

AKCINĖ BENDROVĖ LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA

Energetikos ministerijai
info@enmin

Nr.	_____
I 2023-09-26	Nr. 3-1410

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS IR ENERGETIKOS ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ

AB Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – Kelių direkcija) el. paštu gavo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2023-09-26 raštą Nr. 3-1410 „Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti“ (toliau – EM raštas), kuriuo prašoma pateikti išvadas dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 571 straipsniu įstatymo (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo (toliau – EĮ projektas).

Dėl EEĮ projekto.

EM rašte ir kitoje pridedamoje medžiagoje akcentuojama, kad EEĮ 75 straipsnio pakeitimo tikslas yra įtvirtinti, kad tais atvejais, kai būtina rekonstruoti ar perkelti valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių juostoje arba geležinkelio kelių juostoje esančius skirstomuosius tinklus, jų iškėlimo išlaidos skirstomųjų tinklų operatoriui atlyginamos priklausomai nuo skirstomųjų tinklų įrengimo laikotarpio, tai yra: jei jie įrengti anksčiau kaip prieš 5 metus, perkėlimas atliekamas skirstomųjų tinklų operatoriaus lėšomis, jei įrengti daugiau kaip prieš 5 metus – asmens, pageidaujančio rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, lėšomis, tačiau Kelių direkcijos nuomone, nėra aišku kokios konkrečios skirstomųjų tinklų dalys bus rekonstruojamos ar perkeltamos skirstomųjų tinklų operatoriaus lėšomis. Teisės aktuose nėra nurodyta/įvardinta kas konkrečiai, kokios dalys sudaro skirstomąjį tinklą. Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22, 4 punkte numatyta, kad „skirstomasis tinklas – elektros energetikos sistemos dalis, kuria elektra persiunčiama vartotojų elektros įrenginiams“.

Pagal šiuo metu galiojančią EEĮ 75 straipsnio 2 dalį „Elektros energijos persiuntimui skirtos žemosios ir vidutinės įtampos elektros oro linijos, oro kabelių linijos, požeminių ir povandeninių kabelių linijos ir jų technologiniai priklausiniai, įskaitant transformatorines ir transformatorių pastotes ir jose įrengtus įrenginius, požeminių kabelių kanalus, linijas laikančias atramas ir kitus technologinius priklausinius, taip pat vartotojo elektros įrenginiai, laikomi kilnojamaisiais daiktais, išskyrus elektros energetikos objektus, kurie pagal Statybos įstatymą laikytini pastatais.“ Galiojančioje EEĮ 75 straipsnio 2 dalyje išvardinti kilnojamieji daiktai, kurie arba jau yra įrengti valstybinės reikšmės kelių juostose, arba kurie įrengiami valstybinės reikšmės kelių juostose. Be to, kilnojamieji daiktai, nurodyti EEĮ 75 straipsnio 2 dalyje, tiesiami ar įrengiami ne tik skersai kelią, bet vis dažniau juos stengiamasi tiesti ar įrengti lygiagrečiai su kelio važiuojamąja danga, motyvuojant skirstomųjų tinklų apsaugos zonomis, privačių žemės sklypų savininkų nesutikimais (net tais atvejais, kai tai skirta tik patiems žemės savininkams), todėl reikalaujama leisti juos įrengti kelio juostoje.

Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymo (toliau – Kelių įstatymas) 2 straipsnio 8 dalį, „Kelio juosta – žemės juosta, kurioje nutiestas arba tiesiamas kelias“. Kelių direkcijos nuomone,

kelio juosta nepagrįstai laikoma tik žemės sklypu, nors ji yra užimta keliu (inžineriniu statiniu), todėl tik „žeme“ negali būti laikomi kelkraščiai, kelio grioviai, kiti kelio elementai, sudarantys kelią pagal Kelių įstatymo 2 straipsnio 5 dalį. Nutiesus ar įrengus skirstomąjį tinklą ar jo dalį kelyje (kelio konstrukcijoje), ne tik apsunkinama kelio priežiūra ir plėtra, bet dažnai pažeidžiama ir pati kelio konstrukcija, dėl ko nepagrįstai padidėja išlaidos kelių priežiūrai ir plėtrai.

Jeigu EEĮ bus įtvirtinta nuostata, kad „kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus“, būtent pačiam kelio valdytojui, šiuo atveju – Kelių direkcijai, inicijavusiai kelio rekonstravimo ar remonto projektą, reikėtų atlyginti už visų kelio juostoje esančių kilnojamųjų daiktų įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas. Kadangi dėl to brangtų kelių rekonstravimo ar remonto projektai, naujų kilnojamųjų daiktų įrengimas kelių juostose turėtų būti ribojamas.

Dėl nurodytų priežasčių manome, kad nepagrįstai siūloma EEĮ papildyti 75 straipsnio 12 dalies 1 punktu, nustatant, kad „1) kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;“, todėl siūlome jį išbraukti iš EEĮ projekto.

Dėl EJ projekto pastabų nėra.

Transporto infrastruktūros planavimo ir
inovacijų departamento Transporto
infrastruktūros stebėsenos ir inovacijų skyriaus
vadovas, pavaduojantis departamento
direktorių

Mindaugas Dimaitis

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija 188710638, J. Basanavičiaus g. 36, 03109 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS IR ENERGETIKOS ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-05 Nr. 2-14624
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-05 Nr. 2-4542
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Dimaitis, Skyriaus vadovas
Sertifikatas išduotas	MINDAUGAS DIMAITIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-05 16:02:59 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-05 16:03:11 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-11 09:36:03 – 2026-01-10 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "AB Lietuvos automobilių kelių direkcija, AB Lietuvos automobilių kelių direkcija, į.k.188710638 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-12-29 09:03:42 iki 2025-12-28 09:03:42 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-11 12:49:46)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-11 12:49:46 DBSIS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2023-10-12 Nr. 76
I 2023-09-26 Nr. (1.20-05 E)3-1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (toliau – Asociacija) susipažino su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – EEĮ projektas) ir teikia savo pastabas ir pasiūlymus.

EEĮ projekte siūlomas 48 str. 12 punkto papildymas nurodo, kad *Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių reikalavimų neatitinkančių išmaniųjų apskaitos sistemų atveju – jos turi būti toliau eksploatuojamos ne ilgiau kaip iki 2031 m. liepos 5 d.* Siūlome patikslinti EEĮ projekto 48 str. 12 dalį, nurodant, kurio konkrečiai Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių straipsnio ar punkto reikalavimo neatitikimas suteikia teisę išmaniųjų apskaitos sistemų eksploatavimui iki 2031 m. liepos 5 d. Taip pat svarstytina, kad jei galima 8 metų laikotarpyje eksploatuoti Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių reikalavimų neatitinkančias sistemas, tai gal minėtų taisyklių reikalavimai pertekliniai ir juos reikalinga panaikinti arba bent pakeisti, kad atitiktų įstatymines nuostatas.

LR elektros energetikos įstatyme niekaip nėra apibrėžta elektros energijos vartotojo santykio su turimais subabonentais (subabonento sąvoką apibrėžia LR Civilinio kodekso 6.389 straipsnyje). Manome, kad reikalinga patikslinti elektros energijos vartotojo sąvoką, kad subabonentas negalėtų būti prilyginamas elektros energijos vartotojui ir neturėtų teisės reikalauti skirtingų elektros energijos tiekėjų, tuo pačiu ir tarifų už elektros energiją, negu juos turi pats elektros energijos vartotojas pagal savo su pasirinktu elektros energijos tiekėju sudarytą sutartį.

Siūlome patikslinti LR elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 54 punkte reglamentuotą sąvoką, išdėstant taip:

„54. **Elektros energijos vartotojas** (toliau – vartotojas) – asmuo, kuris elektros energiją įsigyja iš **elektros energijos tiekėjo** ir vartoja savo tiesioginiam elektros energijos poreikiui patenkinti ar tai planuoja siekdamas prisijungti prie elektros tinklų“.

Asociacijos prezidentas

dr. Valdas Lukoševičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,

el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2023-10-

Nr. (4.6-82Mr)-

į 2023-09-26

Nr. 3-1410

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 57¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo pateiktus derinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo (toliau – EĮ projektas) ir teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

1. Neaiškiai suformuluotas EEĮ projekto 2 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 10 punktas: neaišku, ar norima nustatyti, kad administratorius administruoja skolas ar tik viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšas, ar 10 tūkst. Eur sumos riba taikoma nurodytoms lėšoms ar skoloms. Siūlytume patikslinti formuotę, kad būtų aiškiai ir vienareikšmiškai suprantama. Analogiška pastaba dėl to paties straipsnio 15 dalies 11 punkto formuluotės.

2. Atkreiptinas dėmesys, kad Elektros energetikos įstatymo 19 straipsnio 3 punkte numatyta, kad patikimumo stebėsenos metinėse ataskaitose turi būti pateikiami duomenys apie elektros energijos gamybos pajėgumų plėtrą. Siekiant teisėkūros ekonomiškumo siūlytume apsvarstyti galimybes patikslinti šį punktą EEĮ projekto 3 straipsnyje numatytu 19 straipsnio pakeitimu, neišskiriant jo į atskirą punktą.

3. Neaišku, kas yra „dvigubi mokesčiai“, nurodyti EEĮ projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 22¹ straipsnio 5¹ dalies 1 punkte. Pažymėtina, kad ūkio subjektai paprastai moka ne vienos rūšies mokesčius. Neaišku, ar šia nuostata norima aktyviesiems vartotojams, kuriems

priklauso energijos kaupimo įrenginiai, sudaryti išskirtines sąlygas ir netaikyti tam tikrų mokestinių prievolių, jei taip, tai kokių, ar tokios išskirtinės sąlygos neiškreips konkurencijos ir yra pagrįstos. Siūlytume patikslinti šią nuostatą, kad būtų vienareikšmiškai aišku, kas taikoma ir kas netaikoma aktyviesiems vartotojams.

4. Remiantis konstituciniu asmens ūkinės veiklos laisvės ir iniciatyvos principu ūkinės veiklos reguliavimui būdingas bendrojo leidimo metodas, t. y. leidžiama viskas, kas nėra draudžiama. Siūlytume atsisakyti EEĮ projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 22¹ straipsnio 5¹ dalies 2 punkto, nes teisė teikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas paslaugas yra numatyta toje pačioje 2 dalyje ir nėra nustatyta apribojimų teikti jas vienu metu.

5. EEĮ projekto 5 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 48 straipsnio 7 dalyje nustatoma, kad Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki 2024 metų, tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d. Pagal šią nuostatą tiems skirstomųjų tinklų operatoriams, kurie nepradėjo diegti išmaniosios apskaitos sistemų iki 2019 m. liepos 1 d. suteikiamas net 7 metų laikotarpis tai padaryti, o tiems, kurie tai pradėjo iki 2019 m. liepos 1 d. – tik laikotarpis nuo 4,5 metų. Toks reglamentavimas sukurtų nepagrįstai nepalankesnes konkurencines sąlygas tiems skirstomųjų tinklų operatoriams, kurie turėtų per trumpesnę nei 7 metai laiką įdiegti išmaniąsias apskaitos sistemas 80 procentų vartotojų. Neaišku, ar būtų laikoma, kad išmaniosios apskaitos sistemos buvo pradėtos diegti, jei, pavyzdžiui, jos buvo įdiegtos tik keletui vartotojų. Siūlytume apsvarstyti galimybes pakoreguoti minėtą nuostatą.

6. Neaiški EEĮ projekto 5 straipsnio 2 dalimi keičiamo įstatymo 48 straipsnio 12 dalies trečiojo sakinio formuluočių, nebaigtas sakinyss, neaiški jo prasmė.

7. Neaišku, kokiais atvejais būtų taikomas EEĮ projekto 10 straipsnio 3 dalimi keičiamo įstatymo 75 straipsnio 12 dalies 4 punktas. Pagal tos pačios dalies 1 punktą kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, tai yra jis užsako ir sumoka už projektą, kuriame paprastai būna numatytos darbų sąnaudos, todėl neaišku, kodėl tas sąnaudas turėtų skaičiuoti ir skirstomųjų tinklų operatorius. Antra, neaišku, kodėl asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, turėtų pats padengti skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas tuo atveju, jei skirstomieji tinklai įrengti daugiau kaip prieš 5 metus, vien dėl to, kad jo apskaičiuotos sąnaudos yra mažesnės negu apskaičiuotos skirstomųjų tinklų operatoriaus. Pažymėtina, kad nei pagal 3, nei pagal 4 tos pačios dalies punktą nereglamentuojama, kas nurodytais atvejais organizuoja ir atlieka skirstomųjų tinklų

rekonstravimo ar perkėlimo darbus, nurodoma tik, kas padengia sąnaudas, tai yra abiem atvejais pačius darbus galėtų vykdyti tiek skirstomųjų tinklų operatorius, tiek asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus. Siūlytume patikslinti 12 dalį, kad būtų aišku, kas ir kokiais atvejais organizuoja ir atlieka skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus ir kas padengia sąnaudas.

8. Siūlytume EEĮ projekte numatyti pereinamąsias nuostatas tais atvejais, kai prašymai išduoti leidimą gaminti elektros energiją ar leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus buvo pateikti prieš EEĮ projekto įsigaliojimą, tačiau leidimo išdavimo procedūra iki įstatymo įsigaliojimo nebuvo baigta.

9. EĮ projekto 8 straipsnio 2 dalyje – siūloma nustatyti 20 kartų didesnę maksimalų baudos dydį energetikos įmonėms už Tarybos darbuotojų, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų, duotų atliekant šio įstatymo 24¹ straipsnyje nurodytus veiksmus (atliekant energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos patikrinimus), nevykdymą, t. y. nustatyti, kad už nurodytą pažeidimą energetikos įmonėms būtų galima skirti baudą – iki 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad priėmus pakeitimus būtų suvienodinti maksimalūs baudos dydžiai, nustatyti Energetikos įstatymo 36 straipsnio 1 ir 3 dalyse, o Tarybai būtų sudarytos galimybės esant skirtingoms aplinkybėms tinkamai bei teisingai diferencijuoti baudos dydį, kuris energetikos įmonės atgrasytų nuo tokio pobūdžio veikos, tačiau pasiūlymas nėra pagrįstas duomenimis, kurie parodytų, kad esamas reguliavimas neefektyvus, t. y., neatgraso nuo ūkio subjektų atliekamų būtent tokio tipo pažeidimų (nesilaikoma patikrinimų metu duotų nurodymų).

10. Pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos *ar jos priežiūros teisinį reguliavimą*, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai teisinis reguliavimas nustatomas arba keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus, taip pat kai nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas. EĮ projekte numatoma keisti ūkio subjektų veiklos ir jos priežiūros teisinis reguliavimas, o įstatymo įsigaliojimo data numatyta – 2024 m. sausio 1 d. Atsižvelgiant į tai, siūlytume nuostatoms, kurios keičia ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros reguliavimą, numatyti kitą, atitinkančią Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatas, įstatymų įsigaliojimo datą.

11. EEĮ projekto 19 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad patikimumo stebėsenos metinėse ataskaitose taip pat būtų nurodyta informacija apie investicijas į elektros energijos

gamybos ir energijos kaupimo pajėgumus, siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą. EEĮ projekto 47 straipsnio 8 dalyje siūloma nustatyti, kad prieš įrengiant išmaniosios apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu vartotojams teikiamos konsultacijos ir informacija apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. EEĮ projekto 51 straipsnio 13 dalyje siūloma nustatyti, kad keičiant šio straipsnio 7 dalyje nustatytus sąskaitų turinio reikalavimus yra konsultuojamasi su vartotojų organizacijomis. EEĮ projekto 57¹ straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas rengia ir su Taryba derina naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, kurioje nustatoma naudojimosi centralizuotos energijos duomenų platformos tvarka ir sąlygos, prieigos prie energijos duomenų reikalavimai, energijos duomenų mainų reikalavimai, taip pat energijos duomenų mainų sutarties su centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojais, nurodytais šio straipsnio 1 dalyje, sudarymo tvarką. EEĮ projekto 57¹ straipsnio 7 dalyje nustatoma, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas užtikrina prieigą prie centralizuotos energijos duomenų platformos. EEĮ projekto 57¹ straipsnio 11 dalyje nustatoma, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo ir centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojo, išskyrus kiekvieno vartotojo, gaminančio vartotojo, aktyviojo vartotojo, gamintojo, piliečių energetikos bendrijos ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ar jų įgalioto asmens tarpusavio santykius, tarpusavio santykiai grindžiami energijos duomenų mainų sutartimi. EEĮ projekto 57¹ straipsnio 12 dalyje nustatoma, kad perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, siekdami užtikrinti tinklų operatorių bendradarbiavimą, centralizuotoje energijos duomenų platformoje keičiasi visa būtina informacija ir energijos duomenimis Reglamento (ES) Nr. 2019/943 57 straipsnyje nustatytais tikslais, apimtimi ir tvarka. EEĮ projekto 75 straipsnio 12 dalyje nustatoma, kad kai būtina rekonstruoti ar perkelti valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose esančius skirstomuosius tinklus, kliudančius valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių kapitaliniam remontui, rekonstravimui ar plėtrai, skirstomuosius tinklus rekonstruoja ar perkelia ir skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus organizuoja skirstomųjų tinklų operatorius arba asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi.

Pažymėtina, kad šie pakeitimai sukels ūkio subjektams administracinės naštos ir (arba) prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų

administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“, prašome įvertinti pinigine išraiška EEĮ projektu sukeliama administracinės naštos ir (arba) prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį ūkio subjektams ir Teisės aktu sukeliama arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Ieva Valeškaite

Ramunė Mickuvienė, tel. 8 694 75 208, el. p. ramune.mickuviene@eimin.lt

Kristina Kertenė, tel. 8 686 95 989, el. p. kristina.kertene@eimin.lt

Vyginta Damzenienė, tel. 8 659 30 075, el. p. vyginta.damzeniene@eimin.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 188621919, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16 19, 22(1), 48, 51, 61(1), 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 57(1) STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24(1) IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24(2) STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-12 Nr. 3-3614
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-12 Nr. 2-4644
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ieva Valeškaitė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	IEVA VALEŠKAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 17:24:23 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 17:24:43 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-03-16 19:03:36 – 2027-03-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-13 13:22:38)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-13 13:22:38 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

Į 2023-09-26 Nr. 3–1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Finansų ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektus, informuoja, kad pastabų neturi.

Jolanta Trakimavičienė, tel. (8 5) 2390 033, el. p. jolanta.trakimaviciene@finmin.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-17 Nr. 6K-23/6762
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-17 Nr. 2-4715
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Darius Sadeckas, Viceministras
Sertifikatas išduotas	DARIUS SADECKAS, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-16 19:03:32 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-16 19:03:37 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-20 10:10:24 – 2026-06-19 10:10:24
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-18 09:30:20)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-18 09:30:20 DBSIS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
info@enmin.lt

2023-
I 2023-09-26 Nr.
Nr. 3-1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

AB „Ignitis grupė“ (toliau – Bendrovė) susipažino su viešajai konsultacijai paskelbtais Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektu. Bendrovės pastabos ir pasiūlymai įstatymų projektams išdėstyti pridėtoje pastabų ir pasiūlymų lentelėje, kurią prašome įvertinti ir atsižvelgti.

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 12 lapų.

Grupės reguliuojamų veiklų vadovas

Mantas Mikalajūnas

Dovilė Brazytė, tel. 8 612 57 519, el. p. dovile.brazyte@ignitis.lt
Ugnė Adomaitytė, tel. 8 687 46 975, el. p. ugne.adomaityte@ignitis.lt

AB „IGNITIS GRUPĖ“ (TOLIAU – BENDROVĖ) PASTABOS IR PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 57¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTUI (TOLIAU – EEĮ PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTUI (TOLIAU – EĮ PROJEKTAS) (TOLIAU ABU KARTU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI)

2023 m. spalio 10 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projekto (toliau - EĮ projektas)		
1.1.	<p>1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Papildyti 2 straipsnį 25¹ dalimi: „25¹. Privalomasis nurodymas – Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka parengtas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos administracijos valstybės tarnautojo įpareigojimas asmeniui per <u>nustatytą terminą</u> įgyvendinti <u>energetikos veiklą</u>, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus arba imtis priemonių, kad energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų arba žalos būtų išvengta ar ji būtų sumažinta, arba likviduoti energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo sukeltas pasekmes.“</p> <p>4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas</p> <p>6. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 37–42 punktais: <...></p> <p>41) Tarybos nustatyta tvarka duoda privalomuosius nurodymus;</p>	<p>1) Nėra aiškus naujos 2 straipsnio 25¹ dalies ir 8 straipsnio 41 dalies santykis. Energetikos įstatymo 2 straipsnio 25¹ dalyje siūloma įtvirtinti naują poveikio priemonę – privalomąjį vykdyti nurodymą, kurį galėtų teikti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (Tarybos) administracijos valstybės tarnautojai, tačiau Energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 41 punkte siūloma nurodyti, kad privalomus vykdyti nurodymus duoda Taryba (vadovaujantis 8 straipsnio 3 dalimi Tarybą sudaro penki nariai).</p>	Siūlytina tikslinti pagal pastabą.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>6 straipsnis. 24¹ straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 24¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip: „24¹ straipsnis. Energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos, energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimai <...></p> <p>2. Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, užtikrindami jiems pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą atliekant patikrinimus, turi šias teises, kurias įgyvendina Tarybos vardu: <...></p> <p>8) atliekant energetikos objektų, įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai gali duoti privalomuosius nurodymus; <...></p> <p>6. Tikrinama energetikos įmonė, asmuo, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojas, dėl kurio poreikiams tenkinti skirta energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, turi teisę: <...></p> <p>4) dalyvauti Tarybos posėdyje svarstant energetikos įmonės patikrinimo aktą;</p> <p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu Papildyti Įstatymą 24² straipsniu:</p>	<p>2) kaip nurodyta aukščiau, privalomasis nurodymas reiškia įpareigojimą asmeniui per nustatytą terminą įgyvendinti <i>energetikos veiklą</i>, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir t.t. Vertinant siūlomo keisti 24¹ str. 2 d. 8 p. privalomų nurodymų dalykas susijęs tik su energetikos objektų, įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimais – tai nėra suderinama su privalomo nurodymo apibrėžime pateikiama sąvoka, kurioje privalomo nurodymo dalykas, be kita ko, apimtų ir energetikos veiklos patikrinimus.</p> <p>3) Asmuo, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojas, dėl kurio poreikiams tenkinti skirta energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, neturi pagrindo dalyvauti svarstant energetikos įmonės patikrinimo aktą. Remiantis Viešojo administravimo įstatymo 33 str. 14 d., informacija apie atliekamą patikrinimą su patikrinimu nesusijusiems asmenims negali būti teikiama tol, kol patikrinimas nėra baigtas, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus, kai šią informaciją privaloma pateikti. Nagrinėjamu atveju, projekte nėra numatytas pagrįstas nurodytiems asmenims suteikiantis teisę dalyvauti Tarybos posėdyje svarstant klausimą, kuris nėra susijęs su šių asmenų patikrinimais.</p> <p>4) EĮ projekto nuostatos nedetalizuoja, koku pagrindu ir kokio teisinio proceso metu yra „nustatomas“ privalomo nurodymo davimą sąlygojantis juridinis faktas.</p>	

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>„24² straipsnis. Privalomieji nurodymai</p> <p>1. Tarybos administracijos valstybės tarnautojai, nustatę energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo faktą, Tarybos nustatyta tvarka, turi teisę asmeniui duoti privalomąjį nurodymą.</p> <p><...></p> <p>3. Taryba nustato privalomojo nurodymo turinį ir formą, privalomojo nurodymo davimo, vykdymo tvarką bei kitas su privalomuoju nurodymu susijusias sąlygas.</p>	<p>Kadangi, tokių aplinkų nustatymas ir vertinimas gali padidinti ūkio subjektų veiklos priežiūros našta (Viešojo administravimo įstatymo 30 straipsnis), nuostata tikslinantina, referuojant į teisinį procesą, kurio metu tokios aplinkybės gali būti kvalifikuojamos. Iš projekto pasiūlymo vertintina, kad privalomi nurodymai gali būti numatomi teisės aktuose nustatyta tvarka pradėjus asmens veiklos patikrinimą (žr. EĮ Projekto 6 str.), todėl 7 str. būtina nukreipiamoji nuoroda į 24¹ straipsnį (Energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos, energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimai). Todėl, nuostata tobulintina, nurodant, kad minėti nurodymai duodami veiklos patikrinimo metu nustačius tam reikšmingas aplinkybes.</p> <p>5) EĮ projekte nėra nustatomos aplinkybės/kriterijai, kuriais vadovaujantis bus parenkamas privalomojo vykdyti nurodymo įvykdymo terminas, kuris, manytina, yra viena iš esminių su šia poveikio priemone susijusių aplinkybių. Be to, Energetikos 24² straipsnio 5 dalyje siūloma numatyti, kad „<i>Skundo padavimas Tarybai ar Regionų apygardos administraciniam teismui privalomojo nurodymo vykdymo nesustabdo, jeigu Taryba arba teismas nenusprendžia kitaip</i>“, todėl, įstatyme nesant nuostatų, reglamentuojančių privalomojo vykdyti nurodymo įvykdymo terminus, gali susidaryti situacija, kai bus nurodymui įvykdyti bus nustatytas trumpesnis terminas nei jo apskundimui.</p>	
1.2.	<p>1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>2. Papildyti 2 straipsnį 25¹ dalimi:</p> <p>„25¹. Privalomasis nurodymas – Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka parengtas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos administracijos valstybės tarnautojo įpareigojimas asmeniui per <u>nustatytą terminą</u> įgyvendinti energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus</p>	<p>EĮ projekto 2 straipsnį 25¹ dalyje nurodyta, kad privalomasis vykdyti nurodymas yra įpareigojimas <u>likviduoti</u> energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo <u>sukeltas pasekmes</u>, tačiau 24² straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad nurodytas teikiamas, kai reali <u>grėsmė</u>, kad <u>bus padarytas</u> tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai arba kai yra reali grėsmė, kad <u>gali būti padaryta</u> žala įstatymų saugomoms vertybėms, t. y. referuojant, kad nurodymas taikomas, kai tam tikros pasekmės numatomos ateityje. Kita vertus,</p>	Siūlytina tikslinti pagal pastabą.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>arba imtis priemonių, kad energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų arba žalos būtų išvengta ar ji būtų sumažinta, arba likviduoti energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo sukeltas pasekmes.“</p> <p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu</p> <p>Papildyti Įstatymą 24² straipsniu:</p> <p>„24² straipsnis. Privalomieji nurodymai</p> <p><...></p> <p>2. Privalomasis nurodymas gali būti duodamas šiais atvejais:</p> <p>1) kai dėl energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms ir nėra galimybės kitais būdais to išvengti, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą;</p> <p>2) kai yra reali grėsmė, kad gali būti padaryta žala įstatymų saugomoms vertybėms ir nesiimama visų būtinų žalos prevencijos priemonių, kad būtų išvengta žalos ar kad ji būtų sumažinta, duodamas privalomasis nurodymas taikyti konkrečias žalos prevencijos priemones.</p>	<p>nėra suprantama, kaip privalomo nurodymo davimui nustatomas teisės akto pažeidimas gali būti nustatytas neatlikus išsamaus patikrinimo, ir nesudarius teisės asmeniui pateikti paaiškinimus dėl preziumuojamų pažeidimų. Tokiu atveju, siūlomas priežiūros institutas nėra suderinamas su nekaltumo prezumpcija ir teise į teisingą teismą.</p>	
1.3.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu</p>	<p>1) Nėra aišku, koks yra siūlomos Energetikos įstatymo 24² straipsnio 4 dalies nuostatos santykis su</p>	<p>Siūlytina tikslinti pagal pastabą.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>Papildyti Įstatymą 24² straipsniu: „24² straipsnis. Privalomieji nurodymai <...></p> <p>4. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas per privalomojo nurodymo įvykdymo terminą, Taryba asmeniui skiria šio įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje nurodytą sankciją, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.</p>	<p>Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 329 straipsniu, kuriame įtvirtinta administracinė atsakomybė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimų pažeidimą arba nevykdymą: „1. <i>Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimų pažeidimas arba nevykdymas užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.</i> 2. <i>Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų.</i>“ Nėra aišku, kuri nuostata bus taikoma neįvykdžius privalomo vykdyti nurodymo – ar bus taikoma Energetikos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje nurodyta sankcija, ar bus taikomas ANK 329 straipsnis. Manytina, kad tokia situacija, kai būtų taikomos abi nuostatos, neatitiktų teisingumo, sąžiningumo, protingumo bei proporcingumo principų.</p> <p>2) Eį projekte nėra numatyta, ar privalomojo vykdyti nurodymo įvykdymo terminas gali būti pratęsimas. Atkreiptinas dėmesys, kad nurodymo įvykdymas gali būti susijęs su specifinėmis su ūkio subjekto veikla susijusiomis aplinkybėmis, kurios gali paaiškėti tik pradėjus vykdyti nurodymą. Atitinkamai, siūloma numatyti galimybę ūkio subjektui kreiptis į Tarybą dėl privalomojo vykdyti nurodymo įvykdymo termino pratęsimo.</p> <p>3) Nėra aiškus asmens, kuriam skiriama sankcija, statusas – jeigu pažeidimas nustatomas dėl juridinio asmens veiklos, ar „asmuo“ reiškia tą juridinį asmenį, ar šiuo atveju sankcija gali būti skiriama ir fiziniam asmeniui – juridinio asmens darbuotojui.</p>	
1.4.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu Papildyti Įstatymą 24² straipsniu: „24² straipsnis. Privalomieji nurodymai <...> 5. Privalomąjį nurodymą gali apskųsti</p>	<p>Eį projekte siūloma nustatyti, kad privalomasis vykdyti nurodymas gali būti apskundžiamas per 10 kalendorinių dienų nuo jo gavimo. Pažymėtina, kad šis terminas yra itin trumpas – nesudaro galimybės asmeniui tinkamai susipažinti su privalomojo vykdyti nurodymo turiniu ir parengti skundą. Siūlytina nustatyti įprastą apskundimui terminą – 30 kalendorinių dienų.</p>	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu Papildyti Įstatymą 24² straipsniu: „24² straipsnis. Privalomieji nurodymai <...> 5. Privalomąjį nurodymą gali apskųsti asmuo, dėl kurio jis priimtas. Asmuo, dėl kurio priimtas</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	asmuo, dėl kurio jis priimtas. Asmuo, dėl kurio priimtas privalomasis nurodymas, gali pateikti skundą Tarybai arba Regionų administraciniam teismui. Skundas pateikiamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo privalomojo nurodymo gavimo dienos. Taryba, Tarybos nustatyta tvarka, sprendimą dėl skundo turi priimti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Jeigu asmenys nesutinka su Tarybos sprendimu arba Taryba nepriėmė sprendimo per 30 dienų, asmenys turi teisę paduoti skundą Regionų apygardos administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka. Skundo padavimas Tarybai ar Regionų apygardos administraciniam teismui privalomojo nurodymo vykdymo nesustabdo, jeigu Taryba arba teismas nenusprendžia kitaip.	Be to, tikslintinas teismo pavadinimas Energetikos įstatymo (toliau – EI) 24 ² straipsnio 5 dalyje.	privalomasis nurodymas, gali pateikti skundą Tarybai arba Regionų apygardos administraciniam teismui. Skundas pateikiamas ne vėliau kaip per 10 30 dienų nuo privalomojo nurodymo gavimo dienos. Taryba, Tarybos nustatyta tvarka, sprendimą dėl skundo turi priimti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Jeigu asmenys nesutinka su Tarybos sprendimu arba Taryba nepriėmė sprendimo per 30 dienų, asmenys turi teisę paduoti skundą Regionų apygardos administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka. Skundo padavimas Tarybai ar Regionų apygardos administraciniam teismui privalomojo nurodymo vykdymo nesustabdo, jeigu Taryba arba teismas nenusprendžia kitaip.
1.5.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu</p> <p>Papildyti Įstatymą 24² straipsniu:</p> <p>„24² straipsnis. Privalomieji nurodymai</p> <p><...></p> <p>5. Privalomąjį nurodymą gali apskųsti asmuo, dėl kurio jis priimtas. Asmuo, dėl kurio priimtas privalomasis nurodymas, gali pateikti skundą Tarybai arba Regionų administraciniam teismui. Skundas pateikiamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo privalomojo nurodymo gavimo dienos. Taryba, Tarybos nustatyta tvarka, sprendimą dėl skundo turi priimti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Jeigu asmenys nesutinka su Tarybos sprendimu arba Taryba nepriėmė sprendimo per 30 dienų, asmenys turi teisę paduoti skundą Regionų apygardos administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka. Skundo padavimas Tarybai ar Regionų apygardos administraciniam teismui privalomojo nurodymo vykdymo nesustabdo, jeigu Taryba</p>	<p>1) Iš 24² straipsnio 5 dalies formuluotės nėra aišku, ar skundo dėl privalomojo nurodymo nagrinėjimui yra nustatyta privaloma ikiteisminio nagrinėjimo tvarka Taryboje, ar toks skundas gali būti asmens pasirinkimu paduotas arba Tarybai, arba Regionų administraciniam teismui. Šios dalies antrajame sakinyje nurodyta, kad <i>„asmuo, dėl kurio priimtas privalomasis nurodymas, gali pateikti skundą Tarybai arba regionų administraciniam teismui“</i>. Tuo tarpu penktajame sakinyje numatoma, kad teisminis nagrinėjimas vyksta tik po skundo nagrinėjimo Taryboje (arba Tarybai nepriėmus sprendimo dėl skundo) – <i>„jeigu asmenys nesutinka su Tarybos sprendimu arba Taryba nepriėmė sprendimo <...>, asmenys turi teisę paduoti skundą Regionų administraciniam teismui.“</i> Todėl būtina konkretizuoti, kad privalomojo nurodymo apskundimas Tarybai yra privaloma išankstinė skundo nagrinėjimo procedūra.</p> <p>Taip pat siūlytina keisti formuluotę <i>„asmuo, dėl kurio priimtas“</i> nurodymas į <i>„asmuo, kurio atžvilgiu priimtas“</i> nurodymas, kadangi formuluotė „dėl kurio priimtas“ gali būti suprantama plačiai, t. y. tiek dėl įmonės, kurios energetikos objektas tikrinamas, tiek dėl vartotojo, kurio naudai energetikos įmonė veikia, pvz., skaitiklis</p>	Siūlytina tikslinti pagal pastabą.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	arba teismas nenusprendžia kitaip.	<p>(atlieka konkretaus vartotojo suvartotos energijos apskaitą). Tokiu būdu gali kilti neaiškumas, kokie subjektai gali skusti privalomą nurodymą (ar tik tie, kurie įpareigojami atlikti tam tikrus veiksmus, ar ir kiti suinteresuoti asmenys, tiesiogiai susiję su patikrinimu (pvz., konkretus vartotojas).</p> <p>2) Įstatymo projekto formuluotėje numatyta, kad „Skundo padavimas Tarybai ar Regionų apygardos administraciniam teismui privalomojo nurodymo vykdymo nesustabdo, jeigu Taryba arba teismas nenusprendžia kitaip“. Nėra aišku, kokios procedūros būdu Taryba galės priimti sprendimą sustabdyti privalomojo nurodymo vykdymą – ar asmuo turės dėl to pateikti prašymą, ar ex officio. Teismo atveju ši procedūra, manytina, bus vykdoma naudojantis reikalavimo užtikrinimo priemonės institutu, tačiau dėl Tarybos įgaliojimų ir procedūrų šiuo atveju išlieka neaiškumas, kurį būtina sureguliuoti. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė skusti atsisakymą stabdyti nurodymo vykdymą (taip, kaip tai būtų galima padaryti teisme, teikiant atskirąjį skundą).</p>	
1.6.	<p>8 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas</p> <p>„3. Energetikos įmonėms už Tarybos, jos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų, duotų atliekant šio įstatymo 24¹ straipsnyje nurodytus veiksmus, nevykdymą Taryba skiria baudą iki 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais. Kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims už šioje dalyje nurodytus pažeidimus Taryba skiria baudą iki šešių tūkstančių eurų.“</p>	<p>1) Aiškinamajame rašte yra numatyta: „<i>Eį projekto 8 straipsnio 2 dalis – siūloma nustatyti didesnę maksimalų baudos dydį energetikos įmonėms už Tarybos darbuotojų, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų, duotų atliekant šio įstatymo 24¹ straipsnyje nurodytus veiksmus, nevykdymą, t. y. nustatyti, kad už nurodytą pažeidimą energetikos įmonėms būtų galima skirti baudą – iki 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais. Priėmus pakeitimus būtų suvienodinti maksimalūs baudos dydžiai, nustatyti Energetikos įstatymo 36 straipsnio 1 ir 3 dalyse, o Tarybai būtų sudarytos galimybės esant skirtingoms aplinkybėms tinkamai bei teisingai diferencijuoti baudos dydį, kuris energetikos įmonės atgrasytų nuo tokio pobūdžio veikos. Pažymėtina, kad toks pagrindimas yra itin</i></p>	<p>8 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas</p> <p>„3. Energetikos įmonėms už Tarybos, jos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų, duotų atliekant šio įstatymo 24¹ straipsnyje nurodytus veiksmus, nevykdymą Taryba skiria baudą iki 40 0,5 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurios patikrinimas atliekamas. Kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims už šioje dalyje nurodytus pažeidimus Taryba skiria baudą iki šešių tūkstančių eurų. Už šioje dalyje numatytų reikalavimų nevykdymą skiriamos tik šioje dalyje numatytos sankcijos.“</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>abstraktus. Manytina, kad taip pat kaip ir, pavyzdžiui, atliekant ANK pakeitimus, kuriais didinamos sankcijos, taip ir šiuo atveju baudos griežtinimas turėtų būti grindžiamas statistine informacija, atskleidžiančia pažeidimų dinamiką per paskutinius kelerius metus, siekiant įsitikinti, kad baudos padidinimas tikrai atliks atgrasymo funkciją.</p> <p>Be to, atkreiptinas dėmesys, kad EĮ 36 straipsnio 3 dalis nustato baudos dydį (skaičiuojamą nuo metinių pajamų) energetikos įmonėms už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT), jos įgaliotų VERT administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ar kitų pasitelktų asmenų (specialistų, ekspertų, auditorių ir pan.) <i>reikalavimų, duotų atliekant reguliuojamosios veiklos patikrinimus, nevykdymą</i>, t. y. iš esmės už procedūrinio pobūdžio reikalavimų (pateikti informaciją, įsileisti į patalpas, atvykti į instituciją ir pan.) nevykdymą. Tuo tarpu pagal EĮ 36 straipsnio 1 ir 2 dalis bauda (iki 10 proc. energetikos įmonės metinių pajamų arba metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas) gali būti skiriama už tokius pažeidimus kaip viešai privalomos skelbti informacijos apie energetikos įmonės reguliuojamąją veiklą nepaskelbimas, teisės aktų nustatytų reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimas arba jų nevykdymas, veiklos saugumo ir patikimumo bei vartotojų nediskriminavimo principų pažeidimas, energijos perdavimo ar skirstymo veiklos nepriklausomumo ir veiklos atskyrimo reikalavimų nevykdymas ar jų netinkamas vykdymas ir pan. Akivaizdu, jog EĮ 36 straipsnio 3 dalyje numatytas pažeidimas (reikalavimų, atliekant reguliuojamosios veiklos patikrinimą, nevykdymas) nėra tokio paties pavojingumo ir nesukelia tokių pačių neigiamų pasekmių kaip EĮ 36 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti pažeidimai. Dėl šios priežasties kyla abejonių dėl tokio <u>bandymo suvienodinti sankcijas už skirtingo pobūdžio nusižengimus proporcingumo</u>.</p> <p>Primename, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktu, teisėkūroje (be kitų principų) turi būti</p>	

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>vadovaujamasi ir <u>proporcingumo principu</u>, reiškiančiu, kad <i>pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti.</i></p> <p>Bendrovės vertinimu, tik tinkamai pagrindus reikalingumą ir proporcingumą baudos už VERT reikalavimų, atliekant reguliuojamos veiklos patikrinimus, nevykdymą dydis galėtų būti padidintas iki protingo dydžio (pvz. 1 ar 2 proc.), nustatant, kad bauda skaičiuojama nuo metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurios patikrinimas atliekamas. Atitinkamai, atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, siūlytina nekeisti sankcijos dydžio.</p> <p>2) Iš keičiamos 36 straipsnio 3 dalies formuluotės nėra aišku, kaip šioje dalyje numatyta sankcija koreliuoja su ANK sankcijomis už valstybės tarnautojų teisėtų reikalavimų nevykdymą. Neaišku, ar tai reiškia, kad nevykdant Tarybos tarnautojų reikalavimų patikrinimo metu, gali būti skiriama sankcija tiek pagal ANK 505 str., tiek pagal Energetikos įstatymo 36 str. Pagal siūlomą formuluotę išlieka dvigubo nubaudimo galimybė už tą patį veikimą/neveikimą.</p> <p>3) Nėra aiškus „asmenų, nurodytų šio įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose,” reikalavimų turinys. Kadangi į šį asmenų sąrašą patenka specialistai, ekspertai ir net „<i>kiti juridiniai ar fiziniai asmenys</i>“, nėra aiškus tokių asmenų reikalavimų teisinis statusas, privalomumas ir pan. Atsižvelgiant į tai, kad asmenys, nevykdantys viešojo administravimo funkcijų, neturi įgaliojimų duoti valdingus nurodymus sau nepavaldiems asmenims, taip pat niekur nėra apibrėžta tokių asmenų kompetencija ir įgaliojimų ribos, už tokių asmenų reikalavimų nevykdymą negali būti skiriamos sankcijos. Siūlytina keisti formuluotę išbraukiant 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytus asmenis iš sąrašo reikalavimų, už kuriuos gali būti skiriama sankcija. Reikalavimai atlikti tam tikrus veiksmus šiuo atveju galėtų išeiti tik iš Tarybos ar jos tarnautojų, turinčių aiškius</p>	

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		įgaliojimus ir veikiančius įstatymais apibrėžtos kompetencijos ribose.	
2.	Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16, 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau - EEĮ projektas)		
2. 1.	Dėl Piliečių energetikos bendrijų teisinio reguliavimo tobulinimo	<p>Kadangi Energetikos ministerijos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) pakeitimai atliekami be kita ko atsižvelgiant į 2023 m. liepos 14 d. gautą Europos Komisijos pagrįstą nuomonę Nr. INFR(2022)2036 dėl nepranešimo apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (toliau – Direktyva) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnį, Bendrovė siekia atkreipti ministerijos dėmesį ir į kitas šios Direktyvos nuostatas, kurios į nacionalinius teisės aktus dar nėra perkeltos pilnai ir nėra tinkamai įgyvendinamos, tačiau, siekiant tinkamo Direktyvos perkėlimo – taip pat turėtų būti apsvarstytos.</p> <p>Bendrovė pažymi, kad Direktyvos nuostatos dėl Piliečių energetikos bendrijų (toliau – PEB) perkeltos į EEĮ redakciją, įsigaliojusią nuo 2022-01-01. Remiantis EEĮ 22(2) str. 5. d. PEB dalininkais, nariais ar dalyviais gali būti tik fiziniai asmenys, labai mažos ir mažos įmonės, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, savivaldybės ir (ar) savivaldybių įstaigos.</p> <p>Dabartinis EEĮ apibrėžtas PEB galinčių dalyvauti subjektų ratas nepagrįstai apriboja Direktyvos numatytą kitų subjektų galimybę dalyvauti PEB veikloje lyginant su Direktyvoje nustatytu reglamentavimu.</p> <p>Direktyvos preambulės 44 punkte įtvirtinta, kad „<i>„piliečių energetikos bendruomenių nariais turėtų galėti tapti visų kategorijų subjektai. Tačiau įgaliojimus priimti sprendimus piliečių energetikos bendruomenėje turėti turėti tik tie nariai ar akcininkai, kurie nevykdo didelio masto komercinės veiklos ir kuriems energetikos</i></p>	<p>Pakeisti 22² straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Piliečių energetikos bendrija yra Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įsteigtas ne pelno siekiantis juridinis asmuo, kurio pagrindinis tikslas numatytas steigimo sutartyje ir (ar) įstatuose nėra pelno siekimas, kuris pagal steigimo sutartį ir (ar) įstatus ar kitus juridinio asmens steigimo dokumentus, gali vartoti elektros energiją (dalytis elektros energija) ir vykdyti elektros energijos gamybos, įskaitant gamybą iš atsinaujinančių išteklių, tiekimo, paklausos telkimo, energijos kaupimo veiklą, teikti energijos vartojimo efektyvumo paslaugas ir (ar) elektromobilių įkrovimo paslaugas arba savo dalininkams, nariams ar dalyviams teikti kitas su veikla elektros energetikos sektoriuje susijusias paslaugas, išskyrus skirstymą, ir kuris, tenkindamas šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka yra įgijęs piliečių energetikos bendrijos teisinį statusą.</p> <p>Pakeisti 22² straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„5. Piliečių energetikos bendrijos dalininkais, nariais ar dalyviais gali būti fiziniai ir juridiniai asmenys. Įgyvendinant piliečių energetikos bendrijos teises ir pareigas, teisę priimti sprendimus turi fiziniai asmenys, taip pat labai mažos ir mažos įmonės, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, savivaldybės ir (ar) savivaldybių įstaigos, kai dalininkais ar nariais nedraudžia būti šio straipsnio 1 dalyje nurodyti įstatymai. Šie Subjektai, būdami piliečių energetikos bendrijos dalininkai, nariai ar dalyviai, nepraranda savo, kaip buitinių vartotojų,</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>sektorius nėra pagrindinė ekonominės veiklos sritis. <...>“. Taip pat Direktyvos 2 str. 11 d. teigiama, jog: „<i>piliečių energetikos bendruomenė – juridinis subjektas: a) kuris yra pagrįstas savanorišku bei atviru dalyvavimu ir kurį veiksmingai kontroliuoja nariai arba akcininkai, kurie yra fiziniai asmenys, vietos institucijos, įskaitant savivaldybes, arba mažosios įmonės; <...>“</i>. Kontrolės sąvoka taip pat pateikta Direktyvos 2 str. 56 d ir apibrėžta taip: „<i>kontrolė – teisės, sutartys arba kitos priemonės, kurios atskirai ar kartu bei atsižvelgiant į atitinkamas fakto ar teisės aplinkybes suteikia galimybę turėti lemiamą įtaką įmonei, visų pirma naudojantis a) nuosavybės teise arba naudotis visu įmonės turtu arba jo dalimi; b) teisėmis arba sutartimis, kurios turi lemiamą įtaką formuojant įmonės organus, juose balsuojant arba priimant sprendimus</i>“.</p> <p>Taigi, Direktyvoje numatomas reguliavimas išskiria du skirtingus PEB dalyvių tipus per efektyvios kontrolės prizmę: a) turintys teisę priimti sprendimus (fiziniai asmenys, mažos įmonės, savivaldybės ar jų įstaigos); b) neturintys teisės priimti sprendimų (stambūs verslo subjektai, vykdančys veiklą energetikos sektoriuje subjektai). Matyti, kad Direktyvoje esantis reguliavimas neapriboja galinčių dalyvauti PEB veikloje subjektų rato. Priešingai, leidžia dalyvauti visiems subjektams, tačiau numatant galios pusiausvyrą tarp narių. Tokia pusiausvyrą (tarp stambiųjų verslo subjektų ir kitų bet kokios kategorijos subjektų) galima pasiekti apribojant narių įtaką, nustatant dalinę bendruomenės turto nuosavybę ir perskirstant balsavimo teises, pvz., nustatant balsavimo teisių apribojimą arba taikant principą, jog „vienas narys – vienas balsas“, nepriklausomai nuo steigimo metu į steigiamą juridinį asmenį įnešto kapitalo dydžio. Toks balsų paskirstymas, t. y. balsų skaičius nepriklausomai nuo įnešto kapitalo, atitiktų PEB, kaip ne pelno siekiančios organizacijos, koncepciją. Tuo tarpu EEĮ apibrėžtas daug siauresnis nei leidžiamas Direktyva PEB dalyvių sąrašas užkerta galimybę PEB dalyviu būti kitiems subjektams, kurių dalyvavimas PEB yra strategiškai svarbus bei naudingas PEB vystymuisi ir bendruomeninės energetikos kūrimuisi.</p>	<p>gaminančių vartotojų arba aktyviųjų vartotojų, turimų teisių ir pareigų, išskyrus vartotojo teisę rinktis energijos tiekėją, kuri gali būti apribota teise rinktis piliečių energetikos bendrijos energijos tiekėją balsuojant dėl piliečių energetikos bendrijos energijos tiekėjo piliečių energetinės bendrijos įstatuose nustatyta tvarka.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>Taigi, EEĮ 22(2) str. 5 d. įtvirtintomis nuostatomis PEB dalyvių atžvilgiu susiaurinamos Direktyvos nuostatos, kurios nurodo, kad PEB dalyviais gali būti visų kategorijų subjektai, t.y. ne tik fiziniai asmenys, labai mažos ir mažos įmonės, bet ir didelės, energetikos sektoriuje veikiančios įmonės, neturinčios efektyvios kontrolės PEB, galėtų būti PEB dalyviais. Todėl siūlytina atsižvelgti į tai, kad PEB tikslai ir paskirtis leidžiami pagal Direktyvos nuostatos ir EEĮ Projektu patobulinti nuostatas dėl PEB.</p>	

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	AB "Ignitis grupė" 301844044, Žvejų g.14, LT-09310 Vilnius, LT-09310 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO PROJEKTAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-10 Nr. SR 2023-115
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-10 Nr. 2-4605
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Tvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mantas Mikalajūnas, Grupės reguliuojamų veiklų vadovas
Sertifikatas išduotas	MANTAS MIKALAJŪNAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-10 15:22:53 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-10 15:23:05 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-11-10 20:44:01 – 2027-11-09 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-12 09:44:49)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-12 09:44:50 DBSIS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt

2023-10-10

DĖL PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16, 19, 221, 48, 51, 611, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 571 STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 241 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 242 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTAMS

UAB „Ignitis“ (toliau – **Bendrovė**) įvertino šiuo metu išvadoms gauti pateiktus Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16, 19, 221, 48, 51, 611, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 571 straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 241 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 242 straipsniu įstatymų projektus (toliau – **Projektas**).

Įvertinusi minėtą Projektą, Bendrovė teikia savo pastabas ir pasiūlymus (pridedama).

PRIDEDAMA. UAB „Ignitis“ pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16, 19, 221, 48, 51, 611, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 571 straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 241 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 242 straipsniu įstatymo projektų (1 lapas).

Privačių klientų tarnybos Pardavimų ir klientų aptarnavimo
departamento vadovė, laikinai einanti privačių klientų tarnybos
vadovo pareigas

Nerilė Mažeikienė

Audrius Kiškis tel. +370 614 01 831, el. p. audrius.kiskis@ignitis.lt
Dovilė Brazytė tel. + 370 612 57 519, el. p. dovile.brazyte@ignitis.lt

UAB „IGNITIS“ (TOLIAU – BENDROVĖ) PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16, 19, 221, 48, 51, 611, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 571 STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 241 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 242 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TOLIAU – PROJEKTAS)

2023-10-10
(data)

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	<p>4 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas Papildyti 22¹ straipsnį 5¹ dalimi</p> <p>„5¹. Aktyviesiems vartotojams, kuriems priklauso energijos kaupimo įrenginiai: 1) negali būti taikomi dvigubi mokesčiai, įskaitant tinklo mokesčius ir mokesčius už saugomą elektros energiją, liekančią jų kaupimo įrenginiuose, ar teikiant lankstumo paslaugas skirstymo sistemos operatoriams;</p>	<p>Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 61¹ straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad Sutartį su nepriklausomu paklausos telkėju vartotojas gali sudaryti be tiekėjo, kuris vartotojui tiekia elektros energiją, sutikimo. Tokiu būdu, būtina numatyti sąlygą, kad nepriklausomi paklausos telkėjai su vartotoju negali sudaryti persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių. Tokiu būdu būtų suteikiama garantija vartotojams, sudariusiems sutartis su nepriklausomais paklausos telkėjais išvengti dvigubo mokėjimo už persiuntimą ir kitas susijusias paslaugas, nes tą bet kuriuo atveju darys elektros energijos tiekėjai buitiniams vartotojams, arba pats skirstymo sistemos operatorius, jei taikomas dviejų sutarčių modelis (tuomet atsiskaitoma tiesiogiai su operatoriumi už persiuntimą) ar garantinis tiekimas.</p>	<p>4 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas Papildyti 22¹ straipsnį 5¹ dalimi</p> <p>5¹. Aktyviesiems vartotojams, kuriems priklauso energijos kaupimo įrenginiai: 1) negali būti taikomi dvigubi mokesčiai, įskaitant tinklo mokesčius ir mokesčius už saugomą elektros energiją, liekančią jų kaupimo įrenginiuose, ar teikiant lankstumo paslaugas skirstymo sistemos operatoriams. Nepriklausomi elektros energijos paklausos telkėjai, negali sudaryti elektros energijos persiuntimo sutarčių su vartotojais ir/ar imti iš jų kitokių mokesčių ar atskirų jų dedamųjų už tinklų paslaugas ir/ar persiuntimą;</p>

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	UAB „Ignitis“ 303383884, Laisvės pr. 10, Vilnius, LT-04215 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO PROJEKTAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-10 Nr. SD-2023-371
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-10 Nr. 2-4581
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Tvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Nerilė Mažeikienė, Departamento vadovas
Sertifikatas išduotas	NERILĖ MAŽEIKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-10 08:29:24 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-10 08:29:36 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-30 10:33:46 – 2028-05-28 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-11 12:44:24)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-11 12:44:24 DBSIS

Dėl teisės akto projekto Nr. 23-14178 derinimo

Konkurencijos taryba <Taryba@kt.gov.lt>

To Gintarė Palšauskaitė; Aušra Grėbliūnaitė

Reply

Reply All

Forward

an 2023-10-10 16:21

Labą dieną,

Informuojame, kad TAIS sistemoje pažymėjome įrašą, jog Konkurencijos taryba derina be pastabų Jūsų pateiktą projektą Nr. 23-14178.

Pagarbiai

KONKURENCIJOS TARYBA

Jogailos g. 14, Vilnius

taryba@kt.gov.lt | (8 5) 212 7608 | +370 600 72850

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
info@enmin.lt;

2023-

Nr. SD-

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

LITGRID AB (toliau – Bendrovė) informuoja, jog 2023 m. rugsėjo mėn. 27 d. gavo derinimui Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos parengtus ir išvadoms pateiktus Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo (toliau abu kartu – Įstatymų projektai) projektus.

Bendrovė informuoja, jog su Įstatymų projektais susipažino ir pastabų ar pasiūlymų pateiktiems Įstatymų projektams neturi.

Bendrovės vadovas

Rokas Masiulis

Eglė Grinkevičienė, tel. +370 667 14669, el. p. egle.grinkeviciene@litgrid.eu

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	LITGRID AB 302564383, Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, LT-05131 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-12 Nr. 23SD-4514
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-12 Nr. 2-4667
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rokas Masiulis, Generalinis direktorius
Sertifikatas išduotas	ROKAS MASIULIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-12 17:38:25 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-12 17:38:36 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-31 01:16:16 – 2026-07-30 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "AB LITGRID, AB LITGRID, į.k.302564383 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-03-01 13:33:47 iki 2025-02-28 13:33:47 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-13 13:20:12)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-13 13:20:12 DBSIS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
info@enmin.lt

2023-10- Nr. SD(INFRA)-

Kopija
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
sumin@.sumin.lt

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Išnagrinėję pateiktus derinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektą, teikiame šias pastabas:

EEĮ projektu siūloma įstatymo 75 str. 12 d. 4 p. numatyti teisę vykdyti ir (ar) organizuoti tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus asmenims, pageidaujantiems rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus. Projekte numatoma, kad šiuo atveju skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, o tai prieštarauja to paties straipsnio 3 d., kurioje nurodyta, kad šias sąnaudas tam tikrais atvejais padengia skirstomųjų tinklų operatorius. Įstatymo aiškinamajame rašte nenurodyta, dėl kokių priežasčių keičiamo įstatymo 75 str. 12 d. 4 p. nustatytais atvejais sąnaudos visada perkliamos asmenims, pageidaujantiems rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus.

Mūsų nuomone, toks siūlomas reguliavimas nėra proporcingas tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbų iniciatorių atžvilgiu, tuo labiau, kad skirstomųjų tinklų operatoriui tokie darbai kainuotų mažiau nei jam pačiam juos perkant, kas eliminuoja neracionalaus lėšų naudojimo / piktnaudžiavimo riziką. Tokiu būdu minėtų darbų iniciatoriams tektų rinktis, ar įgyvendinti plėtros projektus greičiau, bet ieškant papildomų finansavimo šaltinių, ar rizikuoti atsilikti nuo projektų įgyvendinimo terminų siekiant sutaupyti. Todėl manome, kad dėl minėto siūlomo reguliavimo, 75 str. 12 d. 3 p. numatoma skirstomųjų tinklų operatoriaus pareiga tuo atveju, kai skirstomieji tinklai bus įrengti daugiau kaip prieš 5 metus, padengti skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas, gali tapti praktiškai neveikianti.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, prašome Elektros energetikos įstatymo 75 str. 12 d. 4 p. numatyti sąnaudų padengimo paskirstymą, analogišką to paties straipsnio 2 p. ir 3 p. siūlomam reguliavimui.

LTG Infra generalinė direktorė

Rūta Jakubauskienė

Sonata Miliauskienė, tel. Nr. +370 611 53108, el. paštas sonata.miliauskiene@ltginfra.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	AB "LTG Infra" 305202934, Geležinkelio g. 2, LT-02100 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-12 Nr. SD(INFRA)-3689/2023
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-12 Nr. 2-4640
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rūta Jakubauskienė, Generalinis direktorius, AB "LTG Infra"
Sertifikatas išduotas	RŪTA JAKUBAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 19:13:32 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 19:13:51 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-10-18 21:09:10 – 2024-10-16 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "LTG-Issuing-CA-2" išduotą sertifikatą "Lina Šerpytė 12936, LG", sertifikatas galioja nuo 2022-12-05 07:37:54 iki 2023-12-05 07:37:54 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20231004.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Sertifikato (subjektas: Lina Šerpytė 12936, galioja nuo: 2022-12-05 07:37:54) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: LTG-Issuing-CA-2). (Lina Šerpytė 2023-10-12 07:25:57)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-12 10:46:22 DBSIS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
info@enmin.ltNr.561200-
2023-09-27 Nr. 3-1410**DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) susipažino su viešajai konsultacijai paskelbtais Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektu. Bendrovės pastabos ir pasiūlymai Projektui išdėstyti pridėtoje pastabų ir pasiūlymų lentelėje, kurią prašome įvertinti ir atsižvelgti.

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 14 lapų.

Bendrovės vadovas

Renaldas Radvila

Raimonda Ragelytė, tel. +370 693 52 227, el. p. raimonda.ragelyte@ignitis.lt
Gintarė Vizbaraitė, tel. +370 676 01 964 el. p. gintare.vizbaraite@ignitis.lt
Povilas Kazlauskas, tel. +370 688 95 594, el. p. povilas.kazlauskas@ignitis.lt
Ugnė Adomaitytė, tel. +370 687 46 975, el. p. ugne.adomaityte@ignitis.lt

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ (TOLIAU – BENDROVĖ) PASTABOS IR PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 57¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTUI IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTUI

2023 m. spalio 09 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16, 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymas		
1.1.	3 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas Papildyti 19 straipsnį 6 punktu: „6. investicijos į elektros energijos gamybos ir energijos kaupimo pajėgumus, siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą.“	Ištaisyтина redakcinė klaida.	3 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas Papildyti 19 straipsnį 6 punktu: „6-) investicijos į elektros energijos gamybos ir energijos kaupimo pajėgumus, siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą.“
1.2.	7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57 ¹ straipsniu: „57¹ straipsnis. Energijos duomenų mainai elektros energetikos sektoriuje <...> 3. Centralizuotos energijos duomenų platformos sukūrimą, priežiūrą ir valdymą užtikrina skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, arba jo įgaliotas asmuo (toliau – centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas). Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas rengia ir su Taryba derina naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, kurioje nustatoma naudojimosi centralizuotos energijos duomenų platformos tvarka ir sąlygos, prieigos prie energijos duomenų reikalavimai, energijos duomenų mainų reikalavimai, taip pat energijos duomenų mainų sutarties su centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojais, nurodytais šio straipsnio 1 dalyje, sudarymo tvarką. Centralizuotos energijos	Siūlomo Įstatymo projekto 7 straipsnyje įtvirtinta pareiga sukurti duomenų mainų platformą, vykdyti priežiūrą bei užtikrinti jos valdymą suteikiama skirstomųjų tinklų operatoriui ir jo įgaliotam asmeniui . Pažymėtina, kad CK 2.137 str. 1 d. įtvirtintas įgaliojimo tikslas – atstovauti įgaliotojui nustatant ir palaikant santykius su trečiaisiais asmenimis. Įgaliojant asmenį tampa aktualus suteiktų įgaliojimų apimtį klausimas, įgaliotojo teisė riboti numanomas įgaliojimus, įgaliotinio teisė viršyti įgaliojimus esant specialioms sąlygoms ir kt. Įgaliojimo institutas Įstatymo projekto 7 straipsnio kontekste gali tapti apsunkinimu vykdant duomenų mainų platformos valdymą bei priežiūrą. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą bei į tai, kad Bendrovės veiklos objektas, įtvirtintas Bendrovės įstatuose, nėra tiesiogiai susijęs su duomenų mainų valdymu bei į tai, kad ateityje duomenų mainai gali būti išplėsti į kitus energetikos sektorius, siekiant užtikrinti tinkamą ir visapusišką platformos valdymą bei priežiūrą galimai atsirast poreikis koreguoti ir centralizuotos duomenų mainų platformos valdymą, įsteigiant naują	7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57 ¹ straipsniu: „57¹ straipsnis. Energijos duomenų mainai elektros energetikos sektoriuje „3. Centralizuotos energijos duomenų platformos sukūrimą, priežiūrą ir valdymą užtikrina skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, arba jo įgaliotas asmuo šiam tikslui įgyvendinti įsteigta įmonė (toliau – Centralizuotos energijos duomenų mainų platformos valdytojas). <...>.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	duomenų platformos valdytojas, nustatydamas naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, privalo vadovautis efektyvios duomenų prieigos, taip pat asmens duomenų apsaugos ir duomenų saugumo principais.	juridinį asmenį, todėl siūlytina nuostatą dėstyti sekanciai (siūlomas pakeitimas).	
1.3.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu</p> <p>Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu:</p> <p>„57¹ straipsnis. Energijos duomenų mainai elektros energetikos sektoriuje</p> <p><....></p> <p>8. Kiekvienas vartotojas, gaminantis vartotojas, aktyvusis vartotojas, gamintojas, piliečių energetikos bendrija, atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jų įgaliotas asmuo, tinklų naudotojai, rinkos dalyviai, vykdančios energetikos veiklą, ir asmenys, vykdančios veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają arba nuotoliniu būdu, turi teisę:</p> <p>8.1. be papildomo mokesčio naudotis savo energijos duomenimis, esančiais centralizuotoje energijos duomenų platformoje;</p> <p>8.2. nustatyti, kuriems asmenims gali būti suteikta prieiga prie centralizuotoje energijos duomenų platformoje esančių energijos duomenų, išskyrus energijos duomenis, kurie yra būtini energetikos įmonėms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;</p> <p>8.3. gauti informaciją apie tai, kurie asmenys naudojosi centralizuotoje energijos duomenų platformoje jo pateiktais energijos duomenimis.</p> <p>9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytiems asmenims, išskyrus tinklų naudotojus, rinkos dalyvius, vykdančius energetikos veiklą, ir asmenis, vykdančius veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta</p>	<p>Įstatymo projektu siūlomo 57¹ straipsnio 6 dalimi nustatoma bendra taisyklė, kuriems subjektams taikoma pareiga atlikti duomenų mainus centralizuotoje energijos duomenų platformoje.</p> <p>Visų pirma, atkreipiame dėmesį į projekte vartojamų sąvokų apibrėžtis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rinkos dalyvis – sąvoka atitinka Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 25 punkte apibrėžtą sąvoką „rinkos dalyvis“, t.y. fizinis arba juridinis asmuo, kuris perka, parduoda arba gamina elektros energiją, kuris užsiima telkimu arba kuris yra reguliavimo apkrova arba elektros energijos kaupimo paslaugų operatorius, įskaitant teikiant prekybos pavedimus, vienoje ar daugiau elektros energijos rinkų, įskaitant balansavimo elektros energijos rinkas. Vadinasi rinkos dalyviu yra laikomi tiek vartotojai, tiek gaminantys vartotojai, tiek aktyvūs vartotojai, gamintojai, tiekėjai, telkėjai ir kt. ➤ Tinklų naudotojas – asmuo, kurio įrenginiai yra prijungti prie elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų ar kuris ketina juos prijunti prie šių tinklų ir naudotis ar gali naudotis persiuntimo paslauga. (Elektros energetikos įstatymo 2 str. 59 d.). Vadinasi, ši kategorija apima visus rinkos dalyvius, kurie prijungti prie elektros tinklo. <p>Aptariamo straipsnio 8 dalyje nurodytiems asmenimis numatyta prieiga prie per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają arba nuotoliniu būdu, t.y. šie asmenys aktyvių duomenų duomenų mainų centralizuotoje energijos duomenų platformoje</p>	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu</p> <p>Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu:</p> <p>„57¹ straipsnis. Energijos duomenų mainai elektros energetikos sektoriuje</p> <p><...></p> <p>8. Kiekvienas vartotojas, gaminantis vartotojas, aktyvusis vartotojas, gamintojas, piliečių energetikos bendrija, atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jų įgaliotas asmuo, tinklų naudotojai, rinkos dalyviai, vykdančios energetikos veiklą, ir asmenys, vykdančios veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają arba nuotoliniu būdu, turi teisę:</p> <p>8-1-) be papildomo mokesčio naudotis savo energijos duomenimis, esančiais centralizuotoje energijos duomenų platformoje;</p> <p>8-2-) nustatyti, kuriems asmenims gali būti suteikta prieiga prie centralizuotoje energijos duomenų platformoje esančių energijos duomenų, išskyrus energijos duomenis, kurie yra būtini energetikos įmonėms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;</p> <p>8-3-) gauti informaciją apie tai, kurie asmenys naudojosi centralizuotoje energijos duomenų platformoje jo pateiktais energijos duomenimis.</p> <p>9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytiems asmenims, išskyrus tinklų naudotojus, rinkos dalyvius, vykdančius energetikos veiklą, ir asmenis, vykdančius veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>energetikos veiklą, ir asmenis, vykdančius veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, nėra taikomi šio straipsnio 6 dalyje nurodyti reikalavimai.</p>	<p>nevykdys ir su jais nebus sudaromos energijos duomenų mainų sutartys. Todėl nuostatos esmė, užtikrinti šių subjektų, kurie nebus centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojais prieigos teisę prie duomenų kitais būdais. Būtent dėl to, 11 dalyje nurodytas subjektų sąrašas, su kuriais nebus sudaromos energijos duomenų mainų sutartys, ir jį sudaro: vartotojai, gaminantys vartotojai, aktyvūs vartotojai, gamintojai, piliečių energetikos bendrijos ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos – šie subjektai gali būti tiek tinklų naudotojai, tiek rinkos dalyviai.</p> <p>Vis dėlto, straipsnio 8 dalis yra nepagrįstai išplėsta ir bendromis kategorijomis, tokios kaip „tinklų naudotojai“, „rinkos dalyviai“, asmenys, vykdančys veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Atkreipiame dėmesį, jog toks nuostatos išplėtimas nėra pagrįstas ir gali sukelti painiavą, nes Įstatymo projekto 57¹ straipsnio 6, 8, 9 ir 11 dalys turi derėti tarpusavyje.</p> <p>Tai reiškia, kad nors duomenų mainų taisyklė suponuoja, kad duomenų mainus elektros sektoriuje vykdo tinklų naudotojai, rinkos dalyviai, vykdančys energetikos veiklą, ir asmenys, vykdančys veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis (6 dalis), 8 dalyje turi būti pateikiamas sąrašas tinklų naudotojų ir rinkos dalyvių, kuriems nėra poreikio aktyviai manytis energijos duomenimis – t.y. šiems subjektams pakanka turėti prieigą prie savo duomenų per atitinkamas prieigas. Todėl, 9 dalyje ir yra nurodyta, jog būtent 8 dalyje nurodytiems subjektams nėra taikoma 6 dalis (pareiga manytis duomenimis per centralizuotą platformą). Kas reiškia, jog būtent šie 8 dalyje nurodyti asmenys nesudarys energijos duomenų mainų sutarties (kaip ir nurodoma 11 dalyje).</p> <p>6 dalyje greta tinklų naudotojų ir rinkos dalyvių atskirai išskirtini asmenys, vykdančys veiklą</p>	<p>tvarka ir sąlygomis, nėra taikomi šio straipsnio 6 dalyje nurodyti reikalavimai.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Paaiškiname, jog nors šie tinklų naudotojai yra kvalifikuojami kaip gamintojai (jiems suteikiamas leidimas gaminti elektros energija), skirtingai nei kiti gamintojai, šie, gaminančių vartotojų parkus eksploatuojantys asmenys yra išskirti iš kitų rinkos dalyvių ir todėl specialiai nurodyti 6 dalyje, nes asmenys duomenų mainus turėtų vykdyti per centralizuotą duomenų mainų platformą.</p> <p>Taigi, 8 ir 9 dalys koreguotinos, nes jose vartojamos sąvokos subordinauja vienai kitai, o tai reiškia, jog nuostatos tampa alogiškos, ir praktiškai netaikomos. Tokiu būdu, ne tik nėra sukuriamas teisinis aiškumas dėl duomenų mainų, - priešingai – duomenų mainai elektros sektoriuje taptų fiziškai negalimi (kas paneigia projekto tikslus).</p> <p>Be kita ko, vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 37.4 papunkčiu, Įstatymo straipsnio dalių punktai iš eilės numeruojami arabiškais skaitmenimis, po jų rašomi uždaromieji skliaustai.</p>	
1.4.	-	<p>Atsižvelgiant į tai, kad darbinio susitikimų su Energetikos ministerijos atstovais metu buvo aptarta problematika, susijusi su Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 7 punkto ir 48² straipsnio 11 dalies 7 punkto taikymu, bei Bendrovei buvo nurodyta teikti siūlymus dėl reikalingų pakeitimų, Bendrovė teikia žemiau nurodytus siūlymus.</p> <p>Praktikoje Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 7 punkte nurodytas terminas sutarčiai sudaryti nėra pakankamas, kai gamintojas renkasi savo rangovą elektros tinklų įrengimo darbams (t. y. naudojasi <i>fast-track</i> modeliu). Gamintojui renkant <i>fast-track</i> modelį, sudaroma trišalė prijungimo paslaugos sutartis tarp gamintojo, operatoriaus ir gamintojo pasirinkto rangovo. Gamintojas neturi</p>	<p>4 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas Pakeisti 22 straipsnio 9 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip: „7) tinklų operatoriaus įsipareigojimas per ne ilgesnį kaip 15 kalendorinių dienų laikotarpį nuo tinklų operatoriaus patvirtinimo apie su tinklų operatoriumi suderintą techninį projektą pateikimo dienos, arba per ne ilgesnį kaip 15 kalendorinių dienų laikotarpį nuo ketinimų protokolo pasirašymo prijungimo sąlygų išdavimo dienos, jeigu toks techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, arba, sudarius ketinimų protokolą, gavus prijungimo prie elektros tinklų sąlygas ir suderinus techninį projektą, kai toks techninis projektas yra jam privalomas, per ne ilgesnį kaip 15 kalendorinių dienų laikotarpį nuo informavimo</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>galimybės pradėti rangovo šiems darbams atrankos procedūrų tol, kol nėra suderintas techninis projektas arba kol nėra pasirašytas ketinimų protokolai (kai techninis projektas nereikalingas) ir išduotos prijungimo sąlygos, atitinkamai gamintojas neturi galimybės pateikti skirstomųjų tinklų operatoriui informacijos apie pasirinktą rangovą. Be šios informacijos prijungimo paslaugos sutarties projektas negali būti pateiktas pasirašyti gamintojui. Atitinkamai siūloma tais atvejais, kai gamintojas pageidauja pats organizuoti ir (ar) vykdyti elektros tinklų įrengimą, nustatyti, kad terminas sutarčiai parengti skaičiuojamas nuo momento, kai gamintojas informuoja apie pasirinktą rangovą. Tokiu būdu termino atskaitos taškas visiškai priklausytų nuo paties gamintojo. Atsižvelgiant į tai, kad gali pasitaikyti atvejų, kai dėl gamintojo elektros įrenginių prijungimo būtų reikalinga perdavimo elektros tinklų plėtra ir atitinkamai būtų sudaroma keturšalė sutartis tarp skirstomųjų tinklų operatoriaus, gamintojo, gamintojo pasirinkto rangovo ir perdavimo sistemos operatoriaus, dėl galimybės sudaryti sutartį su pasirinktu rangovu gali būti reikalinga atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikra, todėl taip pat siūloma numatyti, kad šios patikros laikas nėra įskaičiuojamas į 15 kalendorinių dienų terminą.</p> <p>Analogiška situacija gali susidaryti ir prijungiant energijos kaupimo įrenginius, atitinkamai analogiškai siūlytina tikslinti ir Elektros energetikos įstatymo 48² straipsnio 11 dalies 7 punktą.</p> <p>Taip pat siūlytina šias nuostatas patikslinti kaip iš dalies prieštaraujančias Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 3 punktui, kur numatyta, kad gamintojas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos turi Tarybai pateikti prašymą išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba pateikti prašymą dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, ir 22 straipsnio 9 dalies 4 punktui, kur numatyta, kad tinklų operatoriaus turi išduoti prijungimo sąlygas per ne</p>	<p>apie pasirinktą rangovą, jei gamintojas pageidauja pats organizuoti ir įrengti skirstomuosius tinklus, parengti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą. Kai dėl gamintojo pasirinkto rangovo turi būti atlikta atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikra, prijungimo paslaugos sutarties pateikimo terminas pratęsiamas tiek, kiek buvo vykdomos patikros procedūros;“.</p> <p>Atitinkamai pernumeruoti tolesnius straipsnius.</p> <p>7 straipsnis. 48² straipsnio pakeitimas Pakeisti 48² straipsnio 11 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip: „7) tinklų operatoriaus įsipareigojimas per ne ilgesnį kaip 15 kalendorinių dienų laikotarpį nuo tinklų operatoriaus patvirtinimo apie su tinklų operatoriumi suderintą techninį projektą pateikimo dienos, arba per ne ilgesnį kaip 15 kalendorinių dienų laikotarpį nuo ketinimų protokolo pasirašymo prijungimo sąlygų išdavimo dienos, jeigu toks techninis projektas planuojamam statyti energijos kaupimo įrenginiui yra neprivalomas, arba, sudarius ketinimų protokolą, gavus prijungimo prie elektros tinklų sąlygas ir suderinus techninį projektą, kai toks techninis projektas yra jam privalomas, per ne ilgesnį kaip 15 kalendorinių dienų laikotarpį nuo informavimo apie pasirinktą rangovą, jei statyti ar įrengti energijos kaupimo įrenginį planuojantis asmuo pageidauja pats organizuoti ir įrengti skirstomuosius tinklus, parengti kaupimo įrenginio prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą. Kai dėl statyti ar įrengti energijos kaupimo įrenginį planuojančio asmens pasirinkto rangovo turi būti atlikta atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikra, prijungimo paslaugos sutarties pateikimo terminas pratęsiamas tiek, kiek buvo vykdomos patikros procedūros;“.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo gamintojo teisės aktų reikalavimus atitinkančio prašymo išduoti šias sąlygas pateikimo dienos. Prijungimo sutartis gali būti sudaroma tik turint leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus bei prijungimo sąlygas, todėl tuo atveju, jei techninis projektas būtų nereikalingas, susidarytų situacija, kai Operatorius privalėtų parengti prijungimo sutartį be aukščiau nurodytų dokumentų. Analogiškai (dėl analogiškų priežasčių) taip pat siūloma patikslinti ir 48 ² straipsnio 11 dalies 7 punktą.	Atitinkamai pernumeruoti tolesnius.
1.5.	<p>5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 48 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>7. Išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vadovaujantis skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtu planu laikotarpiui iki dešimties metų dviem etapais. Pirmuoju etapu per išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime numatytą laikotarpį išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vartotojų grupėms, atitinkančioms šiame vertinime nurodytus kriterijus, įskaitant kriterijus, susijusius su elektros energijos suvartojimu. Antruoju etapu išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos kitiems vartotojams, kai nustoja galioti vartotojo apskaitos prietaiso, kuris nėra išmanusis apskaitos prietaisas (toliau – įprastas apskaitos prietaisas), teisinis metrologinis patvirtinimas, jeigu išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime nenumatyta kitaip. Skirstomųjų tinklų operatorius savo interneto svetainėje paskelbia tvarką, pagal kurią vartotojai gali susipažinti su išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo planu, ir informaciją apie išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo etapų pradžią ir pabaigą. Prieš įrengiant išmaniosios apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu vartotojams teikiamos konsultacijos ir informacija apie visas</p>	<p>1) Redakcinio pobūdžio pastebėjimas – aptariamoje straipsnio dalyje įvedamas žymuo „įprastas apskaitos prietaisas“, nors toliau tekste niekur toliau nevartojamas.</p> <p>Be to, pastebėtina ir tai, kad pagal Energetikos įstatyme nurodytas sąvokų apibrėžtis išmanusis elektros energijos apskaitos prietaisas yra viena iš elektros energijos apskaitos prietaisų rūšių, pasižymintis tokiomis savybėmis kaip „veikimas grindžiamas elektroninėmis technologijomis“ ir „elektroniniu ryšiu gali sąveikauti su vartotojo sistemomis beveik tikruoju laiku“. Todėl visi kiti apskaitos prietaisai, tokių savybių neturintys, yra įprasti, konvecinei apskaitai priskiriami apskaitos prietaisai. Manytina, kad esamų sąvokų įstatyme pakanka, o papildomų žymenų įvedimas įstatymo tekste yra perteklinis ir neatitinka aiškumo, kaip vieno iš teisėkūros principų, turinio (teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti <u>logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas</u>).</p> <p>2) Nors įstatymo projekto rengėjo parengti Elektros energetikos įstatymo pakeitimai atliekami be kita ko atsižvelgiant į 2023 m. liepos 14 d. gautą Europos Komisijos pagrįstą nuomonę Nr. INFR(2022)2036 dėl nepranešimo apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų</p>	<p>5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 48 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>7. Išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vadovaujantis skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtu planu laikotarpiui iki dešimties metų dviem etapais. Pirmuoju etapu per išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime numatytą laikotarpį išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vartotojų grupėms, atitinkančioms šiame vertinime nurodytus kriterijus, įskaitant kriterijus, susijusius su elektros energijos suvartojimu. Antruoju etapu išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos kitiems vartotojams, kai nustoja galioti vartotojo apskaitos prietaiso, kuris nėra išmanusis apskaitos prietaisas (toliau – įprastas apskaitos prietaisas), teisinis metrologinis patvirtinimas, jeigu išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime nenumatyta kitaip arba atskiru operatoriaus nustatytu planu įgyvendinant vartotojų poreikių nulemtus diegimo prioritetus. Skirstomųjų tinklų operatorius savo interneto svetainėje paskelbia tvarką, pagal kurią vartotojai gali susipažinti su išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo metiniu planu, kuris skelbiamas ir atnaujinamas kiekvienų kalendorinių metų pradžioje, ir informaciją apie išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo etapų pradžią ir</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki 2024 metų, tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d.</p>	<p>taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (toliau – Direktyva) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnį (toliau – Europos Komisijos pagrįsta nuomonė), Bendrovė siekia atkreipti ministerijos dėmesį, kad Direktyvoje nėra numatyta skelbimo apie diegiamą išmaniąją apskaitą tvarka.</p> <p>Bendrovės nuomone tikslaus diegimo plano 10 metų laikotarpiui sudarymas ir skelbimas būtų itin sudėtingas ir Bendrovės veiklos prasme. Bendrovė, veikdama kaip skirstomųjų tinklų operatorius, turi greitai ir operatyviai reaguoti į besikeičiančius rinkos poreikius, kurie atitinkamai keičia ir diegimo prioritetus, Pagal šias prioritетines grupes (tai yra nauji gaminantys vartotojai, nutolę gaminantys vartotojai skaitiklių gedimai, asmenys, turintys neįgalumą ir t.t.) gretinami teritorine prasme šalia esantys objektai. Dėl įvairių priežasčių atirandantys nauji teisės aktų pasikeitimai įpareigoja perskirstyti darbus, todėl ilgalaikis diegimo planas dėl to nuolat keičiasi ir gali klaidinti vartotojus, kitus rinkos dalyvius bei sukelti nepateisinamus lūkesčius. Todėl Bendrovė, atsižvelgdama į besiklostančias tendencijas, <u>siūlo nustatyti metinio plano skelbimą</u>, tokiu būdu užtikrinant maksimaliausiai teisingos informacijos viešinimą.</p> <p>3) Atsižvelgdama į tai, kad išmaniųjų apskaitos prietaisų diegimo I-asis etapas vyksta sklandžiai, o rinkoje didėja poreikis kuo greičiau naudotis išmaniųjų apskaitos prietaisų teikiama nauda, operatorius įgalinamas priimti efektyvesnius tinklo valdymo sprendimus (nes gali priimti daugiau duomenų apie tinklo parametrus būklę), daugėja gaminančių vartotojų, spartėja elektromobilių plėtra, tinklo valdymui išmanieji apskaitos prietaisai yra būtini. Todėl Bendrovė mato, kad išmaniuosius skaitiklius II-uju etapu gali ir turi diegti nebūtinai tik tada, kai pasibaigia įprasto apskaitos prietaiso metrologinė patikra. Siūlome nustatyti reguliavimą, kuriuo vadovaujantis būtų galima atliepti valstybės politikos energetikos sektoriuje plėtojimo nulemtus rinkos pokyčius ir <u>užtikrinti įprasto apskaitos prietaiso keitimą išmaniuoju nesulaukus minėtos aplinkybės atsiradimo.</u></p>	<p>pabaigą. Prieš įrengiant išmaniosios apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu vartotojams teikiama konsultacija ir teikiama informacija apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki 2024 metų, tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>4) Šiuo metu vykdant apskaitos diegimo darbus, operatorius informuoja vartotojus apie planuojamą keitimą, elektros energijos trumpalaikį nutraukimą, atliktus darbus bei siunčia informaciją apie išmaniosios apskaitos naudas, funkcionalumus, duomenų stebėjimą savitarnoje. Be to, veikia atskiras išmanijai apskaitai skirtas tinklapis: išmaniejiskaitikliai.lt., kuriame talpinama aktuali informacija, teikiamos naujienos ir aktualios žinutės klientui. Nuolat vyksta informacijos teikimas per įvairias žiniasklaidos priemones: soc mediją, spaudą, televiziją, tinklapius. Todėl manytina, kad šiais informacijos sklaidos formatais vykdomas pakankamas vartotojų švietimas apie vykdomą išmaniosios apskaitos diegimo Lietuvoje projektą, apie kurį atskirai konsultuoti diegimo metu nereikia, juo labiau, kad 85 proc. atvejų elektros apskaitos prietaiso vieta yra ne objekto viduje, o lauke, todėl darbus atliekantys inžinieriai didžiosios dalies vartotojų išmaniojo apskaitos prietaiso keitimo metu gyvai nesutinka, nes vartotojo dalyvavimas nėra būtinas.</p>	
1.6.	<p>11. Vartotojų prašymu per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają arba nuotoliniu būdu jiems arba jų įgaliotiems asmenims išmaniųjų apskaitos prietaisų užfiksuoti jų į elektros tinklą persiųstos elektros energijos ir jų suvartotos elektros energijos duomenys, laikantis šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, teikiami lengvai suprantama forma ir neatlygintinai, kad būtų galima palyginti nepriklausomų tiekėjų pasiūlymus naudojant vienodus kriterijus.</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojančios įstatymo redakcijos 48 straipsnio 11 dalis, atkartojanti 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (toliau – Vidaus rinkos direktyva)) nuostatas, ne iki galo aiškiai atriboja vartotojų prieigos prie skirtingų duomenų rūšių tvarką.</p> <p>Kaip nurodyta Vidaus rinkos direktyvos 20 straipsnio a) papunktyje, vartotojai, kurių objekte yra įdiegtas išmanusis apskaitos prietaisas, turi prieigą prie dvejopo tipo suvartojimo duomenų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „<u>patvirtinti ankstesnio suvartojimo duomenys</u>“ (angl. validated historical consumption data) – apskaitos prietaisų bent kas 15 minučių fiksuoti vizualizuoti vartojimo duomenys, vartotojams prieinami savitarnoje 	<p>5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas 2. Pakeisti 48 straipsnį 11 dalį ir ją išdėstyti taip: „11. Vartotojų prašymu per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają arba nuotoliniu būdu jiems arba jų įgaliotiems asmenims išmaniųjų apskaitos prietaisų užfiksuoti jų į elektros tinklą persiųstos elektros energijos ir jų suvartotos elektros energijos duomenys, laikantis šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, teikiami lengvai suprantama forma ir neatlygintinai, kad būtų galima palyginti nepriklausomų tiekėjų pasiūlymus naudojant vienodus kriterijus. Beveik tikruoju laiku apskaitomi suvartojimo duomenys neatlygintinai lengvai ir saugiai teikiami vartotojams per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają, kad būtų remiamos automatizuotos energijos vartojimo .“</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>(tai yra, nuotoliniu būdu) ir teikiami ne realiu laiku, o už praėjusią parą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - „nepatvirtinti beveik tikralaikiai suvartojimo duomenys“ (angl. non-validated near real time consumption data) – apskaitos prietaisų kas 1 sekundę fiksuojami vartojimo duomenys, kuriuos (nevizualizuotus) vartotojas gali stebėti realiu laiku ir kurie vartotojams prieinami tik tuo atveju, jeigu vartotojo įrenginiai yra suderinami duomenų priėmimui P1 porto standartu bei geba elektriniu ryšiu prisijungti prie P1 porto (tai yra, <u>naudojantis standartizuota sąsaja</u> vartotojas prijungia savo įrenginius prie išmaniojo apskaitos prietaiso). <p>Tuo pačiu pastebėtina, kad Vidaus rinkos direktyvos 20 straipsnio a) papunktyje kalbama apie duomenis, kuriuos naudojant remiamos automatizuotos energijos vartojimo efektyvumo programos, reguliavimo apkrova ir kitos paslaugos, kai į nacionalinę teisę toks duomenų naudojimo tikslas nėra perkeltas.</p> <p>Todėl analizuojant šiuo metu galiojančios redakcijos 48 straipsnio 11 dalį pagrįstai kyla abejonė, ar aptariamoje normoje nėra reguliuojami išimtinai validuotų duomenų teikimo vartotojams tvarka ir atitinkamai, nevaliduotų duomenų teikimo tvarka nėra aptariama.</p> <p>Bendrovė šiuo metu siūlo vartotojams P1 sąsajos paslaugą, tai yra galimybę vartotojams prijungti savo įrenginius prie vartotojo valdomame objekte įrengto išmaniojo apskaitos prietaiso ir gauti išmaniojo apskaito prietaiso fiksuojamus duomenis į vartotojo įrenginius. Šios paslaugos teikimas generuoja operatoriaus kaštus, nes apie 80 proc. prisijungimo atvejų yra reikalingas inžinieriaus vykimas į objektą. Todėl operatorius būtų priverstas nustatyti paslaugos įkainį/mokestį, į kurį minėtos sąnaudos būtų įtrauktos, tai yra teikti mokamą paslaugą.</p>	<p>Buvusią įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalį atitinkamai siūlytina laikyti 3 dalimi.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>Visgi, Bendrovė vertina, kad tiek Direktyva, tiek pati valstybės politika energetikos sektoriuje skatina šią paslaugą vartotojams teikti neatlygintinai. Todėl Bendrovė, siekdama užtikrinti, kad šios paslaugos teikimo sąnaudos būtų priskirtos reguliuojamai veiklai ir trauktos į skirstymo tarifą, siūlo aiškiai įstatymo lygmeniu nustatyti, kad operatorius turi nemokamai suteikti prieigą vartotojams prie beveik tikruoju laiku apskaitomų vartojimo duomenų per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają.</p> <p>Kartu pabrėžtina, kad paslaugos apmokestinimas, kad ir vienkartinio prisijungimo mokesčiu, mažintų paslaugos patrauklumą, kas atitinkamai lemtų ir mažesnę vartotojų susidomėjimą Vidaus rinkos direktyvoje minimomis efektyvumo programomis ar iš to galimai besivystančiomis paslaugomis.</p>	
1.7.	<p>10 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas 3. Papildyti 75 straipsnį 12–14 dalimis: „12. Kai būtina rekonstruoti ar perkelti valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose esančius skirstomuosius tinklus, kliudančius valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių kapitaliniam remontui, rekonstravimui ar plėtrai, skirstomuosius tinklus rekonstruoja ar perkelia ir skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus organizuoja skirstomųjų tinklų operatorius arba asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi. Skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos dengiamos tokia tvarka: 1) kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Elektros energetikos įstatymo 75 straipsnyje numatyti elektros skirstomųjų tinklų rekonstravimo ir perkėlimo teisinio reglamentavimo pokyčiai, įsigalioję 2021 m. vasario 1 d., buvo inicijuoti Lietuvos Respublikos Prezidento siekiant savivaldybių atžvilgiu nustatyti palankesnę tinklų iškėlimo kainodarą. Iki minėto pokyčio savivaldybės, vykdydamos gatvių apšvietimo sutvarkymo ar viešųjų erdvių atnaujinimo projektus, dažnai susidūrė su nepalankia tinklų iškėlimo kainodara, nes tokiais atvejais turėdavo padengti 100 proc. labai nusidėvėjusių tinklų, kurie priklauso elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriumi, iškėlimo sąnaudų. Tai dažnai apsunkino ir net stabdė įvairius savivaldybių projektus, įskaitant viešųjų erdvių atnaujinimą, gatvių apšvietimo modernizavimą. Nuo 2021 m. vasario 1 d. Elektros energetikos įstatymo 75 straipsnio 10 dalyje numatyta, kad tuo atveju, kai asmuo pageidauja rekonstruoti ar perkelti skirstomųjų tinklų operatoriumi priklausančias anksčiau kaip prieš 20 metų įrengtas 0,4–10 kV įtampos elektros oro linijas ir (ar) oro kabelių linijas, išskyrus transformatorių pastotes,</p>	<p>3. Papildyti 75 straipsnį 12–14 dalimis: „12. Kai būtina rekonstruoti ar perkelti valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose esančius skirstomuosius tinklus, kliudančius valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių kapitaliniam remontui, rekonstravimui ar plėtrai, skirstomuosius tinklus rekonstruoja ar perkelia ir skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus organizuoja skirstomųjų tinklų operatorius arba asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi. Skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos dengiamos tokia tvarka: 1) kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių projekta rengia ir derina bei susijusias sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>2) kai skirstomieji tinklai įrengti ne daugiau kaip prieš 5 metus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p> <p>3) kai skirstomieji tinklai įrengti daugiau kaip prieš 5 metus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia skirstomųjų tinklų operatorius.</p> <p>4) kai skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbų sąnaudos yra ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės, negu apskaičiuotos skirstomųjų tinklų operatoriaus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus turi teisę vykdyti ir (ar) organizuoti asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi. Šiuo atveju skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus.</p>	<p>transformatorines, skirstomuosius punktus, kliudančias statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, šis asmuo apmoka skirstomųjų tinklų operatoriui 50 procentų visų operatoriaus išlaidų, patirtų rekonstruojant ar perkeltiant šiuos objektus. Rekonstruotų ar perkeltų skirstomųjų tinklų nuosavybė nekeičiama.</p> <p>Dėl šiuo metu esamo teisinio reguliavimo tais atvejais, kai reikalinga rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, asmenims (pavyzdžiui, kai tiesiant naujus kelius ar geležinkelių kelius reikalinga iškelti skirstomuosius tinklus) jų vystomų infrastruktūros gerinimo projektų kaštai reikšmingai išauga, taigi dalis šių projektų toliau nebevystomi, visuomenė patiria žalą dėl negerinamos <u>valstybinės reikšmės infrastruktūros</u>.</p> <p>EEI 75 straipsnio pakeitimu siūlomas įtvirtinti kompromisinis variantas, kad asmenys, suinteresuoti skirstomųjų tinklų rekonstravimu ar perkėlimu, skirstomųjų tinklų ar perkėlimo išlaidas pasidalina skirstomųjų tinklų operatorius ar suinteresuotas asmuo, atsižvelgdami į skirstomųjų tinklų įrengimo laikotarpį, manome, turėtų būti taikomas tik asmenų, valdančių valstybinės reikšmės infrastruktūrą. Bendrovės nuomone, išplėtus siūlomo pokyčio taikymą vietinės reikšmės viešųjų kelių atžvilgiu, bus nepagrįstai patiriamos didelės operatoriaus sąnaudos, kas atitinkamai gali turėti įtaką skirstomųjų paslaugų tarifui.</p> <p>Siekdami teisinio tikrumo ir aiškumo ir vienodo teisinio reguliavimo taikymo, siūlome tikslinti keičiamo Elektros energetikos įstatymo 75 straipsnio 12 dalies:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) 1 punktą, aiškiai įvardijant, kad asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, rengia kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektą, jį derina, bei padengia su tuo susijusias sąnaudas; ii) 2 punktą, nurodant, kad skirstomojo tinklo, įrengto prieš 5 metus, perkėlimo išlaidas 	<p>2) kai skirstomieji tinklai įrengti ne daugiau kaip prieš 5 metus prieš 5 metus ir mažiau nei prieš 5 metus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p> <p>3) kai skirstomieji tinklai įrengti daugiau kaip prieš 5 metus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia skirstomųjų tinklų operatorius. Skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus turi teisę vykdyti ir (ar) organizuoti asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi, jeigu tokių darbų sąnaudos yra ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės, negu apskaičiuotos skirstomųjų tinklų operatoriaus.</p> <p>4) kai skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbų sąnaudos yra ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės, negu apskaičiuotos skirstomųjų tinklų operatoriaus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus turi teisę vykdyti ir (ar) organizuoti asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi. Šiuo atveju skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>dengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus.</p> <p>Įstatymo projekte siūloma numatyti, kad kai skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbų sąnaudos yra ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės, negu apskaičiuotos skirstomųjų tinklų operatoriaus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus turi teisę vykdyti ir (ar) organizuoti asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi. Šiuo atveju skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus. Manome, kad siūloma nuostata yra klaidinga, nes nėra aišku, kodėl asmuo, suinteresuotas skirstomojo tinklo perkėlimu turėtų lygintis darbų sąmata, jeigu sąnaudas dengia jis pats. Skirstomojo tinklo perkėlimo (iškėlimo) sąnaudų palyginimas aktualus tuo atveju, kai sąnaudas dengia skirstomųjų tinklų operatorius, o darbus atlieka ar organizuoja jų atlikimą asmuo, suinteresuotas skirstomųjų tinklų perkėlimu.</p>	
2.	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16, 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektų aiškinamasis raštas (toliau – Aiškinamasis raštas)		
2.1.	<p>1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai</p> <p><...></p> <p>EEĮ projekto 9 straipsnio pakeitimas atliekamas atsižvelgiant į 2023 m. birželio 19 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą išvadą Nr. 4-01-5098, kurioje nustatyta, kad pasinaudojimo elektros tinklais teisėkūros procedūra neužtikrina tinklų naudotojams skaidrių ir objektyvių sąlygų naudotis elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų infrastruktūra. Specialiųjų tyrimų tarnybai atlikus Pasinaudojimo elektros tinklais aprašų (toliau – PETA) projektų antikorupcinį vertinimą buvo</p>	<p>Aiškinamajame rašte teikiant informaciją dėl EEĮ projekto 9 straipsnio pakeitimo, kuriame numatoma Valstybinė energetikos reguliavimo taryba tvirtina tinklų operatorių parengtus pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašus suderinusi su Energetikos ministerija, pateikiama informacija iš 2023 m. birželio 19 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą išvadą Nr. 4-01-5098, kuri aiškiai neatskleidžia EEĮ projekto 9 straipsnio pakeitimo tikslų ir galimai klaidina (žr. pabrauktąją paaiškinimo dalį), nes suponuoja, kad EEĮ 9 straipsnio pakeitime bus siūloma elektros energetikos infrastruktūros naudojimo sąlygų reglamentavimą pavesti pagal kompetenciją už energetikos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos srities reguliavimą</p>	<p>1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai</p> <p><...></p> <p>EEĮ projekto 9 straipsnio pakeitimas atliekamas atsižvelgiant į 2023 m. birželio 19 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą išvadą Nr. 4-01-5098 (toliau – Išvada), kurioje nustatyta, kad pasinaudojimo elektros tinklais teisėkūros procedūra neužtikrina tinklų naudotojams skaidrių ir objektyvių sąlygų naudotis elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų infrastruktūra. Specialiųjų tyrimų tarnybai atlikus Pasinaudojimo elektros tinklais aprašų (toliau – PETA) projektų antikorupcinį vertinimą buvo nustatyta, kad galiojančiame teisiniame</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>nustatyta, kad galiojančiame teisiniame reglamentavime nustatytas PETA rengimo ir tvirtinimo teisėkūros procesas neužtikrina pakankamo skaidrumo, kadangi tvarkos aprašų rengėjai – Elektros tinklų operatoriai – ūkio subjektai, vykdančys ir komercinę veiklą – patys rengia, taiko ir vadovaujasi PETA nustatytais taisyklėmis, o tokia situacija, kai įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus įgyvendinantys ūkio subjektai patys kuria įgyvendinimo taisykles ir jomis vadovaujasi, sudaro sąlygas neobjektyviam, tik ūkio subjekto interesus tenkinančiam teisėkūros procesui, todėl toks teisėkūros procesas vertintinas kaip ydingas antikorupciniu požiūriu.</p> <p><u>Atsižvelgiant į tai, siūloma elektros energetikos infrastruktūros naudojimo sąlygų reglamentavimą pavesti pagal kompetenciją už energetikos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos srities reguliavimą atsakingiems subjektams.</u></p> <p><...></p> <p>4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama</p> <p><...></p> <p><i>EEJ projekto 1 straipsnis</i> – pakeitimas atliekamas atsižvelgiant į 2023 m. birželio 19 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktos išvados Nr. 4-01-5098 1.1 papunktį, kuriuo siūloma elektros energetikos infrastruktūros naudojimo sąlygų reglamentavimą pavesti pagal kompetenciją už energetikos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos srities reguliavimą atsakingiems subjektams. Nors Taryba ir tvirtina Pasinaudojimo elektros tinklais aprašus (toliau – PETA), tačiau atsižvelgiant į tai, kad PETA nuostatos tiesiogiai įgyvendina įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas, o šių teisės aktų rengime nedalyvaujant kompetentingoms valstybės valdymo institucijoms, t. y. šiuo atveju nesant privalomo oficialaus rengiamo teisės akto derinimo su Energetikos ministerija nėra užtikrinamas PETA suderinimas</p>	<p>atsakingiems subjektams. Siekiant aiškumo bei nuoseklumo, siūlytina Aiškinamojo rašto 1 dalyje nurodant pakeitimo priežastis cituoti šią išvados dalį: „Nors analizuojamu atveju VERT ir tvirtina PETA, tačiau atsižvelgiant į tai, kad PETA nuostatos tiesiogiai įgyvendina įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas, o šių teisės aktų rengime nedalyvaujant kompetentingoms valstybės valdymo institucijoms, t. y. šiuo atveju nesant privalomo oficialaus rengiamo teisės akto derinimo su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija nėra užtikrinamas PETA suderinimas su galiojančiu teisiniu reglamentavimu.“</p>	<p>reglamentavime nustatytas PETA rengimo ir tvirtinimo teisėkūros procesas neužtikrina pakankamo skaidrumo, kadangi tvarkos aprašų rengėjai – Elektros tinklų operatoriai – ūkio subjektai, vykdančys ir komercinę veiklą – patys rengia, taiko ir vadovaujasi PETA nustatytais taisyklėmis, o tokia situacija, kai įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus įgyvendinantys ūkio subjektai patys kuria įgyvendinimo taisykles ir jomis vadovaujasi, sudaro sąlygas neobjektyviam, tik ūkio subjekto interesus tenkinančiam teisėkūros procesui, todėl toks teisėkūros procesas vertintinas kaip ydingas antikorupciniu požiūriu. Atsižvelgiant į tai, siūloma elektros energetikos infrastruktūros naudojimo sąlygų reglamentavimą pavesti pagal kompetenciją už energetikos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos srities reguliavimą atsakingiems subjektams. Išvadoje taip pat nurodoma, kad, nors analizuojamu atveju VERT ir tvirtina PETA, tačiau atsižvelgiant į tai, kad PETA nuostatos tiesiogiai įgyvendina įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas, o šių teisės aktų rengime nedalyvaujant kompetentingoms valstybės valdymo institucijoms, t. y. šiuo atveju nesant privalomo oficialaus rengiamo teisės akto derinimo su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija nėra užtikrinamas PETA suderinimas su galiojančiu teisiniu reglamentavimu.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	su galiojančiu teisiniu reglamentavimu. Tokiu būdu elektros tinklų operatoriui suteikiama galimybė įvairiai traktuoti ir interpretuoti teisės aktų nuostatas, pasilikti sau plačią diskreciją priimant sprendimus dėl paslaugų teikimo vartotojų ir tinklų naudotojų atžvilgiu.		
2.2.	<p>4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama <...></p> <p><i>EEI projekto 7 straipsnis:</i></p> <p>5 dalis – numatoma galimybė teikti papildomas paslaugas ne rinkos dalyviams ar tinklų naudotojams, turintiems atitinkamus jų sutikimus. Tokia paslauga būtų mokama ir įkainij, suderinęs su Taryba, nustatytų skirstomųjų tinklų operatorius.</p>	<p>Elektros energetikos įstatymo projekte nėra teikiama tokio siūlymo.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad kaip nurodyta projekte, centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas gali teikti šiame straipsnyje nustatytas energijos duomenų mainų paslaugas ir kitiems asmenims, turintiems tinklų naudotojų ir (ar) rinkos dalyvių sutikimą ar kitą teisinį pagrindą energijos duomenims gauti. Tokiu atveju centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojai moka centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo nustatytą naudojamosi centralizuota energijos duomenų platforma įkainį, kuris grindžiamas tiesioginėmis centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo patiriamomis pagrįstomis sąnaudomis, susijusiomis su tokios paslaugos teikimu kitiems asmenims.</p> <p>Bendrovė nemato pagrindo derinti tokį įkainį su Taryba, nes šiuo atveju, reglamentuojamas mokamų paslaugų teikimas trečiosioms šalims – t.y. duomenys teikiami ne energetikos veiklai vykdyti skirtais tikslais. Kaip nurodoma, įkainis grindžiamas tiesioginėmis vystytojo sąnaudomis, todėl Projekte siūlomas reguliavimas yra tinkamas.</p>	<p><i>EEI projekto 7 straipsnis:</i></p> <p>5 dalis – numatoma galimybė teikti papildomas paslaugas ne rinkos dalyviams ar tinklų naudotojams, turintiems atitinkamus jų sutikimus. Tokia paslauga būtų mokama ir įkainij, suderinęs su Taryba, nustatytų skirstomųjų tinklų operatorius. kuris grindžiamas tiesioginėmis centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo patiriamomis pagrįstomis sąnaudomis, susijusiomis su tokios paslaugos teikimu kitiems asmenims, nustatytų platformos valdytojas.</p>

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS

Lvivo g. 25-101, 09320 Vilnius, tel. (8 5) 268 8262, el. p. info@registrucentras.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Siunčiama per TAIS

Į 2023-09-26 Nr. 3-1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Valstybės įmonė Registrų centras susipažino su Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos parengtais ir pateiktais išvadoms gauti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo (toliau abu kartu – Įstatymų projektai) projektais (TAIS reg. Nr. 23-14181) ir informuoja, kad pagal kompetenciją Įstatymų projektams pastabų neturi.

Aurelija Bertašienė, tel. +370 698 18492, el. p. Aurelija.Bertasiene@registrucentras.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras 124110246, Lvivo g. 25-101, 09320 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-10 Nr. S-36443 (1.4 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-10 Nr. 2-4588
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Adrijus Jusas, Generalinis direktorius, Administracija
Sertifikatas išduotas	ADRIJUS JUSAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-10 08:55:38 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-10 08:55:53 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-26 15:21:37 – 2025-06-25 15:21:37
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20231004.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-12 10:26:57)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-12 10:26:57 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2023-10- Nr. 2-
Į 2023-09-26 Nr. 1-1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, įvertinusi išvadamis gauti pateiktus Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas), informuoja, kad pritaria akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos 2023-10-05 raštu Nr. 2-14624 „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos ir energetikos įstatymų pakeitimo projektų“ Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai pateiktai išvada dėl EEĮ projekto, kuria siūloma atsisakyti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 75 straipsnio papildymo 12 dalies 1 punktu, numatančiu, kad „*kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus*“, kitų pastabų ir pasiūlymų EEĮ projektui ir EĮ projektui pagal savo kompetenciją neturi.

Ministerijos kancleris

Ramūnas Dilba

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 188620589, Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-10 Nr. 2-3760
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-11 Nr. 2-4614
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ramūnas Dilba, Ministerijos kancleris, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	RAMŪNAS DILBA, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-10 16:39:10 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-10 16:39:12 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 10:04:27 – 2026-05-08 10:04:27
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, į.k. 188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:47 iki 2024-12-19 11:01:47 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-12 10:24:39)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-12 10:24:39 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2023-10- Nr.
Į 2023-09-26 Nr. 3-1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo](#) (toliau – EEĮ projektas) ir [Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo](#) (toliau – EĮ projektas) (toliau kartu – Projektai), teikia išvadą.

Dėl EEĮ projekto

1. Keičiamo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) 16 straipsnio 9 dalies 9 ir 10 punktai bei 15 dalies 10 ir 11 punktai, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį, turi įsigalioti 2024 m. gegužės 1 dieną

2. Kadangi EEĮ 16 straipsniu keliama nauji reikalavimai asmenims, siekiantiems gauti leidimus, turėtų būti nustatytos pereinamosios nuostatos, iš kurių būtų aiškus šių reikalavimų taikymas jau turintiems leidimus. Be to, aiškinamajame rašte nėra pagrįstas EEĮ 16 straipsnio 9 dalies 10 punkto keitimas. Taip pat aptariama nuostata apimtyje „kurie neturi skolų <...> ir kurių bendra suma viršija 10 000 eurų“ nėra pakankamai aiški, t. y. ar yra reikalavimas neturėti skolų, ar skolų, kurių suma viršija nurodytą? Taip pat, siekiant aiškumo, siūlytina aptariamo punkto paskutinį sakinį dėstyti taip: „Jeigu šiame punkte nurodytų skolų mokėjimas yra atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi šiame punkte nurodytų skolų“. Priešingu atveju, suprantama, kad laikymas, kad asmuo neturi skolų, yra tik šie nurodyti keli atvejai, t. y. kai skolų

mokėjimas yra atidėtas ar vyksta ginčas dėl jų (o kaip tie atvejai, kai tokių skolų iš viso nėra?). Atitinkamai aktualu ir 15 daliai.

3. Siūlytina įvertinti, ar neturi būti nustatomas laikotarpis, iki kada skirstomųjų tinklų operatorius investuoja, įsipareigoja ar atlieka kitus veiksmus, reikalingus išmaniosios apskaitos diegimui, kad būtų laikoma, kad išmaniosios apskaitos sistemos, pradėtos diegti anksčiau nei 2019 m. liepos 4 d. (48 str. 12 d.).

4. EEĮ 51 straipsnio 13 dalyje numatyta, kad, keičiant sąskaitų vartotojams turinio reikalavimus, yra konsultuojamasi su vartotojų organizacijomis. Pirmiausia siūlytina apsvarstyti galimybes *atskirai nustatyti sąskaitų buitiniams vartotojams turinio reikalavimus* (t. y. nustatant aukštesnį informacijos skaidrumo ir suprantamumo standartą buitiniams vartotojams), kadangi visuotinai pripažįstama, kad buitiniai vartotojai yra silpnesnė sutarties šalis dėl informacijos asimetrijos ir kitų objektyvių aplinkybių. Antra, manytume, kad konsultacijos su vartotojų organizacijomis tikslingos tik tuo atveju, kai nustatomi ar keičiami sąskaitų buitiniams vartotojams (o ne verslo subjektams) turinio reikalavimai. Kadangi Lietuvos teisės aktuose nėra apibrėžta sąvoka „vartotojų organizacija“, siūlytina, atsižvelgiant į Vartotojų teisių apsaugos įstatymo nuostatas, vietoj vartotojų organizacijų nurodyti vartotojų asociacijas. Trečia, įvertinus Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos paskirtį ir kompetenciją, siūlytina EEĮ 51 straipsnio 13 dalyje nurodyti ir suderinimą su šia tarnyba.

5. EEĮ 57¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad centralizuotoje energijos duomenų platformoje yra kaupiami, saugojami energijos duomenys, taip pat elektros energijos suvartojimo, elektros energijos gamybos, apskaitos prietaisų, išmaniosios apskaitos prietaisų duomenys, taip pat duomenys, būtini siekiant pasirinkti elektros energijos tiekėją, plėtoti elektros energijos paklausos valdymo ir reagavimo į paklausą paslaugas, elektros energetikos sistemos lankstumui didinti skirtas paslaugas, ir jais keičiamasi. Pagal EĮ projekto 1 straipsnyje dėstomo Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – EĮ) 2 straipsnio 14¹ dalį energijos duomenys – informacija, apimanti einamuosius ir ankstesnius energijos suvartojimo, gamybos ir (ar) kitų energetikos veiklų kiekybinius duomenis, įskaitant duomenis, susijusius su energetikos veiklos administravimu. Atsižvelgdami į tai, siūlome EEĮ 57¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti, kad tvarkomi energijos duomenys ir atskirai įvardyti tik tuos duomenis, kurie nepatenka į „energijos duomenis“. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad kitose šio straipsnio dalyse minimi tik „energijos duomenys“, pvz., „energijos duomenų mainai“ (1 dalis); „prieigos prie energijos duomenų reikalavimai, energijos duomenų mainų reikalavimai, taip pat energijos duomenų mainų sutarties <...> sudarymo tvarką“ (3 dalis) ir t. t. Taigi iš EEĮ 57¹ straipsnio nuostatų neaišku, kas būtų daroma su

kitais centralizuotoje energijos duomenų platformoje tvarkomais duomenimis, nepatenkančiais į „energijos duomenis“, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje.

6. Pagal EEĮ 57¹ straipsnio 4 dalį centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas nemokamai teikia energijos duomenų parsisiuntimo, perdavimo ir kaupimo paslaugas nurodytiems subjektams, kai tokie energijos duomenys yra *būtinai teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti*, numatyta energetikos veiklai vykdyti ar tokios veiklos reguliavimui, kontrolei ir priežiūrai atlikti. Atsižvelgdami į tai, kad energijos duomenys gali būti ir asmens duomenys, ir vadovaudamiesi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas) 5 straipsnio 1 dalies b punkte įtvirtintu tikslo apribojimo principu, pagal kurį asmens duomenys renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu, siūlome patikslinti nuostatą aiškiai ir konkrečiai įvardijant, kokias teisės aktuose nustatytas funkcijas atliekant gali būti teikiamos energijos duomenų parsisiuntimo, perdavimo ir kaupimo paslaugos (be to, kad jos teikiamos, kai vykdoma teisės aktuose numatyta energetikos veikla ar atliekamas tokios veiklos reguliavimas, kontrolė ar priežiūra). Pastebėtina, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad skirstomųjų tinklų operatorius ir perdavimo sistemos operatorius naudoja duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformą keistis duomenimis, kiek to reikia teisės aktuose nustatytam bendradarbiavimui tarp operatorių užtikrinti. Atitinkamai tikslintina ir EEĮ 57¹ straipsnio 8.2 papunkčio nuostata (taip pat atkreiptinas dėmesys, kad šiame papunktyje nurodytas tik vienas atvejis, kai sutikimas nereikalingas (kai energijos duomenys „būtinai energetikos įmonėms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti“), tačiau tokių atvejų yra ir daugiau, pvz., energijos duomenų teikimas kontrolės institucijoms).

7. EEĮ 57¹ straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas gali teikti šiame straipsnyje nustatytas energijos duomenų mainų paslaugas ir kitiems asmenims, turintiems tinklų naudotojų ir (ar) rinkos dalyvių sutikimą *ar kitą teisinį pagrindą energijos duomenims gauti*. Pastebėtina, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte minima, kad EEĮ projekte „numatoma galimybė teikti papildomas paslaugas ne rinkos dalyviams ar tinklų naudotojams, turintiems atitinkamus jų sutikimus“, tačiau kiti atvejai, kada centralizuotoje energijos duomenų platformoje tvarkomus energijos duomenis būtų galima perduoti vadovaujantis ne atitinkamų subjektų sutikimu, o kitais teisiniais pagrindais, nėra aptariami. Asmens duomenų tvarkymo sąlygos (pagrindai) įtvirtinti Reglamento 6 straipsnio 1 dalyje.

Siūlome įvertinti, kurie iš šių pagrindų aktualūs EEĮ 57¹ straipsnio kontekste (šio straipsnio 4 dalies atveju galėtų būti vadovaujamasi Reglamento 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktais, o 5 dalies atveju – Reglamento 6 straipsnio 1 dalies a punktu, tačiau dėl kitų pagrindų taikymo kyla neaiškumų). Atitinkamai turėtų būti tikslinama ir EEĮ 57¹ straipsnio 7 dalis.

8. EEĮ 57¹ straipsnio 8 dalyje nurodoma „kiekvienas vartotojas“, tačiau kartu nurodomos ir atskiros vartotojų kategorijos: gaminantis vartotojas, aktyvusis vartotojas, piliečių energetikos bendrija, atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jų įgaliotas asmuo. Kadangi šioje dalyje atskirai nėra nurodomi buitiniai vartotojai (nors nurodomos kai kurios kitos vartotojų kategorijos), gali kilti neaiškumų, ar ši dalis taikoma buitinių vartotojų atžvilgiu. Ši pastaba taikytina ir EEĮ 57¹ straipsnio 11 daliai.

9. EEĮ 57¹ straipsnio 8 dalies 3 punkte nurodoma teisė gauti informaciją apie tai, kurie asmenys naudojami centralizuotoje energijos duomenų platformoje jo pateiktais energijos duomenimis. Pažymėtina, kad šiame punkte nėra numatyta, kad šią informaciją galima gauti be mokesčio (atlyginimo) (skirtingai nei šios dalies 1 punkte), todėl gali kilti neaiškumų, ar nurodytą informaciją galima gauti neatlygintinai. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad kai EEĮ 57¹ straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys yra duomenų subjektai, teisė gauti informaciją apie tai, kas yra jo asmens duomenų gavėjai, yra dalis duomenų subjektų teisės susipažinti su savo asmens duomenimis pagal Reglamento 15 straipsnio 1 dalies c punktą, kuri įgyvendinama nemokamai pagal Reglamento 12 straipsnio 5 dalį.

10. Tuo atveju, kai energijos duomenys yra ir asmens duomenys, energijos duomenų mainų sutartyje taip pat turėtų būti nurodytas ir asmens duomenų tvarkymo tikslas bei tokių duomenų teikimo ir gavimo teisinis pagrindas, todėl siūlome atitinkamai patikslinti EEĮ 57¹ straipsnio 11 dalį.

11. EEĮ 57¹ straipsnio 11 dalyje nurodoma, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo ir naudotojo tarpusavio santykiai grindžiami energijos duomenų mainų sutartimi. Ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai nurodytos platformos naudotojas yra vartotojas, gaminantis vartotojas, aktyvusis vartotojas, gamintojas, piliečių energetikos bendrija ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jų įgaliotas asmuo. EEĮ projekte lieka neaparta, kas reglamentuoja centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo ir vartotojo, gaminančio vartotojo, aktyviojo vartotojo, gamintojo, piliečių energetikos bendrijos ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ar jų įgalioto asmens tarpusavio santykius.

12. EEĮ 57¹ straipsnio 12 dalies nuostata „Šiame straipsnyje nurodytos energijos duomenų mainų taisyklės nėra privalomos skirstomųjų tinklų operatoriams <...>“ stokoja aiškumo, t. y. nėra

aišku, kuria apimtimi nėra privalomos, pvz., kaip dėl taisyklės – užtikrinti asmens duomenų apsaugą ir energijos duomenų saugumą ir t.t. Jei turima mintyje, kad aptariamoje nuostatoje nurodytiems subjektams nėra pareigos naudotis duomenų mainų platforma, tai taip ir turi būti nurodyta.

13. EEĮ 75 straipsnio 12 dalies 4 punktu dėstomoje nuostatoje nėra aišku, apie kokias sąnaudas kalbama („sąnaudos yra ne mažiau nei“), t. y. apie faktines ar apskaičiuotas? Taip pat kyla klausimas, kaip jas (jei tai faktinės sąnaudos) ir pagal ką nustatyti, jei darbai dar nepradėti, o reikia lyginti su apskaičiuotomis sąnaudomis. Be to, nėra nurodyta, kas ir kaip turės tai padaryti ir konstatuoti, kad jos mažesnės. Taip pat manytina, kad aptariama nuostata nepagrįstai perkeliama našta asmeniui apmokėti sąnaudas net ir tais atvejais, kai skirstomieji tinklai įrengti daugiau kaip prieš 5 metus.

14. Iš EEĮ projekto 11 straipsnio 4 dalies nėra aišku, kaip suprantamas „yra įrengti“, t. y. koks etapas turimas mintyje: statybos užbaigimas, projektavimo pradžia ar statybos leidimo išdavimas. Be to, jei aptariama nuostata norima pasakyti, kad iki šio įstatymo įsigaliojimo prasidėjusiems procesams, įsigaliojus įstatymui, bus taikomos iki įstatymo įsigaliojusios nuostatos (senosios), taip ir turėtų būti nurodyta (o ne kalbama apie naujo reguliavimo taikymą po įsigaliojimo, kuris ir taip bus taikomas po įsigaliojimo).

Dėl EĮ projekto

15. Pagal EĮ 2 straipsnio 25¹ dalį, taip pat pagal keičiamo EĮ 24¹ straipsnio 2 dalies 8 punktą privalomuosius nurodymus turės teisę duoti Tarybos *administracijos valstybės tarnautojas*, o pagal naujai dėstomą EĮ 8 straipsnio 11 dalies 41 punktą privalomuosius nurodymus duotų *Taryba*, t. y. institucija, priimanti sprendimus kolegialiai (žr. EĮ 8 straipsnio 3, 10 dalis). Šios nuostatos suderintinos tarpusavyje, aiškiai įtvirtinant vieną subjektą, kuris turės įgaliojimus duoti privalomuosius nurodymus. Be to, jei privalomuosius nurodymus būtų įgaliota duoti Taryba, kaip kolegiali institucija, būtų abejotina EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 5 dalies nuostata, pagal kurią *Taryba* nagrinėtų ir skundus dėl privalomųjų nurodymų (ne)teisėtumo.

16. Keičiamo EĮ 8 straipsnio 11 dalies 35 punkte numatoma, kad Taryba pagal kompetenciją priima privalomus vykdyti sprendimus ne tik energetikos įmonėms, bet ir vartotojams ir (ar) asmenims. Pažymėtina, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra nurodyta, kokius privalomus vykdyti sprendimus Taryba turėtų priimti vartotojams ir (ar) kitiems

asmenims ir kodėl siūlomas pakeitimas yra reikalingas. Siūlytina papildyti aiškinamąjį raštą šiuo aspektu arba atsisakyti šio papildymo.

17. Manytina, kad EĮ 8 straipsnio 11 dalies 42 punkte užtektų nustatyti, kad Taryba priima sprendimus dėl Tarybos pirmininko nusišalinimo, kadangi atvejus, kuomet reikia nusišalinti, reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas (panašiai, kaip ir aptariamo straipsnio 13 dalies 5 punkte).

18. Atsižvelgiant į tai, kad EĮ 8 straipsnio 12 dalimi Tarybai nustatoma nauja teisė panaikinti ar pakeisti Tarybos valstybės tarnautojo priimtus sprendimus, turėtų būti nustatytos pereinamosios nuostatos, iš kurių būtų aišku, ar tokie veiksmai bus galimi taikyti tik sprendimams, priimtiems po įstatymo įsigaliojimo, ar ir ankstesniems.

19. EĮ 24¹ straipsnio 2 dalies 1 punktas nustato patekimą, be kita ko, į visų vartotojų (vadinasi, ir fizinių asmenų) naudojamas patalpas (vadinasi, ir į gyvenamąsias). Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 24 straipsnio 2 dalį, be gyventojų sutikimo įeiti į būstą neleidžiama kitaip, kaip tik teismo sprendimu arba įstatymo nustatyta tvarka tada, kai reikia garantuoti viešąją tvarką, sulaikyti nusikaltėlių, gelbėti žmogaus gyvybę, sveikatą ar turtą. Atsižvelgiant į tai, aptariama nuostata turi būti išgryninta, t. y. turi būti nustatyta aiški jos taikymo imtis. Jei šiuo atveju turima mintyje patekimas ir į fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas, tokiam patekimui turi būti nustatyta speciali tvarka, kaip, pvz., yra nustatyta Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 3 dalies 6 punkte. Priešingu atveju, norma turi būti siaurinama, neapimant fizinių asmenų naudojamų gyvenamųjų patalpų. Analogiškai, aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįstas ir poreikis suteikti įgalinimus Tarybos darbuotojams reikalauti iš vartotojų (kiek ši sąvoka apima ir buitinius vartotojus) žodinių ir rašytinių paaiškinimų, paimti jų dokumentus ir (ar) daiktus ir kt. Nepagrindus to, siūlytina papildyti šį straipsnį nuostata, kad atitinkamos nuostatos nėra taikomos buitinių vartotojų (fizinių asmenų) atžvilgiu.

20. EĮ 24¹ straipsnio 2 dalies 1 punkto pirmas ir antras sakinyse derintinas tarpusavyje, nes abiejuose kalbama apie „kitus juridinius asmenis“, tačiau vienur nereikia teismo leidimo ar rašytinio sutikimo, o kitur – reikia, nors situacijos tos pačios – kai reikia patekti į kito juridinio asmens naudojamą patalpą ar teritoriją.

21. Pagal EĮ 24¹ straipsnio 2 dalies 2 punktą fotografuojant, darant garso ir vaizdo įrašus galimai bus tvarkomi asmens duomenys, todėl siūlome paminėti ne tik asmens teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą, bet ir atskirą savarankišką teisę – teisę į asmens duomenų apsaugą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad abi šios pagrindinės teisės (teisė į privataus gyvenimo gerbimą ir teisė į asmens duomenų apsaugą) nėra absoliučios ir gali būti nustatyti jų apribojimai, todėl

vengtiną žodį „nepažeisdami“. Be to, pasirenkant taikytiną priemonę reikėtų rinktis tą, kuri mažiau riboja teises (pvz., ne visais atvejais reikalingas vaizdo įrašymas kartu su garsu). Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, EĮ 24¹ straipsnio 2 dalies 2 punktą siūlome formuluoti taip: „gerbdami asmens privataus gyvenimo neliečiamumą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, faktinių aplinkybių užfiksavimo tikslu fotografuoti, daryti garso ir (arba) vaizdo įrašus“. Siekiant tikslumo ir aiškumo, siūlytina EĮ 24¹ straipsnio 6 dalies 1 ir 2 punktuose vietoje „neteisėtus“ įrašyti „galimai neteisėtus“.

22. EĮ 24¹ straipsnio 10 dalyje numatyta Tarybos įgaliotų darbuotojų teisė gauti komercinę paslaptį sudarančią informaciją ir konfidencialią informaciją. Šioje dalyje numatyta Tarybos įgaliotų darbuotojų pareiga užtikrinti patikrinimo metu gautos tik konfidencialios informacijos apsaugą, t. y. *nėra nustatyta aiški pareiga užtikrinti komercinės paslapties apsaugą*, nors, kaip minėta, komercinė paslaptis ir konfidenciali informacija yra nurodomos atskirai. Nors konfidencialios informacijos kategorija yra platesnė už teisinę komercinės paslapties kategoriją, ir komercinės paslaptys yra viena iš konfidencialios informacijos rūšių, vis dėlto pareiga saugoti konfidencialią informaciją paprastai egzistuoja, kai ji nustatyta sutartyje, o pareiga saugoti komercinę paslaptį visų pirma kyla iš įstatymo¹, todėl, atsižvelgiant į Komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punktą, siūlytina įstatyme nustatyti aiškiai Tarybos įgaliotų darbuotojų pareigą užtikrinti patikrinimo metu gautos komercinę paslaptį sudarančios informacijos apsaugą (pvz., žr. Konkurencijos įstatymo 21 straipsnį).

23. EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 2 dalyje numatoma, kad esant grėsmei, jog (1) bus padarytas tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms, arba (2) bus padaryta žala įstatymų saugomoms vertybėms, yra duodamas atitinkamas privalomasis nurodymas. Teisingumo ministerijos nuomone, šios nuostatos iš dalies dubliuoja viena kitą, nes abi reguliuotų atvejus, kai kyla grėsmė, kad bus sukelta žala, todėl siūlytina įvertinti poreikį aiškiau atskirti šiuose punktuose dėstomus atvejus.

24. EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad, jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas per privalomojo nurodymo įvykdymo terminą, Taryba asmeniui skiria atitinkamą sankciją. Pažymėtina, kad EĮ projekte nėra nustatomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar jų nustatymo principai, taip nenumatoma terminų pratęsimo galimybė, nors toliau šio straipsnio 4 dalyje numatoma išimtis, kad sankcija neskiriama, kai byla dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Siūlytina tikslinti EĮ projektą šiuo aspektu.

¹ Žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. birželio 29 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-202-378/2023.

25. Siekiant EĮ nuostatų aiškumo, siūlytina nuostatas dėl privalomųjų nurodymų apskundimo tvarkos dėstyti atskirame (pvz., 24³) straipsnyje. Taip pat Teisingumo ministerija mano, kad visi esminiai Tarybos sprendimų, nagrinėjant skundus, aspektai, privalomųjų nurodymų esminiai turinio aspektai, vykdymo tvarka, kiek tai susiję su asmens teisėmis, turėtų būti įtvirtinti įstatyminiu lygmeniu (žr., pvz., Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 19, 21 straipsnius). Be to, EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 5 dalyje (jei nebūtų atsižvelgta į pastabą dėl naujo 24³ straipsnio) turėtų būti numatytos nuostatos, kokius sprendimus Taryba įgytų teisę priimti, išnagrinėjusi skundą dėl privalomojo nurodymo (ne)teisėtumo. Šiame kontekste taip pat lieka neaišku, kaip Taryba nagrinėtų skundus, t. y. raštu, skundą pateikusį asmenį tik informuojant apie paskirtą skundo nagrinėjimo datą, ar žodžiu, kviečiant skundą pateikusį asmenį dalyvauti nagrinėjant skundą, ir tai, kaip (koku būdu) ir per kiek laiko asmuo būtų informuojamas apie Tarybos priimtą sprendimą.

26. Trūksta aiškumo, ar EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 5 dalyje įtvirtinamas alternatyvus asmens pasirinkimas skundą pateikti Tarybai arba teismui, t. y. ar asmuo galėtų rinktis su skundu kreiptis tiek į Tarybą, tiek ir į teismą, ar vis dėlto teisę kreiptis į teismą jis įgytų tik Tarybai išnagrinėjus jo skundą. Atitinkamai šios dalies antrajame sakinyje nurodoma, kad skundas, įskaitant ir teismui, galėtų būti paduotas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo privalomojo nurodymo gavimo dienos. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 29 straipsnio 1 dalį skundas administraciniam teismui paduodamas *per vieną mėnesį* nuo skundžiamo teisės akto paskelbimo arba individualaus teisės akto ar pranešimo apie veiksmą (atsisakymą atlikti veiksmus) įteikimo suinteresuotai šaliai dienos. Tai reiškia, kad siūlymas EĮ 24² straipsnio 5 dalyje įtvirtinti 10 dienų terminą kreiptis į teismą būtų nesuderinamas su ABTĮ. Pastebėtina ir tai, kad skundo padavimo terminas Tarybai arba teismui turėtų būti skaičiuojamas nuo privalomojo nurodymo *įteikimo* dienos, o nesutinkant su Tarybos sprendimu – nuo Tarybos sprendimo *įteikimo* dienos. Kartu tai reiškia, kad EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 5 dalyje numatytinos ir nuostatos, kas laikoma tinkamu privalomojo nurodymo įteikimu, taip pat nuostatos, kam privalomasis nurodymas gali būti įteikiamas (žr., pvz., Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 20 straipsnį).

27. EĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo EĮ 24² straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad Taryba sprendimą dėl skundo turi priimti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Atsižvelgiant į galiojančią teisinį reguliavimą (pvz., Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 25 straipsnio 4 dalis, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 84 straipsnio 5 dalis), siūlytina papildomai įvertinti, ar 30 dienų terminas yra pagrįstas.

28. Lietuvos Respublikos administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1573 numatyta, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. kaip pirmosios instancijos administracinis teismas veiks *Regionų administracinis teismas*. Atsižvelgiant į tai, EĮ projekto nuostatos tikslintinos, suvienodinant ir nurodant tikslų Regionų administracinio teismo pavadinimą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1587 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-1587) 2 straipsniu buvo pakeista EĮ 24¹ straipsnio 11 dalis, kuri keičiama ir EĮ projektu. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymas Nr. XIV-1587 įsigalios 2024 m. sausio 1 d., siūlytina įvertinti poreikį arba tikslinti Įstatymo Nr. XIV-1587 24¹ straipsnio 11 dalį, arba nustatyti vėlesnę EĮ projekto įsigaliojimo datą (pvz., 2024 m. sausio 2 d.).

29. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte teigiama, kad „Energetikos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje šiuo metu nustatytas maksimalus 0,5 procento baudos dydis yra nepakankamas, kad energetikos įmonės atgrasytų nuo tokio pobūdžio veikos“. Todėl EĮ projekto 8 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti didesnę maksimalų baudos dydį energetikos įmonėms (iki 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais) už Tarybos darbuotojų, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų, duotų atliekant šio įstatymo 24¹ straipsnyje nurodytus veiksmus, nevykdymą. Atsižvelgus į tai, kad baudos maksimali riba yra ženkliai didinama, siūlytina pagrįsti tokį atsakomybės griežtinimą ne tik teiginiu, kad tokia bauda atgrasys energetikos įmones nuo pažeidimo, bet ir duomenimis, pagrindžiančiais, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas yra nepakankamas (augantis pažeidimų skaičius, pakartotinumai).

Dėl kitų susijusių aspektų

30. Kadangi Projektų apimtis yra didelė, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 27 punktą, derinimo terminas turėjo būti nustatytas ne 10 darbo dienų, o 12. Atsižvelgiant į tai, turi būti užtikrintas tinkamas visų pastabų, gautų per 12 darbo dienų laikotarpį, įvertinimas.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Indrė Skersytė, tel. 8671 86457, el. p. indre.skersyte@tm.lt
Sonata Gendvilaitė, tel. 864579296, el. p. sonata.gendilaite@tm.lt
Simas Grigonis, tel. 867190760, el. p. simas.grigonis@tm.lt
Renata Abromavičiūtė, tel. 8607 67003, el. p. renata.abromaviciute@tm.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 188604955, Gedimino pr. 30, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. viii-1881 9, 16, 19, 221, 48, 51, 611, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 571 straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. ix-884 2, 4, 6, 8, 22, 241 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 242 straipsniu įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-16 Nr. (1.6 Mr) 2T-1223
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-16 Nr. 2-4709
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ewelina Dobrowolska, Ministras, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	EWELINA DOBROWOLSKA LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-16 10:42:43 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-16 10:42:58 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-05-31 10:15:35 – 2027-05-30 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-17 15:09:57)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-17 15:09:57 DBSIS

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Per TAIS

2023-10- Nr. 2R- (3.2.Mr)
į 2023-09-26 Nr. 3-1410

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 7 straipsnyje papildančiame Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 1 ir 2 dalimis numatyta, kad: „Elektros energetikos sektoriuje *energijos duomenų* mainai tarp elektros energijos rinkos dalyvių, tinklų naudotojų ir kitų asmenų, turinčių teisę gauti energijos duomenis, *vykdomi per centralizuotą energijos duomenų platformą*. Energijos duomenų rūšys ir kategorijos, kuriomis yra mainomasi centralizuotoje energijos duomenų platformoje, yra nustatomos centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo parengtoje centralizuotos energijos duomenų platformos naudojimosi tvarkoje“; „Centralizuotoje energijos duomenų platformoje yra kaupiami, saugojami *energijos duomenys, taip pat elektros energijos suvartojimo, elektros energijos gamybos, apskaitos prietaisų, išmaniosios apskaitos prietaisų duomenys, taip pat duomenys, būtini siekiant pasirinkti elektros energijos tiekėją, plėtoti elektros energijos paklausos valdymo ir reagavimo į paklausą paslaugas, elektros energetikos sistemos lankstumui didinti skirtas paslaugas*, ir jais keičiamasi“.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. IX-884) 14¹ straipsniu nustatoma, kad: „*Energijos duomenys* – informacija, apimanti einamuosius ir ankstesnius energijos suvartojimo, gamybos ir (ar) kitų energetikos veiklų kiekybinius duomenis, įskaitant duomenis, susijusius su energetikos veiklos administravimu“.

Atsižvelgiant į Įstatymo projekto Nr. IX-884 14¹ straipsnyje nustatomą „energijos duomenų“ apibrėžimą, siūlome tikslinti Įstatymo projekto 7 straipsniu papildančio Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 2 dalį, aiškiai įvardinti tvarkomų duomenų kategorijas centralizuotoje energijos duomenų platformoje, t. y. duomenų tvarkymo kategorijos turi būti suderintos su siūlomu „energijos duomenų“ apibrėžimu, tai reiškia, kad tos duomenų kategorijos, kurios nepatenka į „energijos duomenų“ apibrėžimą turi būti aiškiai įvardijamos aptariamoje nuostatoje.

2. Įstatymo projekto 7 straipsnyje papildančiame Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 4 – 5 ir 7 dalimis numatyta, kad: „Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas nemokamai teikia energijos duomenų pasisiuntimo, perdavimo ir kaupimo paslaugas tinklų naudotojams, rinkos dalyviams ir valstybės įstaigoms ar institucijoms, kurie yra centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojai, kai tokie energijos duomenys yra būtini teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti, *numatyta energetikos veiklai vykdyti ar tokios veiklos reguliavimui*, kontrolei ir priežiūrai atlikti“; „Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas gali teikti šiame straipsnyje nustatytas energijos duomenų mainų paslaugas *ir kitiems asmenims, turintiems tinklų naudotojų ir (ar) rinkos dalyvių sutikimą ar kitą teisinį pagrindą energijos duomenims gauti*. <...>“; „Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas užtikrina prieigą prie centralizuotos energijos duomenų platformos ir sudaro vienodas,

nediskriminuojančias ir konkurencines sąlygas visiems tinklų naudotojams ir elektros energijos rinkos dalyviams, valstybės įstaigoms ar institucijoms, *taip pat kitiems asmenims, turintiems rinkos dalyvių ir (ar) tinklų naudotojų sutikimą ar kitą energijos duomenų gavimo teisinį pagrindą*“.

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad: „<...> Šiuo metu elektros energetikos sektoriuje nėra galimybės (arba ji yra apribota) sutikimo pagrindu lengvai gauti bet kurio vartotojo suvartojimo ar gamybos duomenis kitai trečiajai šaliai, kuri nėra nepriklausomas elektros energijos tiekėjas, reguliuojamos rinkos dalyvis. Nėra aiškos tvarkos, procesų ir teisinio reguliavimo, kad tokia paslauga galėtų veikti ir kurti pridėtinę vertę rinkoje. <...> Numatoma galimybė teikti papildomas paslaugas ne rinkos dalyviams ar tinklų naudotojams, turintiems atitinkamus jų sutikimus. <...> „Data Hub“ naudojasi elektros tiekimo mažmeninės rinkos dalyviai ir vartotojai. Vartotojai duomenų mainų platformos funkcionalumus gali pasiekti ESO savitarne, kurioje turi galimybę pateikti sutikimą ir nurodyti, kuriems konkretiems tiekėjams pateikto sutikimo pagrindu vartotojai sutinka perduoti objekto ir detalius suvartojimo duomenis. Kiekvienas vartotojas turi galimybę sugeneruoti jam priklausančių objektų istorinius suvartojimo duomenis, kuriais gali laisvai pasidalyti su suinteresuotomis šalimis <...>“.

Pirma, iš Įstatymo projekto 7 straipsniu papildančio Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 4 dalies nėra aišku, koks būtų teisinis pagrindas vadovaujantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsniu „energijos duomenų“ „mainams“ vykdyti tarp nurodytų subjektų, tuo atveju, jeigu „energetikos veikla“ nebūtų skirta teisės aktuose nustatytoms funkcijoms vykdyti, todėl abejotina, kad „energijos duomenys“ (ar kiti duomenys galimai nepatenkantys į šį apibrėžimą), galėtų būti teikiami be sutikimo. Atsižvelgiant į tai, siūlome pakartotinai įvertinti minėtą nuostatą šiuo aspektu.

Antra, iš Įstatymo projekto 7 straipsniu papildančio Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 5 ir 7 dalių nėra aišku, kokiais „kitais teisiniais pagrindais“ galėtų būti keičiamasi numatytais duomenimis, jeigu toks duomenų keitimasis yra atliekamas siekiant užtikrinti teisės aktuose numatytų funkcijų ar teisinių prievolių vykdymą. Vadinas, minėtos nuostatos turėtų būti tikslinamos, siekiant išvengti dviprasmiškumo dėl „kitų teisinių pagrindų“, tai reikštų aiškiai įvardinant, kad toks duomenų keitimasis galimas taip pat, kai siekiama užtikrinti teisės aktuose numatytų funkcijų ar teisinių prievolių vykdymą. Taigi, siūlome pakartotinai peržiūrėti aptariamą Įstatymo projekto nuostatą.

3. Iš Įstatymo projekto 7 straipsnyje papildančio Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 8 dalies galima spręsti, kad įvardijami subjektai taip pat turi teisę naudotis Centralizuotos energijos duomenų platforma, pavyzdžiui, „gauti informaciją apie tai kurie asmenys naudoja centralizuotoje energijos duomenų platformoje jo pateiktais energijos duomenimis“, be to, „nustatyti, kuriems asmenims gali būti suteikta prieiga prie centralizuotoje energijos duomenų platformoje esančių energijos duomenų, išskyrus energijos duomenis, kurie yra būtini energetikos įmonėms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti“. Tuo atveju, jeigu galimai subjektai numatyti Įstatymo projekto 7 straipsnyje papildančiame Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 8 dalyje nėra priskirtini „tinklų naudotojams“ ir „elektros energijos rinkos dalyviams“ (Įstatymo projekto 7 straipsnis papildantis Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 5 ir 7 dalys), tuomet svarstytina, kad Įstatymo projekto 7 straipsnis papildantis Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 5 ir 7 dalis, taip pat turėtų apimti visus subjektus, kurie yra nurodyti Įstatymo projekto 7 straipsnyje papildančiame Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 8 dalyje. Taigi, siūlome pakartotinai įvertinti aptariamą nuostatą, šiuo aspektu.

4. Įstatymo projekto 7 straipsnyje papildančiame Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 12 dalyje numatyta, kad: „*šiame straipsnyje nurodytos energijos duomenų mainų taisyklės nėra privalomos skirstomųjų tinklų operatoriams, aptarnaujantiems mažiau kaip 100 000 vartotojų, taip pat prie perdavimo tinklų prijungtiems tinklų naudotojams. Perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, siekdami užtikrinti tinklų operatorių bendradarbiavimą, centralizuotoje energijos duomenų platformoje keičiasi visa būtina informacija ir energijos duomenimis Reglamento (ES) Nr. 2019/943 57 straipsnyje nustatytais tikslais, apimtimi ir tvarka.*“ Iš aptariamų nuostatų nėra aišku, ar šios

dalies 1 sakinyje nurodyti subjektai neturės teisės gauti „energijos duomenų“ (ar kitų duomenų galimai nepatenkančių į šį apibrėžimą), kurie bus tvarkomi centralizuotojo energijos duomenų platformoje, ar šiems subjektams yra numatomos kitokios taisyklės dėl aptariamų duomenų gavimo. Taigi, siūlome pakartotinai peržiūrėti aptariamą nuostatą, šiuo aspektu.

Papildomai siūlome peržiūrėti ir suderinti Įstatymo projekte vartojamas sąvokas: „duomenų mainai“, „gali būti suteikta prieiga“, „gali teikti“ ir pan.

Inspekcija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektą, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktorius pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija 188607912, L.Sapiegos g. 17, 10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-12 Nr. 2R-5805 (3.2.Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-13 Nr. 2-4670
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Morkūnienė, Direktorius pavaduotoja
Sertifikatas išduotas	DANGUOLĖ MORKŪNIENĖ, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-12 13:19:26 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-12 16:19:41 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-10 09:25:20 – 2026-05-09 09:25:20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vidutė Bronė Urbonienė, Vyresnioji specialistė
Sertifikatas išduotas	VIDUTĖ BRONĖ URBONIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-12 13:30:13 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-10 09:04:36 – 2024-10-09 09:04:36
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	WebPartner
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-13 13:16:10)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-13 13:16:10 DBSIS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
el. p. info@enmin.lt

Nr. SD-

Į 2023-09-26 Nr. 3-1410

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2023 m. rugsėjo 26 d. raštu Nr. 3-1410 „Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti“ pateikė viešajai konsultacijai Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas). Atsižvelgdama į tai, AB Vilniaus šilumos tinklai teikia EĮ projektui pastebėjimus. Pastebėjimai teikiami pridėtoje EĮ projekto vertinimo lentelėje (AB Vilniaus šilumos tinklų pasiūlymai ir pastabos dėl Energetikos įstatymo pakeitimo projekto).

Esant poreikiui, esame pasirengę detaliau pakomentuoti šiuo raštu pateiktus pastebėjimus.
PRIDEDAMA. 2 lapai.

Generalinis direktorius

Gerimantas Bakanas

V. Sankauskaitė, tel. +370 615 09444, el. p. viktorija.sankauskaite@chc.lt

AB VILNIAUS ŠILUMOS TINKLŲ PASIŪLYMAI IR PASTABOS DĖL ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

2023 m. spalio 5 d.
Vilnius

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pasiūlymai, pastabos
1.	1. Papildyti 8 straipsnį 10 ¹ dalimi: „10 ¹ . Tarybos posėdžiai Tarybos nustatyta tvarka gali būti organizuojami nuotoliniu būdu, naudojantis saugia programine įranga. Tarybos posėdžio eigai fiksuoti daromas garso įrašas, kuris yra Tarybos posėdžio protokolo dalis.“	AB Vilniaus šilumos tinklų (toliau – Bendrovė) vertinimu tikslinga papildyti nuostatą numatant, kad Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) posėdžiai, išskyrus uždarus posėdžius, būtų transliuojami tiesiogiai internetu ir atitinkamai minėtų posėdžių vaizdo įrašai būtų skelbiami viešai. Tarybos posėdžiuose priimami sprendimai turi itin didelę reikšmę visuomenei, todėl Tarybos priamųjų sprendimų didesnis viešumas, atvirumas ir pasiekiamumas turėtų didelę naudą visuomenei (vartotojams bei reguliuojamiems subjektams), pvz., visuomenė turėtų platesnę galimybę susipažinti su priamųjų sprendimų motyvais, įvertinti formuojamą Tarybos poziciją tam tikrais klausimais ir pan.
2.	8. Pakeisti 8 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip: „<...> Taryba turi teisę panaikinti ar pakeisti Tarybos valstybės tarnautojo priimtus sprendimus, susijusius su šioje dalyje nurodytų funkcijų, pavestų Tarybos valstybės tarnautojui, atlikimu.“	Bendrovės vertinimu numatant Tarybai teisę panaikinti ar pakeisti tam tikrus Tarybos valstybės tarnautojo priimtus sprendimus būtina numatyti aiškias sąlygas tokio sprendimo priėmimui, pvz., pateikti klaidingą duomenį, t. y. valstybės tarnautojo priimamas sprendimas turi būti motyvuotas surinkta informacija, todėl tik esant pateiktai klaidingai informacijai, kurios pagrindu priimtas tam tikras sprendimas, galėtų būti naikinamas subjekto atžvilgiu priimtas sprendimas, priešingu atveju būtų sukuriamas teisinis neapibrėžtumas, kai bet kuriuo metu nesant aiškių sąlygų, priežasčių ar subjekto, kurio atžvilgiu priimtas valstybės tarnautojo sprendimas, kaltės, galėtų būti naikinami sprendimai, turintys reikšmingos įtakos subjektų teisėms ir pareigoms.
3.	2. Pakeisti 36 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Energetikos įmonėms už Tarybos, jos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 24 ¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų,	Bendrovė atkreipia dėmesį, kad projekte baudos maksimali riba už minėtoje dalyje nurodytus pažeidimus didinama net 20 kartų. Teikiant šį pasiūlymą aiškinamajame rašte nurodoma, kad priėmus pakeitimus būtų suvienodinti maksimalūs baudos dydžiai, nustatyti Energetikos įstatymo 36 straipsnio 1 ir 3 dalyse, o Tarybai būtų sudarytos galimybės esant skirtingoms aplinkybėms tinkamai

	<p>duotų atliekant šio įstatymo 24¹ straipsnyje nurodytus veiksmus, nevykdymą Taryba skiria baudą iki 0,5 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais. Kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims už šioje dalyje nurodytus pažeidimus Taryba skiria baudą iki šešių tūkstančių eurų.“</p>	<p>bei teisingai diferencijuoti baudos dydį, kuris energetikos įmones atgrasytų nuo tokio pobūdžio veikos. Bendrovės vertinimu minėti argumentai negali būti laikomi pakankamu pagrindu net 20 kartų didinti maksimalų baudos dydį. Bendrovės įsitikinimų dabartinėje redakcijoje numatyta maksimali bauda (iki 0,5 procento energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais) yra pakankama bei atgrasanti. Vertinant šio siūlymo tikslingumą Bendrovės nuomone būtina įvertinti statistiką, t. y. kiek Taryba yra konstatavusi tokio pobūdžio pažeidimų, kiek yra skyrusi tokio pobūdžio baudų, kokio dydžio. Neįvertinus aukščiau nurodytų aplinkybių, nėra aišku kodėl aiškinamajame rašte formuojama išvada, kad šiuo metu nurodytas baudos dydis nėra atgrasantis. Pažymėtina, kad galiojančioje redakcijoje baudos dydis siejamas su įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, procentine išraiška, kitaip tariant, didelių įmonių atžvilgiu 0,5 procento yra ženkli suma. Bendrovės nuomone, jeigu atlikus analizę būtų matoma, kad galiojančioje redakcijoje numatyta maksimali bauda nėra veiksminga mažų įmonių atveju, tuomet Bendrovės įsitikinimu tikslinga svarstyti minimalaus baudos dydžio nustatymą skaitine išraiška, tačiau tai neturėtų būti priežastis didinti maksimalius baudos dydžius.</p>
--	--	---

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus šilumos tinklai, AB 124135580, Elektrinės g. 2, 03150 Vilnius (korespondencijai Spaudos g. 6-1, LT-05132 Vilnius)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-05 Nr. SD-3787
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-05 Nr. 2-4538
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gerimantas Bakanas, Generalinis direktorius, Generalinio direktoriaus komanda
Sertifikatas išduotas	GERIMANTAS BAKANAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-05 13:18:50 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-05 14:19:53 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-17 16:57:56 – 2024-09-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VST-IssuingCA" išduotą sertifikatą "Dalia BUTKIENE, VST", sertifikatas galioja nuo 2023-05-02 15:05:31 iki 2024-05-01 15:05:31 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20231004.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Sertifikato (subjektas: Dalia BUTKIENE, galioja nuo: 2023-05-02 15:05:31) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: VST-IssuingCA). (Dalia Butkienė 2023-10-05 13:23:57)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-11 12:36:42 DBSIS

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2023-

Nr. R2-

į 2023-09-26

Nr. 3-1410

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS PAKEITIMO PROJEKTO

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) susipažino su Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos parengtais Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo (toliau – EĮ projektas, kartu – Įstatymų projektai) projektais.

Taryba, pagal kompetenciją įvertinusi Įstatymų projektus, teikia nuomonę ir pasiūlymus Įstatymų projektams pastabų ir pasiūlymų lentelėje. Papildomai atkreipiamo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos dėmesį, kad įsigaliojo 2023 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1162 dėl sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų procedūrų, todėl prašome įvertinti, ar Įstatymų projektais siūlomi pakeitimai atitinka Reglamento (ES) 2023/1162 reikalavimus.

Atkreipiamo dėmesį, kad pagal pateiktus teisės aktų projektus Taryba iki 2023 m. gruodžio 31 d. turi priimti šiuos įgyvendinamuosius teisės aktus: centralizuotos energijos duomenų platformos tvarką, elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymo metodiką, energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką, energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus, asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas ir kitus. Atsižvelgiant į keistinių teisės aktų skaičių bei numatytą trumpą laikotarpį, taip pat atsižvelgiant į tai, kas įtvirtinta Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, kurioje numatyta, kad teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos, siūlome pagal dviejų datų taisyklę terminą nukelti iki 2024 m. gegužės 1 d. arba 2024 m. lapkričio 1 d.

Be kita ko, Taryba atkreipia dėmesį į Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 (toliau – Pakeitimo įstatymas) 10 straipsnį, kuriuo reglamentuoti energetikos darbuotojų atestavimo bendrieji principai ir Tarybos pagrindinės funkcijos energetikos darbuotojų atestavimo srityje. Taryba siūlo pakeisti Pakeitimo įstatymo 10 straipsnio, Įstatymą papildančio 28¹ straipsnio 6 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) valdo energetikos darbuotojų atestavimo informacinę sistemą ir, siekdama užtikrinti galimybę Energetikos vartotojams patikrinti, ar energetikos darbuotojas turėjo ir (ar) turi teisę

vykdyti pažymėjime nurodytas veiklas ir darbus, atestavimo informacinėje sistemoje **viešai** skelbia duomenis apie atestavimo įstaigų atestuotus energetikos darbuotojus (išduoto energetikos darbuotojo pažymėjimo unikalų numerį; energetikos darbuotojo vardą, pavardę; energetikos sektorių; veiklos sritį; energetikos darbuotojo kategoriją; suteikiamas teises; **atestavimo įstaigą**; pažymėjimo išdavimo datą; pažymėjimo galiojimo datą; pažymėjimo galiojimo sustabdymo datą; pažymėjimo galiojimo panaikinimo datą). **Šie duomenys skelbiami 10 metų nuo pažymėjimo išdavimo datos ir pateikiami suvedus energetikos darbuotojo pažymėjimo unikalų numerį, vardą, pavardę.**

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 14 lapų.

J. Malakauskaitė, tel. +370 612 43 686, el. p. justina.malakauskaite@vert.lt
E. Mačiulaitytė, tel. +370 658 92568, el. p. elena.maciulaityte@vert.lt
A. Skunčikaitė, tel. 8 625 37 925, el. p. anastasija.akuncikaite@vert.lt

VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS PASTABOS IR PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 57¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO (TOLIAU – EEĮ PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU ĮSTATYMO (TOLIAU – EĮ PROJEKTAS) PROJEKTAMS.

Eil. Nr.	EEĮ projekto nuostata	Siūlomi pakeitimai
1.	<p>1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 36 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„36) nustato pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos rengimo sąlygas ir, suderinusi su Energetikos ministerija, tvirtina tinklų operatorių parengtus pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašus.“</p>	<p><u>Kritinė pastaba. Taryba iš esmės nepitaria siūlomam pakeitimui:</u></p> <p>1. Siūlomas pakeitimas neatitinka Tarybos nepriklausomumo principo, įtvirtinto EĮ 8 straipsnio 9–10 dalyse:</p> <p>„9. Taryba, atlikdama savo funkcijas, yra nepriklausoma. Šiuo tikslu:</p> <p>1) Taryba yra teisiškai atskirta ir funkciniu aspektu nepriklausoma nuo bet kurio kito viešojo ar privataus asmens;</p> <p>2) Tarybos pirmininkas, jos nariai, Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, veikia nepriklausomai nuo visų rinkos interesų, atlikdami savo pareigas, nesiekia gauti jokių Vyriausybės arba bet kurio kito viešojo ar privataus asmens tiesioginių nurodymų ir jų nevykdo; šis reikalavimas neturi įtakos Seimo ir Vyriausybės nustatytos valstybės strategijos ir valstybės politikos įgyvendinimui, taip pat glaudžiam bendradarbiavimui su kitomis valstybės institucijomis;</p> <p>3) Taryba priima savarankiškus, nuo jokios valstybės ar savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ar organizacijos nepriklausomus sprendimus, turi atskirus metinius biudžeto asignavimus, juos naudodama savarankiškai įgyvendina paskirtą biudžetą ir disponuoja savo pareigoms adekvačiais žmogiškaisiais ir finansiniais ištekliais.</p> <p>10. Taryba atsako už savo nutarimų pagrįstumą ir teisėtumą. Tarybos nutarimai priimami vardinio balsavimu. Tarybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip keturi Tarybos nariai, įskaitant jos pirmininką. Sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia Tarybos pirmininko balsas.“</p> <p>2. Pažymėtina, kad įtvirtinta Tarybos funkcija nustatyti reikalavimus dėl pasinaudojimo elektros tinklais ir tvirtinti pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašus kyla iš Direktyvos 2019/944, kurios 57 straipsnyje reglamentuojamas reguliavimo institucijų (t. y. Tarybos) paskyrimas ir nepriklausomumas, o 59 straipsnyje – reguliavimo institucijų pareigos ir įsipareigojimai. Direktyvos 2019/944 59 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta, kad reguliavimo institucijos pareiga yra užtikrinti, kad perdavimo sistemos operatoriai ir skirstymo sistemos operatoriai bei, prireikus, sistemos savininkai, taip pat visos elektros energijos įmonės ir kiti rinkos dalyviai vykdytų savo pareigas pagal šią direktyvą, Reglamentą (ES) 2019/943, tinklo kodeksus ir gaires, priimtus pagal Reglamento (ES) 2019/943 59, 60 ir 61 straipsnius, bei kitą atitinkamą Sąjungos teisę, įskaitant tą, kuri susijusi su tarpvalstybiniais klausimais, taip pat pagal ACER sprendimus.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje Nr. C-767/19. Šio sprendimo 73 punkte teigiama: „Taigi iš direktyvų 2009/72 ir 2009/73 nuostatų matyti, kad</p>

		<p>valstybės narės turi suteikti reguliavimo institucijoms įgaliojimus patvirtinti privalomas priemones, be kita ko, siekiant skatinti veiksmingą konkurenciją elektros energijos ir gamtinių dujų rinkose. Nors šios institucijos turi turėti galimybę bendradarbiauti su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis, joms pateikdamos visą naudingą informaciją ir pranešdamos apie atitinkamus atvejus, vis dėlto jos turi turėti galimybę naudotis savo kompetencija ir įgaliojimais, nepriklausomai nuo tų, kuriuos vykdo tos konkurencijos institucijos“.</p> <p>To paties sprendimo 100 punkte nurodoma, kad: „Kaip matyti iš Direktyvos 2009/72 34 konstatuojamosios dalies ir Direktyvos 2009/73 33 konstatuojamosios dalies, tam, kad elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkos tinkamai veiktų, reguliavimo institucijos turi turėti galimybę priimti sprendimus visais svarbiais reguliavimo klausimais ir būti visiškai nepriklausomos nuo visų kitų viešųjų ar privačiųjų interesų“, o 110 punkte nurodoma, kad: „Pažymėtina, kad CREG, kaip reguliavimo institucija, turėtų turėti galimybę savo sprendimus priimti savarankiškai, remdamasi vien viešuoju interesu, kad būtų užtikrintas minėta direktyva siekiamų tikslų įgyvendinimas, ir nesivadovauti nurodymais iš išorės, kuriuos pateikia kiti subjektai, pavyzdžiui, Karalius (pagal analogiją žr. 2020 m. birželio 11 d. Sprendimo Prezident Slovenskej Republiky, C 378/19, EU:C:2020:462, 54 punktą)“.</p> <p>Atitinkamai, esamas Lietuvos Respublikos įstatymais įtvirtintas reguliavimas, kuomet Tarybai, kaip elektros rinkos reguliuotojai, suteikiama galimybė savarankiškai tvirtinti poįstatyminius teisės aktus, visiškai atitinka Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką. Priėmus siūlomą pakeitimą būtų pažeistas Tarybos nepriklausomumo nuo kitų institucijų ar ūkio subjektų principas.</p> <p>Be kita ko, Energetikos ministerija viešųjų konsultacijų metu, keičiant pasinaudojimo elektros tinklais tvarkoms aprašus, teikia pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos operatoriai privalo atsižvelgti arba pateikti argumentuotus paaiškinimus, kodėl nėra atsižvelgiama. Tai yra, Energetikos ministerija viešųjų konsultacijų metu dalyvauja pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašų tobulinimo procese ir gali šiame etape indikuoti apie galimą projektų neatitiktį teisės aktų reikalavimams.</p> <p>Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta siūlome atsisakyti šio straipsnio pakeitimo.</p> <p>1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 36 punktą ir jį išdėstyti taip: „36) nustato pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos rengimo sąlygas ir, suderinusi su Energetikos ministerija, tvirtina tinklų operatorių parengtus pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašus.“</p>
2.	<p>3 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas Papildyti 19 straipsnį 6 punktu: „6. investicijos į elektros energijos gamybos ir energijos kaupimo pajėgumus, siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą.“</p>	<p>Siūlome atsisakyti EEĮ 19 straipsnio 6 punkto. Projekto rengėjai nurodė, kad šis papildymas atliekamas atsižvelgiant į Europos Komisijos pagrįstą nuomonę, kurioje nurodoma, kad į nacionalinę teisę nepilnai perkelta Direktyvos 59 straipsnio 1 dalies v punkto nuostata dėl reguliavimo institucijų pareigos vykdyti kaupimo įrenginių plėtros stebėseną.</p>

		<p>Pažymėtina, kad Taryba kasmet įgyvendama EĮ 8 straipsnio 15 dalies nuostatą ir pasibaigus kalendoriniams metams parengia praėjusių metų veiklos ataskaitą, o, be kita ko, per šešis mėnesius šios ataskaitos dalis, skirtas gamtinių dujų ir elektros energetikos sektoriams, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2009/73/EB 41 straipsnyje ir Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnyje, pateikia Europos Komisijai ir Europos Sąjungos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (ACER), veikiančiai pagal Reglamentą (ES) 2019/942. Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies i punkte nustatyta nacionalinės reguliavimo institucijos pareiga kasmet teikti savo veiklos ir pareigų vykdymo ataskaitą atitinkamoms valstybių narių institucijoms, Komisijai ir ACER, įskaitant nurodant veiksmus, kurių imtasi kiekvienai iš šiame straipsnyje išvardytų užduočių vykdyti, ir pasiektus rezultatus.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Tarybos tinklalapyje paskelbtoje Europos Komisijai ir ACER teiktoje 2022 m. veiklos ataskaitos¹ 27 puslapyje yra skyrelis „Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies v punktas: Investicijos į gamybos ir saugojimo pajėgumus, susijusius su tiekimo saugumu“.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta EĮ 8 straipsnio 15 dalies nuostatos nustato Tarybos pareigą vykdyti Direktyvos 59 straipsnio 1 dalies v punkto nuostatas ir už jas atsiskaityti, todėl EEĮ 19 straipsnio papildymas 6 punktu yra perteklinis.</p> <p>Siekiant Direktyvos (ES) 2019/944 nuostatų perkėlimo į EEĮ nuoseklumo siūlytume apsvarstyti poreikį papildyti 19 straipsnio 3 punktą:</p> <p>3) elektros energijos gamybos ir energijos kaupimo pajėgumų plėtra;</p> <p>Pastebėtina, kad Taryba savo funkcijų vykdymui informaciją gauna, be kita ko, iš perdavimo sistemos operatoriaus rengiamo ir teikiamo 10 metų perdavimo tinklų plėtros plano. EEĮ 33 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad perdavimo sistemos operatorius rengdamas šį planą „daro ir šiame plane nurodo pagrįstas prielaidas apie <u>elektros energijos gamybos, tiekimo, vartojimo ir tarpsisteminių elektros energijos srautų tendencijas</u> <...>“, tačiau nėra nurodyta, kad taip pat nurodo apie energijos kaupimo tendencijas. Taryba, siekdama pagrįstai vykdyti savo pareigas ir užsitikrinti reikiamos informacijos gavimą, siūlo papildyti EEĮ 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„3. Rengdamas 10 metų perdavimo tinklų plėtros planą, perdavimo sistemos operatorius daro ir šiame plane nurodo pagrįstas prielaidas apie elektros energijos gamybos, tiekimo, vartojimo, energijos kaupimo ir tarpsisteminių elektros energijos srautų tendencijas, atsižvelgdamas į regioniniams ir visos Europos Sąjungos tinklams skirtų investicijų planus.“</p> <p>Taip pat pastebėtina, kad Taryba vadovaudamasi EEĮ 33 straipsnio 5 dalimi „įvertina, ar perdavimo sistemos operatoriaus pateiktame 10 metų perdavimo tinklų plėtros plane atsižvelgta į visus investicijų poreikius, kurie buvo nustatyti konsultacijų metu, taigi vykdo investavimo perdavimo sistemoje stebėseną“.</p>
3.	<p>4 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas</p> <p>Papildyti 22¹ straipsnį 5¹ dalimi:</p> <p>„5¹. Aktyviesiems vartotojams, kuriems priklauso energijos kaupimo įrenginiai:</p>	<p>Lietuvoje mokesčio sąvoka yra apibrėžta Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme: „mokestis – mokesčio įstatyme mokesčių mokėtojų nustatyta pinigine prievole valstybei. Šiame Įstatyme mokesčio sąvoka apima ir 13 straipsnyje nurodytas įmokas ir rinkliavas“. Pavyzdžiui, pagal Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas akcizais yra apmokestinama kaip prekė elektros</p>

¹ <https://www.vert.lt/SiteAssets/dujos/2023-10/VERT%20Metine%20ataskaita%20EK%202022%20LT%20sk.pdf>

	<p>1) negali būti taikomi dvigubi mokesčiai, įskaitant tinklo mokesčius ir mokesčius už saugomą elektros energiją, liekančią jų kaupimo įrenginiuose, ar teikiant lankstumo paslaugas skirstymo sistemos operatoriams;</p>	<p>energija. Todėl nuostatos dėl dvigubo apmokestinimo turėtų būti dėstomos atitinkamų mokesčių įstatymuose.</p> <p>EEĮ nėra apibrėžta tinklo mokesčių sąvoka. Pagal EEĮ nuostatas tinklų operatoriai taiko paslaugų kainas ir tarifus. Taip pat pagal EEĮ vartotojai už jiems patiektą ir jų suvartotą elektros energiją sumoka už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau – VIAP). Atsižvelgiant į EEĮ vartojamas nuostatas turėtų būti atitinkamai formuluojamas siūlomas reguliavimas dėl aktyviųjų vartotojų.</p> <p>Pažymėtina, kad šio siūlomos nuostatos nėra detalios aptartos Aiškinamajame rašte, nėra paaiškinta ir atspindėta įstatymo rengėjo pozicijos dėl to, kokia situacija galėtų būti traktuojama kaip „dvigubų mokesčių taikymas“, t. y. dvigubas tinklų operatorių paslaugų kainų ir tarifų taikymas aktyviajam vartotojui, kuriam priklauso energijos kaupimo įrenginys. Pavyzdžiui, ar išimtis, kai nėra taikomas perdavimo ir / ar persiuntimo paslaugų tarifas, taip pat VIAP už elektros energiją, persiuntą energijos kaupimo įrenginiams, kurių įrengtoji elektrinė galia yra ne mažesnė negu 1 MW, įkrauti energija, kada energijos kaupimo įrenginiams įkrauti patiekta elektros energijos kiekis, išskyrus technologinius nuostolius, vėliau yra grąžinamas į operatorių elektros tinklus, yra laikytina išimtimi, kuri nustatyta siekiant išvengti dvigubo operatorių paslaugų ir tarifų bei VIAP taikymo. Tokiu atveju, svarstytina, ar analogiška išimtis neturėtų būti nustatyta aktyviesiems vartotojams, kurie siektų parduoti savo energijos kaupimo įrenginiuose iš tinklų gautą ir sukauptą elektros energiją.</p> <p>Taip pat Aiškinamajame rašte nėra paaiškinta, kas ir koku pagrindu galėtų taikyti mokėjimus už saugomą elektros energiją, liekančią aktyviojo vartotojo kaupimo įrenginyje.</p> <p>Pastebėtina, kad daugiau nei pusėje ES valstybių narių yra taikomi generavimo (patiekimo) į tinklą tarifai², kurių nėra nustatyta EEĮ. Manytina, kad siūlomos nuostatos, draudžiančios dvigubų tarifų taikymą aktyviesiems vartotojams būtų prasmingos tuo atveju, jeigu Lietuvoje būtų taikomas ar EEĮ būtų nustatytas generavimo (patiekimo) į tinklą tarifas. Atsižvelgiant į tai siūlytina apvarstyti galimybę dėstyti draudimą taikyti persiuntimo paslaugų ir generavimo (patiekimo) į tinklą tarifus kartu, jeigu generavimo (patiekimo) į tinklą tarifas būtų nustatytas.</p>
4.	<p>5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 48 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„7. Išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vadovaujantis skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtu planu laikotarpiui iki dešimties metų dviem etapais. Pirmuoju etapu per išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime numatytą laikotarpį išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vartotojų grupėms, atitinkančioms šiame vertinime nurodytus kriterijus, įskaitant kriterijus, susijusius su elektros energijos suvartojimu. Antruoju</p>	<p>Siūloma papildyti, kad operatorius rengia planus laikotarpiui iki dešimties metų. Pažymėtina, kad sparčiai vystantis technologijoms bei kylant informacinės saugos, duomenų perdavimo reikalavimams, praktiškai nėra įmanoma nurodyti išmaniųjų apskaitos prietaisų diegimo planų dešimties metų laikotarpiui. Taip pat nėra aišku, dėl kokių priežasčių pasirinktas būtent toks terminas. Siūlome atsakyti pirmajame sakinyje siūlo papildymo „<i>laikotarpiui iki dešimties metų</i>“.</p> <p>Siūloma nustatyti, kad „[p]rieš įrengiant išmaniosios apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu vartotojams teikiamos konsultacijos ir informacija apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes <...>“.</p> <p>Manytina, kad turi būti nustatyta, kieno tai yra pareiga, koks asmuo tai turi vykdyti konsultavimą ir informavimą, arba nustatyta, kad konkretus asmuo, pavyzdžiui, skirstomųjų tinklų operatorius atsako už tai, kad toks vartotojų konsultavimas ir informavimas vyksta diegiant išmaniuosius prietaisus.</p>

² ACER. Report on Electricity Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe: https://www.acer.europa.eu/Publications/ACER_electricity_network_tariff_report.pdf

<p>etapu išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos kitiems vartotojams, kai nustoja galioti vartotojo apskaitos prietaiso, kuris nėra išmanusis apskaitos prietaisas (toliau – įprastas apskaitos prietaisas), teisinis metrologinis patvirtinimas, jeigu išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime nenumatyta kitaip. Skirstomųjų tinklų operatorius savo interneto svetainėje paskelbia tvarką, pagal kurią vartotojai gali susipažinti su išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo planu, ir informaciją apie išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo etapų pradžią ir pabaigą. Prieš įrengiant išmaniosios apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu vartotojams teikiamos konsultacijos ir informacija apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki 2024 metų, tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d.</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nuostatose akivaizdžiai įtvirtinamas reguliavimas atgaline data, kai nurodomi 2024 metai. Siūlytina „iki 2024 metų“ keisti į „iki Direktyvos (ES) 2019/944 II priedo 3 dalyje nurodytų metų“.</p> <p>Be kita ko, atkreipiame dėmesį, kad Taryba 2019-09-20 nutarimu Nr. O3E-428 jau yra suderinusi išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo investicinį projektą, atlikusi projekto ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominį vertinimą. Projekte siūloma formuluotė suponuoja, kad Taryba turėtų atlikti dar vieną išmaniosios apskaitos sistemos diegimo proceso derinimą ir patvirtinti rezultatus pakartotinai. Siekiant teisinio aiškumo ir administracinės naštos mažinimo, siūlome atsisakyti sakinio dalies „Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus“ ir 48 straipsnio 7 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„Išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vadovaujantis skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtu planu laikotarpiui iki dešimties metų dviem etapais. <...> Prieš įrengiant išmaniosios apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu vartotojams teikiamos konsultacijos ir informacija apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki 2024 iki Direktyvos (ES) 2019/944 II priedo 3 dalyje nurodytų metų (imtinai), tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d.“</p>
<p>5. 7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...> 2. Centralizuotoje energijos duomenų platformoje yra kaupiami, saugojami energijos duomenys, taip pat elektros energijos suvartojimo, elektros energijos gamybos, apskaitos prietaisų, išmaniosios apskaitos prietaisų duomenys, taip pat duomenys, būtini siekiant pasirinkti elektros energijos tiekėją, plėtoti elektros energijos paklausos valdymo ir reagavimo į paklausą paslaugas, elektros energetikos sistemos lankstumui didinti skirtas paslaugas, ir jais keičiamasi.</p>	<p>Pažymėtina, kad EEĮ nėra apibrėžtos ir / ar naudojamos sąvokos reagavimas į paklausą arba reagavimo į paklausą paslaugos. Perkeliant Direktyvos (ES) 2019/944 nuostatas buvo įvestos sąvokos „elektros energijos paklausos telkimas“, „vartotojo elektros energijos paklausos pokytis“, „elektros energetikos sistemos lankstumo paslaugos“, taip pat naudojama formuluotė „elektros energijos pasiūlos ir paklausos valdymas“. Atsižvelgiant į tai siūlytina „plėtoti elektros energijos paklausos valdymo ir reagavimo į paklausą paslaugas“, keisti į EEĮ naudojamas sąvokas ir formuluotes, pavyzdžiui, „plėtoti elektros energijos pasiūlos ir paklausos valdymo, paklausos telkimo, lankstumo paslaugas“.</p>

6.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...></p> <p>3. Centralizuotos energijos duomenų platformos sukūrimą, priežiūrą ir valdymą užtikrina skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, arba jo įgaliotas asmuo (toliau – centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas). Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas rengia ir su Taryba derina naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, kurioje nustatoma naudojimosi centralizuotos energijos duomenų platformos tvarka ir sąlygos, prieigos prie energijos duomenų reikalavimai, energijos duomenų mainų reikalavimai, taip pat energijos duomenų mainų sutarties su centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojais, nurodytais šio straipsnio 1 dalyje, sudarymo tvarką. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas, nustatydamas naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, privalo vadovautis efektyvios duomenų prieigos, taip pat asmens duomenų apsaugos ir duomenų saugumo principais.</p>	<p>Siūlytina papildyti, kad Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas, nustatydamas naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, privalo, be kita ko, vadovautis ir Europos Komisijos įgyvendinimo aktais, nustatančiais sąveikumo reikalavimus ir nediskriminacinius bei skaidrius prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų procedūras, arba konkrečiai nurodyti šį dokumentą – 2023 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1162 dėl sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų procedūrų³ (toliau – Įgyvendinimo reglamentas). Pastebėtina, kad Energetikos ministerija yra parengusi ir pateikusi derinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymo „Dėl energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymo Nr. 1-22 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriame, siekiant perkelti Direktyvos (ES) 219/944 24 straipsnio 3 dalies nuostatas į nacionalinę teisę, siūloma papildyti Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių 127² punktą. Pažymėtina, kad EEĮ įstatymą papildžius Tarybos siūloma nuostata į nacionalinę teisę būtų perkeltas Direktyvos (ES) 219/944 24 straipsnio 3 dalyje nustatytas reguliavimas, ir nurodytas energetikos ministro įsakymo pakeitimas būtų nereikalingas.</p> <p>Pažymėtina, kad Įgyvendinimo reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog „valstybės narės praneša apie nacionalinę sąveikumo reikalavimų ir prieigos prie duomenų procedūrų įgyvendinimo praktiką pagal 10 straipsnį ir užtikrina, kad ji atitiktų šiame reglamente nustatytus įpareigojimus“, o 10 straipsnio 4 dalyje nustatytas terminas – ne vėliau kaip 2025 m. liepos 5 d. – kai valstybės narės pateikia Komisijai Įgyvendinimo reglamente nurodytą informaciją apie nacionalinę praktiką. Pastebėtina, kad EEĮ projekte nėra kuriam nors konkrečiam subjektui paskirta pareiga vykdyti aukščiau nurodytą Įgyvendinimo reglamente numatytas pereinamas pateikti informaciją, tai pat užtikrinti, kad sąveikumo reikalavimų ir prieigos prie duomenų procedūrų įgyvendinimo praktika atitiktų šio reglamento reikalavimus. Taigi, akivaizdu, kad Elektros energetikos įstatymas turės dar kartą būti keičiamas, kad būtų įgyvendintas Įgyvendinimo reglamentas. Pabrėžtina, kad dažnas tų pačių teisės aktų keitimas neatitinka teisėkūros principų, sukuria administracinę naštą asmenims, prisitaikantiems prie reguliavimo pokyčių. Todėl siūlome EEĮ projektą papildyti nuostatomis, kurios užtikrintų atitiktį Įgyvendinimo reglamento nuostatomis ir šio reglamento nuostatų įgyvendinimą.</p> <p>Taip pat, Taryba atkreipia dėmesį, kad informacinių sistemų naudojimosi tvarkų derinimas nėra įprasta energetikos reguliuotojo funkcija. Šiuo metu galiojanti AB „Energos skirstymo operatorius“ duomenų mainų platformos naudojimosi sutartis⁴ (toliau šiame punkte – Sutartis) iš esmės yra analogiška naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarkai. Pažymėtina, kad Sutarties turinys yra visiškai informacinių technologijų pobūdžio – apsprendžiami IT saugumo, sertifikatų, sertifikuotų raktų, slaptažodžių, duomenų tvarkymo ir kiti klausimai. Tai yra, Sutartyje nėra aptariami Tarybos kompetencijos klausimai.</p>
----	---	---

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32023R1162>

⁴ <https://datahub.eso.lt/sites/default/files/2023-04/Naudojimosi%20duomen%C5%B3%20main%C5%B3%20platforma%20%28Data%20Hub%29%20sutartis.pdf>

		<p>Atsižvelgiant į Centralizuotos energijos duomenų platformos naudojimosi tvarkos turinį, indikuojame, kad šią tvarką yra tikslinga derinti su institucija, turinčia kompetenciją informacinių technologijų srityje, o ne Taryba. Dėl šios priežasties siūlome atsisakyti Tarybai siūlomos funkcijos derinti naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką:</p> <p>„3. Centralizuotos energijos duomenų platformos sukūrimą, priežiūrą ir valdymą užtikrina skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, arba jo įgaliotas asmuo (toliau – centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas). Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas rengia ir su Taryba derina naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, kurioje nustatoma naudojimosi centralizuotos energijos duomenų platformos tvarka ir sąlygos, prieigos prie energijos duomenų reikalavimai, energijos duomenų mainų reikalavimai, taip pat energijos duomenų mainų sutarties su centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojais, nurodytais šio straipsnio 1 dalyje, sudarymo tvarką. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas, nustatydamas naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, privalo vadovautis efektyvios duomenų prieigos, taip pat asmens duomenų apsaugos ir duomenų saugumo principais.“</p> <p>Be kita ko, siūlome patikslinti šio punkto nuostatas, atspindint, kokia informacija turi būti atskleista centralizuotos energijos duomenų sistemos naudojimosi tvarkoje (žr. pastabą dėl šio straipsnio 11 d.).</p>
7.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...></p> <p>4. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas nemokamai teikia energijos duomenų parsisiuntimo, perdavimo ir kaupimo paslaugas tinklų naudotojams, rinkos dalyviams ir valstybės įstaigoms ar institucijoms, kurie yra centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojai, kai tokie energijos duomenys yra būtini teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti, numatytai energetikos veiklai vykdyti ar tokios veiklos reguliavimui, kontrolei ir priežiūrai atlikti.</p>	<p>Pažymėtina, kad nieko nėra nemokamo, o centralizuotos duomenų mainų sistemos sąnaudos būtų dengiamos vienu ar kitu būdu (pvz. per skirstomųjų tinklų operatorių taikomus tarifus). Atitinkamai siūlome vartoti formuluotę „naudotis neatlygintinai“. T. y. analogiškai, kaip įtvirtinta 52¹ straipsnio 7 dalies 11 punkte: „<...> palyginimo priemone šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi naudotis neatlygintinai.“</p> <p>Siūlytina projekto rengėjui apsvarstyti poreikį nustatyti mokslo institucijų atstovų naudojimosi duomenų platforma ir joje esančiais nuasmenintais duomenimis reguliavimą arba galimybę Valstybės duomenų agentūrai naudotis platforma neatlygintinai, kad ji užtikrintų tinkamą duomenų nuasmeninimą ir tokių duomenų teikimą mokslo institucijų atstovams ir / ar tokių duomenų agregavimą reikiamaiais pjūviais ir skelbimą. Taip pat siūlytume apsvarstyti leisti neatlygintinai naudotis centralizuotos energijos duomenų platforma ir asmenims, besinaudojantiems bandomąja energetikos inovacijų aplinka pagal EĮ 18¹ straipsnio nuostatas.</p>
8.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...></p> <p>5. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas gali teikti šiame straipsnyje nustatytas energijos duomenų mainų paslaugas ir kitiems asmenims, turintiems tinklų naudotojų ir (ar) rinkos</p>	<p>Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas yra skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, arba jo įgaliotas asmuo, t. y. Tarybos reguliuojamas ūkio subjektas arba šio subjekto įgaliotas asmuo. Pažymėtina, Taryba 2020-11-30 nutarimu Nr. O3E-1264 suderino AB „Energijos skirstymo operatorius“ investicijų projektą „Bendros duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformos vystymas ir diegimas“, t. y. centralizuotos duomenų platformos pagrindinį modulį. Kyla klausimas, ar pajamos, gautos už naudojimąsi centralizuota energijos duomenų platforma, turėtų būti vertinamos kaip reguliuojamo ūkio subjekto reguliuojamos pajamos ir, atitinkamai, būtų</p>

	<p>dalyvių sutikimą ar kitą teisinį pagrindą energijos duomenims gauti. Tokiu atveju centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojai moka centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo nustatytą naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma įkainį, kuris grindžiamas tiesioginėmis centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo patiriamomis pagrįstomis sąnaudomis, susijusiomis su tokios paslaugos teikimu kitiems asmenims.</p>	<p>skiriamos centralizuotos duomenų platformos modernizavimui arba skirstymo paslaugos tarifo mažinimui. Siūlome detalizuoti, kaip bus naudojamos pajamos, gaunamos iš straipsnio dalyje nurodytų įkainių. Atsižvelgus į tai, siūlome tikslinti šio straipsnio 5 dalies nuostatas:</p> <p>„5. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas gali teikti šiame straipsnyje nustatytas energijos duomenų mainų paslaugas ir kitiems asmenims, turintiems tinklų naudotojų ir (ar) rinkos dalyvių sutikimą ar kitą teisinį pagrindą energijos duomenims gauti. Tokiu atveju centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojai moka centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo nustatytą naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma įkainį, kuris grindžiamas tiesioginėmis centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo patiriamomis pagrįstomis sąnaudomis, susijusiomis su tokios paslaugos teikimu kitiems asmenims. Sąnaudų pagrįstumas ir surinktos pajamos už naudojamą platformą įvertinami Tarybai atliekant reguliuojamų centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo paslaugų sąnaudų ir pajamų vertinimą nustatant kainų viršutinės ribas.“</p>
9.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...></p> <p>8. Kiekvienas vartotojas, gaminantis vartotojas, aktyvusis vartotojas, gamintojas, piliečių energetikos bendrija, atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jų įgaliotas asmuo, tinklų naudotojai, rinkos dalyviai, vykdančios energetikos veiklą, ir asmenys, vykdančios veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, per standartizuotą elektroninių ryšių sąsają arba nuotoliniu būdu, turi teisę:</p> <p>8.1. be papildomo mokesčio naudotis savo energijos duomenimis, esančiais centralizuotoje energijos duomenų platformoje;</p> <p>8.2. nustatyti, kuriems asmenims gali būti suteikta prieiga prie centralizuotoje energijos duomenų platformoje esančių energijos duomenų, išskyrus energijos duomenis, kurie yra būtini energetikos įmonėms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;</p> <p>8.3. gauti informaciją apie tai, kurie asmenys naudojami centralizuotoje energijos duomenų platformoje jo pateiktais energijos duomenimis.</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šioje 7 straipsnio dalyje taikoma neteisinga punktų numeracija. Siūlytina keisti 8.1., 8.2. ir 8.3. į atitinkamai 1), 2) ir 3).</p> <p>Taip pat siūlome 1 punkte formuluotę „be papildomo mokesčio“ pakeisti į „neatlygintinai“ (žr. pastabą aukščiau pastabų lentelėje).</p> <p>Manytina, kad 2 punktas turėtų būti dėstomas taip:</p> <p>2) nustatyti, kuriems asmenims, išskyrus energetikos įmones, kurioms energijos duomenys būtini teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti, gali būti suteikta prieiga prie centralizuotoje energijos duomenų platformoje esančių energijos duomenų, išskyrus energetikos įmones, kurioms energijos duomenys būtini teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;</p> <p>Pastebėtina, kad Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2023/1162 yra teigiama: „Gali būti reikalaujama, kad vartotojai pagal savo sutartinius susitarimus suteiktą leidimą tiekėjams ar kitiems rinkos dalyviams, pavyzdžiui, tiekėjams. Kai vartotojas nutraukia sutartį su tiekėju ar kitu rinkos dalyviu, tas tiekėjas arba rinkos dalyvis turėtų ir toliau turėti prieigą prie matavimo duomenų, reikalingų sąskaitų išrašymo ar balansavimo tikslais. Valstybės narės gali reikalauti, kad tam tikrais matavimo duomenimis būtų dalijamasi teisėtai viešaisiais tikslais, pavyzdžiui, su aplinkos apsaugos ar statistikos institucijomis, taip pat su sistemos operatoriais ar kitais rinkos dalyviais“.</p> <p>Svarstytinas šių nuostatų įtvirtinimas EEĮ nuostatose, reguliuojančiose sutarčių dėl elektros energijos paslaugų (tiekitimo, telkimo ir pan.) sudarymą.</p>

10.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...></p> <p>9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytiems asmenims, išskyrus tinklų naudotojus, rinkos dalyvius, vykdančius energetikos veiklą, ir asmenis, vykdančius veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, nėra taikomi šio straipsnio 6 dalyje nurodyti reikalavimai.</p>	<p>Kadangi 8 dalies punktuose taip pat yra įvardijamos tam tikros asmenų grupės, siūlytina patikslinti formuluotę, jeigu siekiama nurodyti tik į 8 dalies pirmame sakinyje arba 8 dalyje iki dvitaškio išvardytus asmenis: „Šio straipsnio 8 dalies pirmame sakinyje nurodytiems išvardytiems asmenims <...>“ arba Šio straipsnio 8 dalyje iki dvitaškio nurodytiems išvardytiems asmenims <...>“.</p>
11.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu: <...></p> <p>11. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo ir centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojo, išskyrus kiekvieno vartotojo, gaminančio vartotojo, aktyviojo vartotojo, gamintojo, piliečių energetikos bendrijos ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ar jų įgalioto asmens tarpusavio santykius, tarpusavio santykiai grindžiami energijos duomenų mainų sutartimi, kurioje nustatomi energijos duomenų mainų reikalavimai, įskaitant centralizuotoje energijos duomenų platformoje pateiktų ir tvarkomų elektros energijos duomenų apimtį, struktūrą, saugojimo trukmę, standartizavimo sąlygas, energijos duomenų mainų taisykles joje, centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo, centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojų teises ir pareigas bei atsakomybę.</p>	<p>Siūlome išbraukti perteklinę formuluotę „tarpusavio santykius,“ (redakcinė pastaba).</p> <p>Iš siūlomos nuostatos galima suprasti, kad energijos duomenų sutartis apims tokius aspektus: energijos duomenų mainų reikalavimai, įskaitant centralizuotoje energijos duomenų platformoje pateiktų ir tvarkomų elektros energijos duomenų apimtį, struktūrą, saugojimo trukmę, standartizavimo sąlygas, energijos duomenų mainų taisykles joje, centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo, centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojų teises ir pareigas bei atsakomybę.</p> <p>Manytina, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas čia išvardytus aspektus arba bent dalį jų turėtų išdėstyti atskirame teisės norminiame dokumente, kuriuo taip pat nustatoma naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarka, t. y. siūlome sutartyje nurodytus reikalavimus perkelti į centralizuotos energijos duomenų platformos tvarkos aprašą.</p> <p>Siūlytina reikiamais aspektais papildyti EEĮ 57¹ straipsnio 3 dalies nuostatas dėl centralizuotos energijos duomenų platforma tvarkos apimties ir 11 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„11. Centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo ir centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojo, išskyrus kiekvieno vartotojo, gaminančio vartotojo, aktyviojo vartotojo, gamintojo, piliečių energetikos bendrijos ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ar jų įgalioto asmens tarpusavio santykius, tarpusavio santykiai grindžiami energijos duomenų mainų sutartimi, kurioje nustatomi energijos duomenų mainų reikalavimai, įskaitant centralizuotoje energijos duomenų platformoje pateiktų ir tvarkomų elektros energijos duomenų apimtį, struktūrą, saugojimo trukmę, standartizavimo sąlygas, energijos duomenų mainų taisykles joje, centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo, centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojų teises ir pareigas bei atsakomybę.“</p>
12.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 57¹ straipsniu Papildyti Įstatymo devintąjį skirsnį 57¹ straipsniu:</p>	<p>Platformos tikslas yra keistis rinkos informacija. Tačiau ši dalis suponuoja, kad sistema būtų skirta ne tik rinkos informacijai bet ir operatyvinei informacijai, kuriai yra taikomi daug griežtesni</p>

	<p>„57¹ straipsnis. Energijos duomenų mainai elektros energetikos sektoriuje <...> 12. Šiame straipsnyje nurodytos energijos duomenų mainų taisyklės nėra privalomos skirstomųjų tinklų operatoriams, aptarnaujantiems mažiau kaip 100 000 vartotojų, taip pat prie perdavimo tinklų prijungtiems tinklų naudotojams. Perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, siekdami užtikrinti tinklų operatorių bendradarbiavimą, centralizuotoje energijos duomenų platformoje keičiasi visa būtina informacija ir energijos duomenimis Reglamento (ES) Nr. 2019/943 57 straipsnyje nustatytais tikslais, apimtimi ir tvarka.“</p>	<p>konfidencialumo ir saugumo reikalavimai. Atsižvelgus į tai, svarstyta ar tikrai šioje nuostatoje yra poreikis pateikti nuorodą į Reglamentą, kuris ir taip yra tiesioginio taikymo.</p> <p>Reglamento 57 straipsnyje įtvirtinta: „57 straipsnis Perdavimo sistemų operatorių ir skirstymo sistemų operatorių bendradarbiavimas 1. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai bendradarbiauja tarpusavyje savo tinklų planavimo ir eksploatavimo klausimais. Visų pirma, skirstymo sistemų operatoriai ir perdavimo sistemų operatoriai keičiasi visa būtina informacija ir duomenimis apie gamybos įrenginių veikimą ir reguliavimą apkrova, kasdienį savo tinklų veikimą ir investicijų į tinklus planavimą ilguoju laikotarpiu, siekdami užtikrinti, kad jų tinklai būtų ekonomiškai, saugiai ir patikimai plėtojami bei eksploatuojami. 2. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai bendradarbiauja tarpusavyje siekdami užtikrinti koordinuotą prieigą prie išteklių, kaip antai paskirstytosios elektros energijos gamybos, elektros energijos kaupimo ar reguliavimo apkrova, kuri gali būti konkrečiai naudinga ir skirstymo sistemos operatoriams, ir perdavimo sistemos operatoriams.“</p>
13.	<p>8 straipsnis. 61¹ straipsnio pakeitimas Pakeisti 61¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Vartotojas, nusprendęs turi teisę pirkti ir parduoti elektros energijos paslaugas, įskaitant elektros energijos paklausos telkimą, bet išskyrus tiekimą, nepriklausomai nuo jo elektros energijos tiekimo sutarties ir nuo jo pasirinktos elektros energijos įmonės. Vartotojas, nusprendęs dalyvauti telkiant elektros energijos paklausą, turintis tam tinkamą elektros apskaitos prietaisą, sudaro sutartį su paklausos telkėju dėl paklausos telkimo paslaugų. Vartotojas turi teisę sudaryti tokią sutartį su nepriklausomu paklausos telkėju arba su tiekėju, kuris vartotojui tiekia elektros energiją, kaip nurodyta šio įstatymo 41 straipsnio 4 dalyje. Sutartį su nepriklausomu paklausos telkėju vartotojas gali sudaryti be tiekėjo, kuris vartotojui tiekia elektros energiją, sutikimo.“</p>	<p>Projekte siūloma papildyti nuostatomis, atitinkančiomis nuostatas, dėstomas Direktyvos (ES) 2019/944 13 straipsnio 1 dalyje. Pastebėtina, kad verčiant į lietuvių kalbą atsirado netikslumas. Iš formuluotės, angl. k: <i>Member States shall ensure that all customers are free to purchase and sell electricity services, including aggregation, other than supply, independently from their electricity supply contract and from an electricity undertaking of their choice</i> turėtų būti suprantama, kad, pirma, valstybės narės turi užtikrinti visiems vartotojams galimybę laisvai pirkti ir parduoti elektros energijos paslaugas (<i>free to purchase and sell electricity services</i>) iš jų pasirinkto asmens (<i>from an electricity undertaking of their choice</i>). Toks Direktyvos (ES) 2019/944 teksto aiškinimas atitinka logiką, t. y. logiška, kad vartotojai turi turėti galimybę pirkti paslaugas iš laisvai pasirinkto paslaugos teikėjo. (Kad ši Direktyvos (ES) 2019/944 nuostata turėjo būti išversta tokia prasme galima paaiškinti ir anglų kalbos gramatikos taisyklėmis: kadangi priešdėlis <i>from</i> pakartojamas <i>and from an electricity undertaking of their choice</i>, tai ši sakinio dalis neturi būti suprantamas kaip vienas rūšis dalis su formuluote <i>from their electricity supply contract</i>.) Antra, iš formuluotės <i>services, including aggregation, other than supply, independently from their electricity supply contract</i>, turėtų būti suprantama, kad vartotojai gali laisvai dalyvauti teikiant telkimo paslaugas, kurios nėra įtrauktos į tiekimo paslaugas, kurias jam teikia nepriklausomas tiekėjas, su kuriuo vartotojas yra sudaręs sutartį. Kaip žinome, EEĮ yra nustatyta galimybė nepriklausomam tiekėjui vykdyti paklausos telkimą, tačiau taip pat yra nuostatos, dėl atskiros sutarties dėl paklausos telkimo paslaugų sudarymo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, 61¹ straipsnio 1 dalį siūlome dėstyti taip: Vartotojas, nusprendęs turi teisę pirkti ir ar parduoti elektros energijos paslaugas, įskaitant dalyvauti elektros energijos paklausos telkime, kuris nėra susijęs su vartotojui pagal sudarytą sutartį nepriklausomo tiekėjo teikiama elektros energijos tiekimo paslauga, ir iš vartotojo pasirinkto tokias paslaugas parduodančio ar perkančio asmens.</p>

14.	<p>10 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas 3. Papildyti 75 straipsnį 12–14 dalimis: „12. Kai būtina rekonstruoti ar perkelti valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose esančius skirstomuosius tinklus, kliudančius valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės viešųjų kelių arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių kapitaliniam remontui, rekonstravimui ar plėtrai, skirstomuosius tinklus rekonstruoja ar perkelia ir skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo darbus organizuoja skirstomųjų tinklų operatorius arba asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi. Skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos dengiamos tokia tvarka:</p> <p>1) kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p> <p>2) kai skirstomieji tinklai įrengti ne daugiau kaip prieš 5 metus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p> <p>3) kai skirstomieji tinklai įrengti daugiau kaip prieš 5 metus, skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudas padengia skirstomųjų tinklų operatorius.<...>“</p>	<p>Siūlome EEĮ 75 straipsnio papildymo 12 dalimi 2 ir 3 papunkčiuose neapibrėžti laikotarpio 5 metų terminu. Siūlome minėtą terminą (nebūtinai 5 metų) numatyti energetikos ministro įsakyme, nes tokiu būdu, vertinant elektros tinklų rekonstrukcijos ar plėtros klausimus realiu laiku, būtų galima greičiau koreguoti (ilginti/trumpinti) pagal realius poreikius. Įstatymu įtvirtinus šią nuostatą ir realiu laiku pastebėjus nustatyto 5 metų laikotarpio netinkamumą sklandžiam procesų vykdymui, koreguoti šį, ekonomiškai nepagrįstą terminą, būtų sudėtinga, todėl siūlome jį tvirtinti energetikos ministro įsakymu. Tokiu būdu būtų galima greičiau šį laikotarpį koreguoti.</p> <p>Taip pat siūlome konkretizuoti sąvokų reikšmę ir 12 dalies 1 punktą patikslinti nurodant, kad yra dengiamos projektinių sprendinių <i>parengimo</i> sąnaudos:</p> <p>„1) kilnojamų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektinių sprendinių <i>parengimo</i> sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus;</p>
	EĮ projekto nuostata	Siūlomi pakeitimai
1.	<p>Dėl centralizuotos energijos duomenų platformos aprašymo EĮ ir EEĮ.</p> <p>1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p>	<p>Pažymėtina, kad įstatymų projektų rengėjas Aiškinamajame rašte aptaria centralizuotos energijos duomenų platformos diegimo ir vystymo situaciją ir koncepciją, susijusią tik su elektros energijos duomenų rinkimu ir valdymu kiek tai yra šiuo metu aktualu elektros energetikos sektoriuje, būtent kiek tai susiję su elektros energijos skirstymo veikla. Aiškinamajame rašte nėra aptarta bendra energijos</p>

	<p>1. Papildyti 2 straipsnį 2¹ dalimi: „2¹. Centralizuota energijos duomenų platforma – informacinių technologijų sistema, skirta energijos duomenims ir kitai su energetikos veikla susijusiai informacijai centralizuotai ir standartizuotai kaupti, saugoti ir jais keistis.“</p> <p>2. Papildyti 2 straipsnį 14¹ dalimi: „14¹. Energijos duomenys – informacija, apimanti einamuosius ir ankstesnius energijos suvartojimo, gamybos ir (ar) kitų energetikos veiklų kiekybinius duomenis, įskaitant duomenis, susijusius su energetikos veiklos administravimu.“</p> <p>4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas <...></p> <p>5. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį nauju 36 punktu: „36) derina centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo parengtą naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką;“.</p> <p>6. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 37–42 punktais: „37) vertina centralizuotos energijos duomenų platformos vystymo, priežiūros ir valdymo sąnaudų pagrįstumą ir nustato elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą; <...>“</p>	<p>duomenų, kaip skirtingų energetikos sektorių, veiklų duomenų rinkimo ir valdymo koncepcija, taip pat EĮ projekte nėra dėstomos nuostatos dėl centralizuotos energijos duomenų platformos, kaip visų energetikos sektorių duomenų platformos, valdymo, tai pat diegimo ir išlaikymo, padalijant išlaidas skirtingų energijos rūšių vartotojams. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad EĮ projekte dėstomos bendros energetikos sąvokos „centralizuota energijos duomenų platforma“, „energijos duomenys“, turėtų būti apibrėžiamos ir dėstomos kaip specifinės elektros energetikos sąvokos EEĮ („centralizuota elektros energijos duomenų platforma“, „elektros energijos duomenys“), kaip antai, pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos rekomendacijas Energetikos įstatyme ir Elektros energetikos įstatyme atitinkamai buvo įvestos ir apibrėžtos atskiros sąvokos: „išmanioji energijos apskaitos sistema“ ir „išmanioji elektros energijos apskaitos sistema“.</p> <p>Perkėlus minėtas sąvokas į EEĮ projektą siūlytina taip pat perkelti ir EĮ projekte numatytas susijusias Tarybos funkcijas.</p>
2.	<p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu</p> <p>24² straipsnis. Privalomieji nurodymai <...> 2. Privalomasis nurodymas gali būti duodamas šiais atvejais:</p> <p>1) kai dėl energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms ir nėra galimybės kitais būdais to išvengti, duodamas</p>	<p>Atsižvelgiant į praktikoje pasitaikančias situacijas, manytina, kad tais atvejais kai Tarybos specialistui tektų surašyti privalomą vykdyti nurodymą dėl įrenginių išjungimo, kaip tai numatyta siūlomame Energetikos įstatymo projekto 24² straipsnio 2 dalies 1 punkte, papildomai numatyta aplinkybė įvertinti ar nėra galimybės kitais būdais išvengti neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms, ne visais atvejais galės būti objektyviai įvertinta dėl to, kad minėtos aplinkybės gali būti nesusijusios su Tarybos kompetencija ir Tarybos darbuotojas negalės jų numatyti. Privalomas vykdyti nurodymas dėl įrenginių išjungimo būtų surašomas tais atvejais, kai nustatyti teisės aktų nuostatų pažeidimai, gali sukelti realų poveikį (pavojų) žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ir kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms, ir kitų prevencinių priemonių, nesusijusių su įrenginių išjungimu, taikymas neužtikrintų, kad tokio pavojaus būtų išvengta. Tais atvejais kai nustatytas pažeidimas nekelia poveikio (pavojaus) žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui ir aplinkai, būtų surašomas privalomas vykdyti nurodymas dėl prevencinių priemonių, nesusijusių su įrenginių išjungimu, taikymo. Taip pat siekiant įgyvendinti tikslus, dėl būtų surašomi</p>

	<p>privalomasis nurodymas sustabdyti energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą;</p> <p>2) kai yra reali grėsmė, kad gali būti padaryta žala įstatymų saugomoms vertybėms ir nesiimama visų būtinų žalos prevencijos priemonių, kad būtų išvengta žalos ar kad ji būtų sumažinta, duodamas privalomasis nurodymas taikyti konkrečias žalos prevencijos priemones. <...></p>	<p>privalomi vykdyti nurodymai dėl įrenginių išjungimo, Tarybai turėtų būti paliekama diskrecijos teisė spręsti dėl tokio nurodymo būtinumo.</p> <p>Įvertinus Energetikos įstatymo projekto 24² straipsnio 2 dalies 2 punkto formuluotę manytina, kad šiuo metu pasirinkta formuluotė gali sukelti dviprasmiškumą ir neaiškumą dėl aplinkybių, kurioms esant gali būti surašomas privalomo vykdyti nurodymas. Siekiant išlaikyti teisėkūroje taikomą teisinio aiškumo principą, reiškiantį, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, siūlome supaprastinti minėtą papunktį numatant, kad privalomas vykdyti nurodymas yra surašomas visais atvejais, kai Tarybos specialistai vykdydami jiems priskirtas funkcijas, nustato teisės aktų pažeidimus. Privalomų vykdyti nurodymų surašymo tvarka, sąlygos ir aplinkybės, kurioms esant tokie nurodymai turėtų būti surašomi turėtų būti detalizuojami Tarybos priimamame poįstatyminiame teisės akte, o ne įstatyme.</p> <p>Siūlome 24² straipsnį dėstyti taip:</p> <p>„1) kai dėl energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms ir nėra galimybės kitais būdais to išvengti, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą;“</p> <p>„2) kai Tarybos specialistai, vykdydami jiems priskirtas funkcijas, yra reali grėsmė nustatė teisės aktų nuostatų pažeidimus, kad gali būti padaryta žala įstatymų saugomoms vertybėms ir nesiimama visų būtinų žalos prevencijos priemonių, kad būtų išvengta žalos ar kad ji būtų sumažinta, duodamas privalomasis nurodymas taikyti konkrečias žalos prevencijos priemones.“</p>
3.	<p>4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas</p> <p>6. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 37-42 punktais:</p> <p>„37) vertina centralizuotos energijos duomenų platformos vystymo, priežiūros ir valdymo sąnaudų pagrįstumą ir nustato elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą; <...>“</p>	<p>Siūlome šią EI projekto nuostatą perkelti į EEI projektą suformuluojant punktą, kuriame būtų numatyta, kokios sąnaudos šiuo atveju būtų vertinamos skaičiuojant skirstymo tarifą bei kokios pajamos, surinktos už naudojimąsi šia platforma irgi būtų vertinamos skaičiuojant skirstymo tarifą. Numatoma, kad duomenų platforma naudosis ir subjektai, nesantys sistemos operatoriaus teikiamų paslaugų gavėjai, todėl, dėl jų naudojimosi šia platforma operatoriaus patirtos sąnaudos, neturėtų būti įtrauktos į bendras operatoriaus sąnaudas, atsirandančias dėl šios platformos aptarnavimo ir funkcionalumo palaikymo. Be to, būtina pažymėti, kad vykdančios sistemos vystymą, prieš įtraukiant sąnaudas į skirstymo tarifą, šis vystymas būtų suderintas Tarybos nustatyta tvarka.</p> <p>Prašome apsispręsti ir siūlymą neįtraukti šio punkto į Energetikos įstatymą, o visa apimtimi jį perkelti į EEI:</p> <p>„6. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 37–42 punktais:</p> <p>„37) vertina centralizuotos energijos duomenų platformos vystymo, priežiūros ir valdymo sąnaudų pagrįstumą ir nustato elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą;</p> <p>38) nustato energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką;</p> <p>39) tvirtina energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus;</p>

		<p>4039) nustato asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas;</p> <p>4140) Tarybos nustatyta tvarka duoda privalomuosius nurodymus;</p> <p>4241) priima sprendimus dėl Tarybos pirmininko nusišalinimo svarstant klausimus Tarybos posėdyje, dėl kurių Tarybos pirmininkui kyla interesų konfliktas;“.</p> <p>Papildyti EEĮ 9 straipsnio 3 dalį Tarybos funkcija:</p> <p>„X) vertina centralizuotos energijos duomenų platformos vystymo, priežiūros ir valdymo sąnaudų pagrįstumą;“</p>
1.	Bendra pastaba pateiktiems projektams.	<p>Pagal pateiktus teisės aktų projektus Taryba iki 2023 m. gruodžio 31 d. turi priimti šiuos įgyvendinamuosius teisės aktus: centralizuotos energijos duomenų platformos tvarką, elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymo metodiką, energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką, energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus, asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas ir kitus. Atsižvelgiant į keistinių teisės aktų skaičių bei numatytą trumpą laikotarpį, o taip pat atsižvelgiant į tai kas įtvirtinta Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, kurioje numatyta, kad teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos, siūlome pagal dviejų datų taisyklę terminą nukelti iki 2024 m. gegužės 1 d. arba lapkričio 1 d.</p>

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius, tel. (8 5) 262 6751, faks. (8 5) 279 1466, el. p. tarnyba@vvtat.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188770044

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Per E-pristatymą

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba) 2023 m. rugsėjo 28 d. gavo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 19, 22¹, 48, 51, 61¹, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. 23-14180 ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektą Nr. 23-14181.

Tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punktu, pagal kompetenciją įvertinusi aukščiau minimus projektus informuoja, kad projektams pastabų ir pasiūlymų neturi.

Nesąžiningos komercinės veiklos
ir reklamos skyriaus vedėja,
pavaduojanti Valstybinės vartotojų
teisių apsaugos tarnybos direktorių

Inga Grinevičė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 188770044, Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-11 Nr. 4E-3683
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-11 Nr. 2-4624
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Inga Grinevičė, pavaduojanti direktorių
Sertifikatas išduotas	INGA GRINEVIČĖ, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-10 11:23:27 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-10 11:23:34 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-23 13:00:04 – 2026-05-22 13:00:04
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-12 11:05:57)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-12 11:05:57 DBSIS